

ЈУБИЛАРНА ИЗЛОЖБА УЛУС-а | ПРОЛЕЋЕ 1985.

Издавач: Удружење ликовних уметника Србије
Организациони послови изложбе: Владета Војиновић
Каталожни подаци: Гордана Ђурић
Технички послови: Џемаил Шабани, Жељко Церовац
Насловна страна каталога, планат:
Бранко Миљуш
Графичко уређење каталога: Никола Масниковић
Превод: Удружење научних и стручних преводаца
Србије
Фотографије: Фото „Танјуг“ — Ненад Петровић
Штампа: Школа за индустријско обликовање,
Београд, Крупањска 3
Тираж: 1500

УДРУЖЕЊЕ
ЛИКОВНИХ
УМЕТНИКА
СРБИЈЕ

ЈУБИЛАРНА ИЗЛОЖБА УЛУС-а | ПРОЛЕЋЕ 1985.

април — септембар 1985.

Београд,
Уметнички павиљон „Цвијета Зузорић“

Приштина,
Галерија уметности

Нови Сад,
Галерија Матице српске

Сарајево,
Collegium artisticum

Ниш,
Галерија савремене ликовне уметности „Ниш“

Одбор изложбе

Венија Вучинић Турински
Душан Ђокић
Александар Ђурић
Богдан Кршић
Никола Кусовац
Лидија Мишић
Петар Мојак
Хилмија Ћатовић

Жири за избор радова

Никола Кусовац, председник Жирија
Јожеф Ач
Венија Вучинић Турински
(заменик Душан Марковић)
Душан Ђокић
Јаков Ђуричић
Ђорђе Јовић
Зоран Павловић
Хилмија Ћатовић
Реџеп Фери

Позив за ову изложбу упућен је свим ликовним уметницима у СР Србији, члановима УЛУС-а, УЛУВ-а и УЛУК-а. Одзив уметника је био велики, на конкурс је стигло више од 900 радова, од 591 аутора, чиме су чланови Удружења манифестовали своју вољу да учествују на изложби која обележава значајне датуме у историји овог Удружења.

Председништво Удружења и Одбор са жаљењем констатују да је изложба због недостатка галеријског простора — којим Удружење ликовних уметника Србије не располаже — морала да се сведе на број радова који одговарају изложбеним просторима у Београду, Новом Саду и Приштини.

Жири за избор радова извршио је избор у коме су заступљена сва релевантна струјања у нашој уметности у овом тренутку и тиме обележио ову јубиларну изложбу УЛУС-а.

Удружење ликовних уметника Србије — УЛУС прославља своју шездесетпетогодишњицу. Од његовог оснивања 1919. године до данас УЛУС је преживљавао разна збивања, добра и рђава. Може се рећи да је то прилично бурна историја од Уједињења до слома Југославије и окупације Србије, од револуције и завршетка рата до данас, у којој су се смењивали правци и схватања, трендови и климе, увек у неком дијалектичном односу, што значи у смени супротности. Историја УЛУС-а је драматична по својој многострукости. У ствари то је историја ликовних уметности у одређеном виду, свакако сажетом, али довољно изразитом за оцртавање важних тонова и артикулација развоја. У једном смислу УЛУС је имао и има изузетну улогу, јер личи на земљу, на отаџбину која све даје а ништа не тражи. Треба се сетити његовог животног тона — његових изложби које су изнеле на видело и афирмисале стотине људи, стотине уметничких каријера, доприносећи њиховом току и успону. Често се дешава да многи уметници који дугују што-шта УЛУС-у за своје почетке то забораве и брзо се одвоје од УЛУС-а, у ствари од излагања на његовим изложбама. Они то чине из више разлога али најглавнији је тај што им њихов садашњи углед и значај не допушта да учествују на заједничким изложбама, са уметничким „плебсом”. Не само што заборављају да су помоћу УЛУС-ових изложби изашли из анонимности него дају негативне судове о УЛУС-овим изложбама и дискредитују Удружење из нога потичу.

Но сада када УЛУС слави шездесетпетогодишњицу заборавимо те појаве у складу са народном пословицом: нога нема без тога се може, и сетимо се онога што је позитивно и добро. Да ли је неком пало на ум да УЛУС-ове изложбе у неком смислу личе на *Salon des Indépendants*, у коме је био највећи збир свега што улази у уметнички живот, из чега тек настаје одабирање и класификовање. Разуме се да ту не изостају поређења са другим нашим изложбама, Октобарским салоном, Тријеналом и осталим специфичним манифестацијама те врсте. При томе се заборавља да је УЛУС једна посебна институција која прихвата и окупља основне и почетне енергије да би их усмерила на наредним токовима и њиховој даљој судбини. У томе дестилисању и пребирању многи се издвајају, али велики број остаје да дели судбину УЛУС-ових изложби. Приликом последњег јубилеја 1975. било их је много више овог пута знатно мање, али ако опадају појединци из ранијих генерација, млади надиру у све већем броју. Није без интереса чињеница да се предратни излагачи могу набројати на прсте једне руке, док је број представника оних

генерација које су ушле у уметнички живот после рата, знатно већи.

Гледаоцу је пријатно да сусретне многа имена која су по правилу заступљена на досадашњим изложбама УЛУС-а, а нису га изневерила ни у садашњој изузетној прозивци. Тако ће љубитељи наше савремене уметности — Београдске школе моћи да прате најновије напоре Данице Антић, Милоша Бајића, Милета Виторовића, Здравка Вајагића, Ксеније Дивјак, Оливере Грбић, Ђорђа Илића, Боре Иљовског, Милана Кечића, Александра Луновића, Муслима Мулићија, Милуна Митровића, Стевана Максимовића, Миливоја Николајевића, Милије Нешића, Анкице Опрешник, Божидара Продановића, Лепосаве Ст. Павловић, Љубице Сокић, Федора Соретића, Хилмије Ћатовића, Милана Цмелића, Живка Ђана, Емила Костића, Слободана Михајловића, Миодрага Нагорног, Милана Станојева, Златане Чок, Моме Марковића, Данице Масниковић, Јована Ракићића, Трајка Стојановића, Милована Крстића, Јована Кратохвила, Милорада Ступовског, Татјане Зарин Стефановић, Михаила Пауновића, Јелисавете Шобер и доајена наших вајара Михаила Томића. Нека ми се не замери што нисам могао да споменем оно мноштво младих излагача на садашњој изложби, који јој дају једно доминантно обележје — обележје м л а д о с т и. То је неумитни закон природни закон смене, и ми само можемо да се радујемо што данас та плејада младих носи заставу УЛУС-а.

За изложбе УЛУС-а одувек је било карактеристично то што су се на њима показивала сва активна кретања и збивања, сви смерови и правци. УЛУС није никада ограничавао поједине тежње које, међутим, изостају на неким изложбама. Та духовна и идејна разноликост постала је правило. То је суштина нашег уметничког живота и сва та схватања, ма колико супротна, баш због тога, имају на УЛУС-овим изложбама право грађанства. То мерило широког распона, у коме има места за све противуречности, најбоље се може оценити у једном историјском разману, дистанци чија дужина потврђује сигурност суда. Треба се само сетити многобројних ретроспективних изложби током последњих деценија, у Културном центру Београда, у Музеју савремене уметности, где је в р е м е утолило све супротности, све сукобе, и истакло у први план једино само дело, без текстова и коментара. Тада дела почињу да говоре за себе, искључиво једним језиком — л и к о в н и м. Никаква објашњења, похвале или понуде, нису у стању да измене оно што дело само, издвојено од свега, пружа гледаоцу и историји. Осим тога после неког времена, а поготово када прође више година,

у једном упоредном контексту постаје ирелевантно коме правцу дело припада. Једна епоха није појава једноставне структуре која се може приназати једним правцем или једном струјом. То је по правилу дијалектички ентитет у коме се сукобљавају теза и антитеза и узајамно преображавају у нове структуре. Ништа није сложеније него духовни свет, начин мишљења или одраз супротности које прожимају сваку епоху. Анатоли Франс је рекао једном да свако има своју истину. То мишљење важи поготово за свет уметности, саздан од низа противуречности. Према досадашњем искуству у историји УЛУС-а изгледа као да је ова установа била најпогоднији оквир за коегзистенцију свих тих истина. Због тога је и с в е т УЛУС-а, његове изложбе, био најобимнији и најпотпунији регистар схватања и збивања која су се појавила у нашој уметности, особито после 1950. године, када је прокламована слобода уметничког стварања. Те изложбе су биле значајне и због тога што су на њима добили места први наговештаји новог у нашем уметничком животу. Без обзира на то какав је био однос појединаца према њему, УЛУС је остао основно средиште уметничких појава, више од оне административно-организаторске улоге коју обавља деценијама.

Али ни њу не треба потценити. После неког времена вероватно ће неки нови „Пимен Летописац“ да се прихвати сувопарног или корисног посла да посматра

УЛУС кроз призму бројева: колико је имао чланова и докле је стигао данас са њиховим бројем у појединим сенцијама, колико је имао изложби у Београду или унутрашњости и другде, колико је доделио награда члановима, колико и нада је давао обештећења за учешће на изложбама, колико је издао каталога, који већ данас представљају прилично велику библиографију неопходну за сваког историчара ове установе, најзад како УЛУС изгледа посматран кроз призму статистике која се са својим табелама може сматрати и сувопарном, али ништа мање садржајном и важном него записи наших старих летописаца када кажу „ . . . тог љета цар Мемет расу град Островицу . . . ” или „Г, Вук Бран. (сазида цркву) 1468” И таква лаконска историја УЛУС-а, сва у бројевима, чини ми се, говорила би много, према оној народној пословици: паметном доста. Код нас има доста установа које обављају свој посао са много публицитета и храбрења. И обрнуто: има их које то врше тихо и скромно, по своме најбољем знању и умењу, без нарочитих признања. У две речи то би била историја УЛУС-а од 1919. до 1985.

ПАВЛЕ ВАСИЋ

СЛИКАРСТВО

ДАНИЦА АНТИЋ
Београд, Франца Розмана 20

Рођена 1916. у Београду.
Академију ликовних уметности завршила у Београду.
Ислаже од 1932. године.

1. ЗОВ, 1984
комбинована техника, 170 x 115

МИЛОШ БАЈИЋ
Београд, Генерала Жданова 80

Рођен 1915 у Ресановцима.
Завршио Академију ликовних уметности у Београду.
Ислаже од 1948 године.

2. ЈУТРО, 1980
темпера-акрил, 50 x 72

МИРОСЛАВ БЛАГОЈЕВИЋ

Нови Београд, Студентски град

Рођен 1950. у Београду.
Завршио Факултет примењених уметности.
Излаже од 1981. године.

3. СТРВИНАР КОЈИ ХОЋЕ ДА СЕ ЖЕНИ, 1984.
комбинована техника, 170 x 170

ВЕРА БОЖИЧКОВИЋ

Београд, Студентски трг 19

Рођена 1920. у Брчком.
Завршила Академију ликовних уметности у Београду.
Излаже од 1947. године.

4. ИНДИЈАНСКА НАСЕОБИНА, 1984.
комбинована техника, 90 x 107

ЗДРАВКО ВАЈАГИЋ
Нови Београд, II булевар 173/76

Рођен 1938. у Личном Петровом Селу.
Завршио Академију ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.

5. СЛИКА V, 1982.
уље, 115 x 137

ЧЕДОМИР ВАСИЋ
Београд, Владетина 11

Рођен 1948. у Београду.
Завршио Академију ликовних уметности у Београду.
Излаже од 1971. године.

6. ОХРИД, 1983.
акрил, 135 x 170

МИЛЕТА ВИТОРОВИЋ

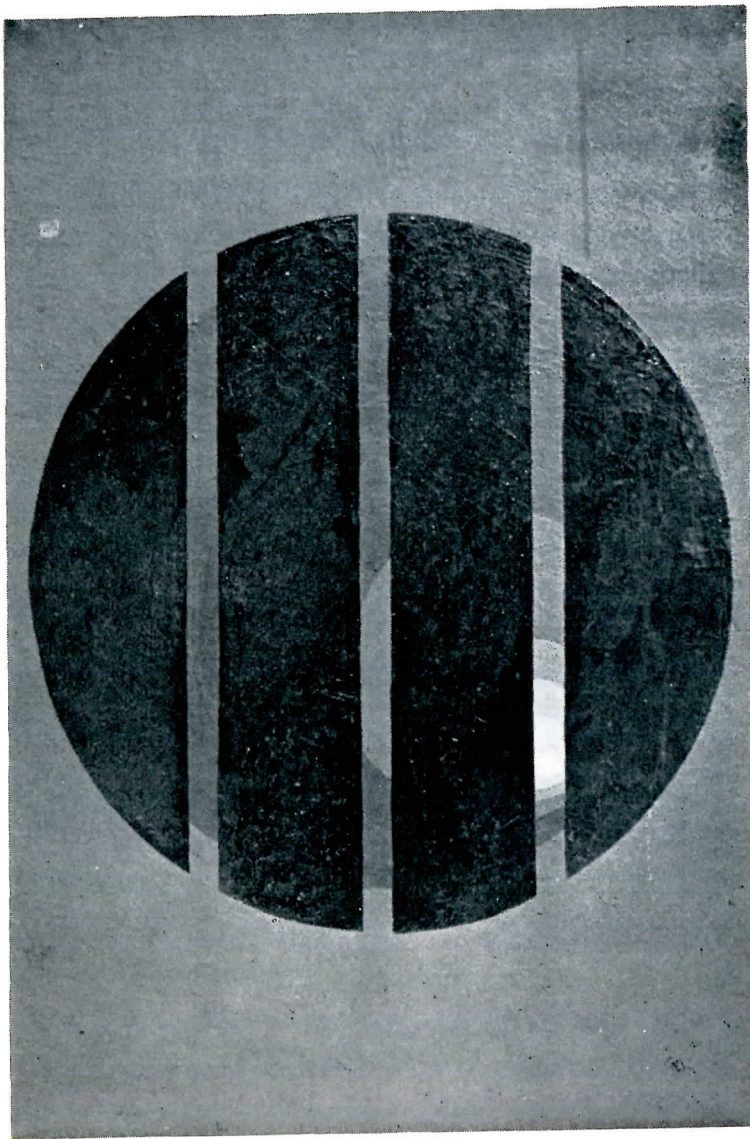
Нови Сад, Илије Огњановића 12

Рођен 1920. у Шепшину.

Завршио Академију ликовних уметности у Београду.

7. ЗНАК III 80-М, 1980.

уље, 80 x 54

ЛАЗАР ВУЈАКЛИЈА

Београд, Кнеза Милоша 43

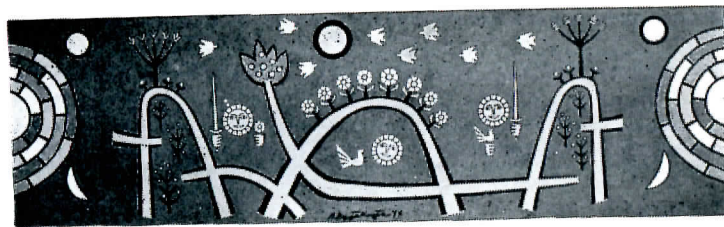
Рођен 1914. у Бечу.

Завршио књиговезачки занат. Похађао течај цртежа код Петра Добровића.

8. СТУДИЈА ЗА ЗИДНУ СЛИКУ У ПАЛАТИ

ФЕДЕРАЦИЈЕ (18,50 x 5,20 м),

1979. уље, 50 x 140

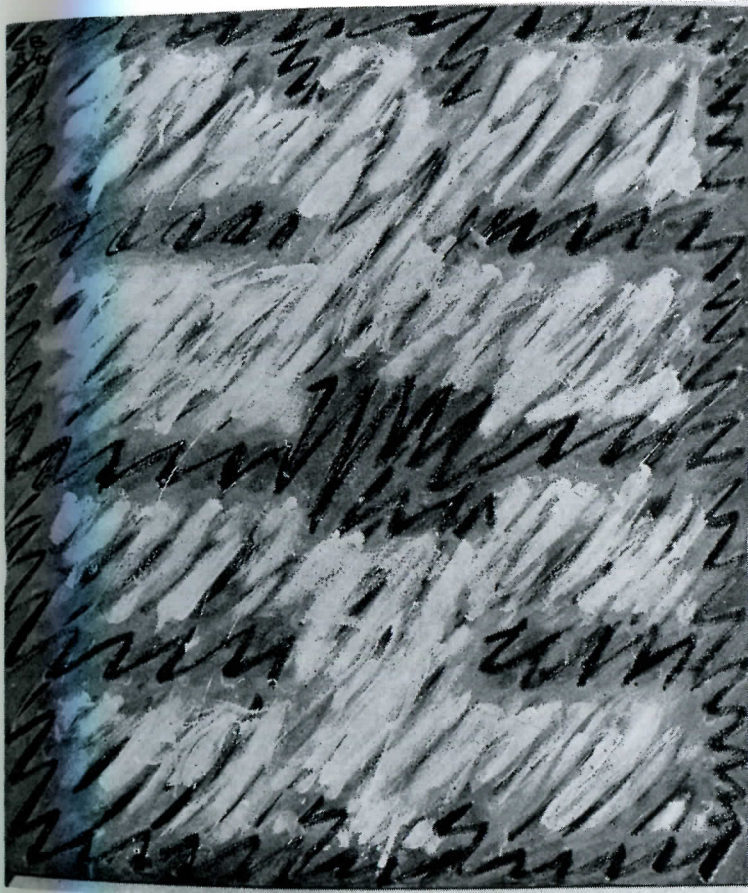

СНЕЖАНА ВУЈОВИЋ
Београд, XI крајишне дивизије 71

Рођена 1959. у Земуну.
Завршила Факултет ликовних уметности у Београду.

9. ЧУВАРИ I, 1984.
уље, 90 x 80

СИНИША ВУКОВИЋ
Београд, Ивана Милутиновића 9а

Рођен 1932. у Куманову.
Завршио Архитектонски факултет у Београду.
Издаје од 1952. године.

10. НАПУШТЕНИ ДВОРИ, 1977—1983.
уље, 60 x 80

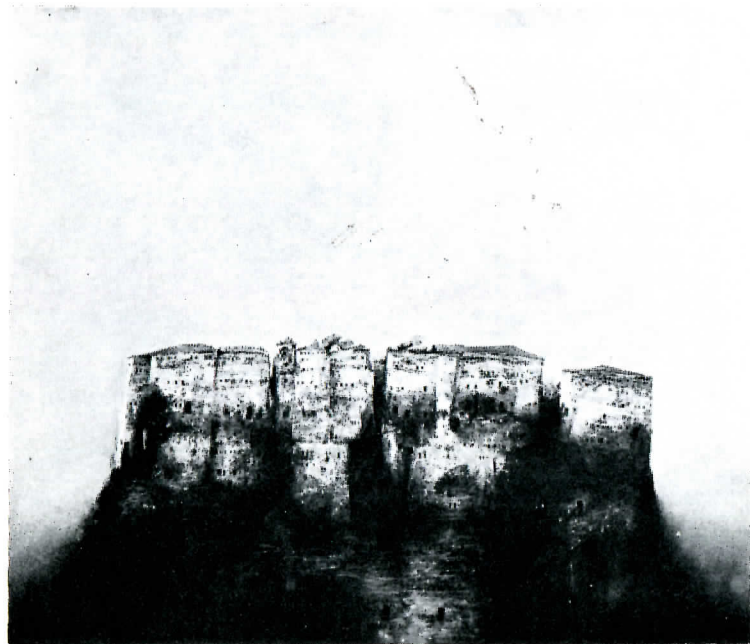

ИСИДОР ВРСЈАКОВ

Нови Сад, Булевар 23. октобра 77

Рођен 1927. у Деспотову.
Завршио Академију ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1955. године.

11. СТАРА ТВРЂАВА
уље, 140 x 120

ШЕМСА ГАВРАНКАПЕТАНОВИЋ

Нови Београд, Ј. Гагарина 263

Рођена 1945. у Сарајеву.
Завршила Академију ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1973. године.

12. ОСТАТЦИ
уље, 160 x 110

ГОРАН ГВАРДИОЛ

Нови Београд, Ј. Гагарина 200

Рођен 1948. у Сарајеву.
Завршио Академију ликовних уметности у Београду.
Издаже од 1965. године.

13. СУСАН, 1984.
комбинована техника, 100 x 70

АНТОН ГЛАСНОВИЋ

Приштина, Академија ликовних уметности

Рођен 1938. у Урошевцу.
Завршио Академију ликовних уметности у Загребу и
постдипломске студије.
Издаже од 1969. године.

14. СЛИКА
комбинована техника, 160 x 160

ОЛИВЕРА ГРБИЋ

Београд, Мике Аласа 46

Рођена 1932. у Ваљеву.
Завршила Академију ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1959. године.

15. ЈАНУАР, 1985.
уље, 130 x 120

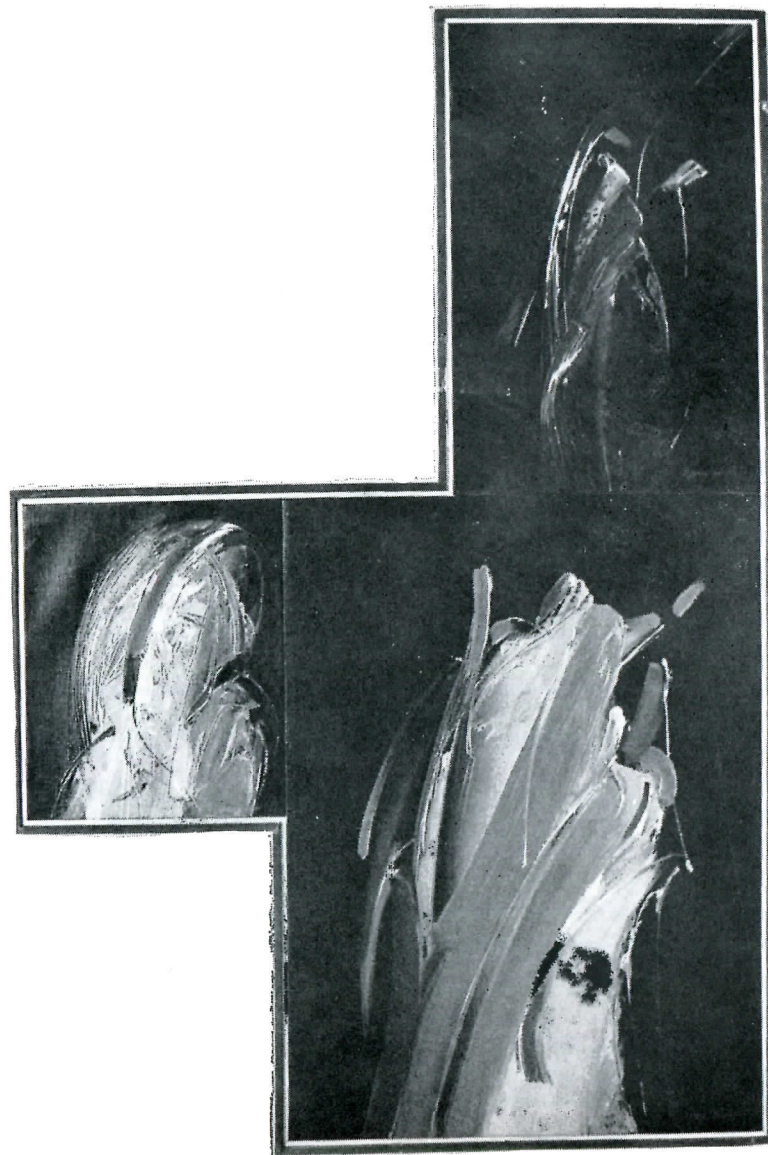

ВЈЕРА ДАМЈАНОВИЋ

Београд, Цетињска 20

Рођена 1949. у Цетињу.
Завршила Факултет ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1975. године.

16. МОДЕЛИ, 1985.
уље, 130 x 90

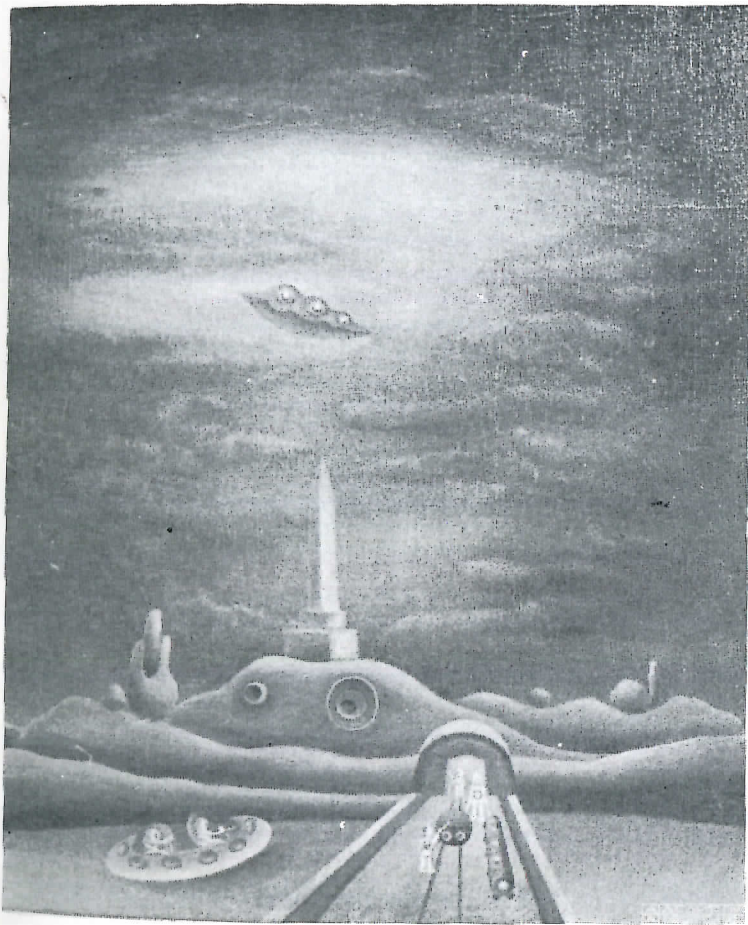

АЛЕКСАНДАР ДЕДИЋ
Београд, Зидарска 6

Рођен 1927. у Нишу.
Завршио Академију ликовних уметности у Београду.
Издаје од 1967. године.

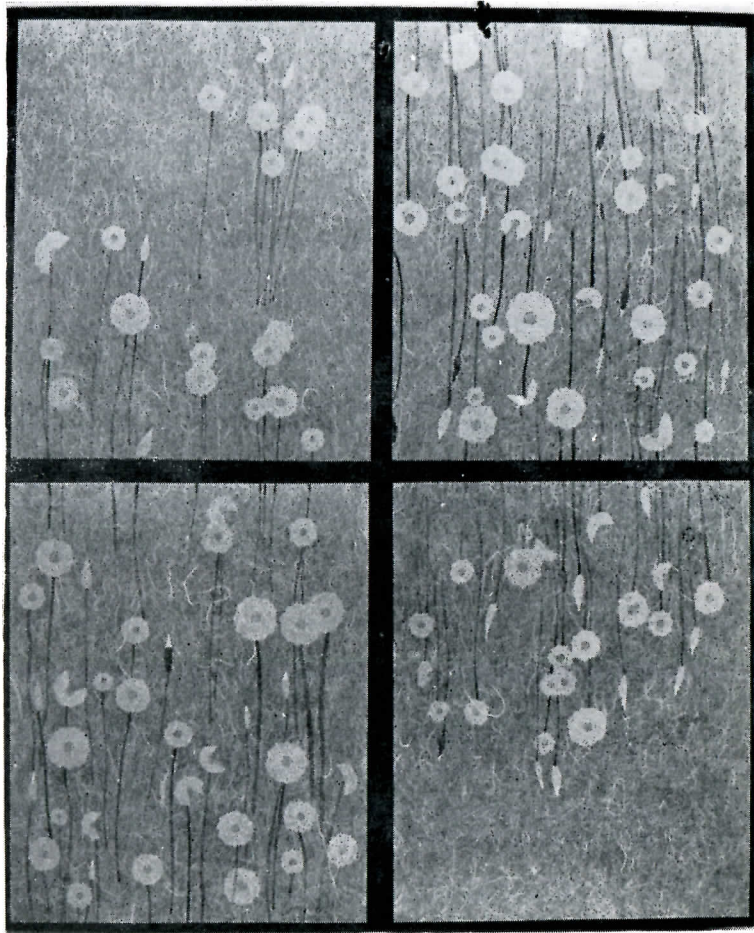
17. ДАЛЕКО У СВЕМИРУ, 1982.
уље, 55 x 45

ЕВГЕНИА ДЕМНИЕВСКА
Београд, Булевар октобарске револуције 56

Рођена 1946. у Скопљу.
Завршила постдипломске студије на Академији
ликовних уметности у Београду и Токију.

18. МАСЛАЧЦИ, 1984.
темпера, 104 x 92

КСЕНИЈА ДИВЈАК

Београд, Студентски трг 5

Рођена 1924. у Иванић Граду.
Завршила Академију ликовних уметности у Београду.
Излаже од 1951. године.

19. АТЕЉЕ, 1983.
уље, 97 x 130

ДРАГАН ДОБРИЋ

Нови Београд. Јурија Гагарина 265/54

Рођен 1940. у Добропољцима.
Завршио Академију ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1971. године.

20. ПРОЛЕЋЕ, 1985.
уље, 96 x 130

МАРИО ЂИКОВИЋ

Земун, Булевар Е. Кардеља 22

Рођен 1942. у Палачи код Осијена.
Завршио Академију ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1965. године.

21. МАЈМУН

уље, 65 x 50

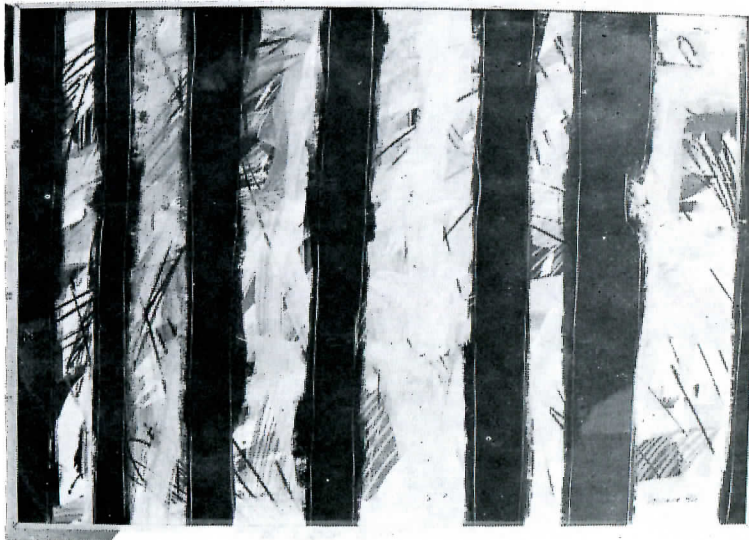
ЂОРЂЕ ЂОРЂЕВИЋ

Београд, Цара Лазара 12

Рођен 1949. у Београду.
Завршио Accademia di bella arti у Милану.
Излаже од 1971. године.

22. CONTINUUM 84/10-6, 1984.

комбинована техника, 70 x 100

МИРОСЛАВ ЂОРЂЕВИЋ

Нови Београд, Булевар АВНОЈ-а 60/14

Рођен 1954. у Ваљеву.

Завршио Академију ликовних уметности у Београду.

Излаже од 1982. године.

23. PALIMPSEST No 11, 1984.

комбинована техника, 160 x 130

ПЕТАР ЂОРЂЕВИЋ

Пирот, Б. Ћирића П+8/II

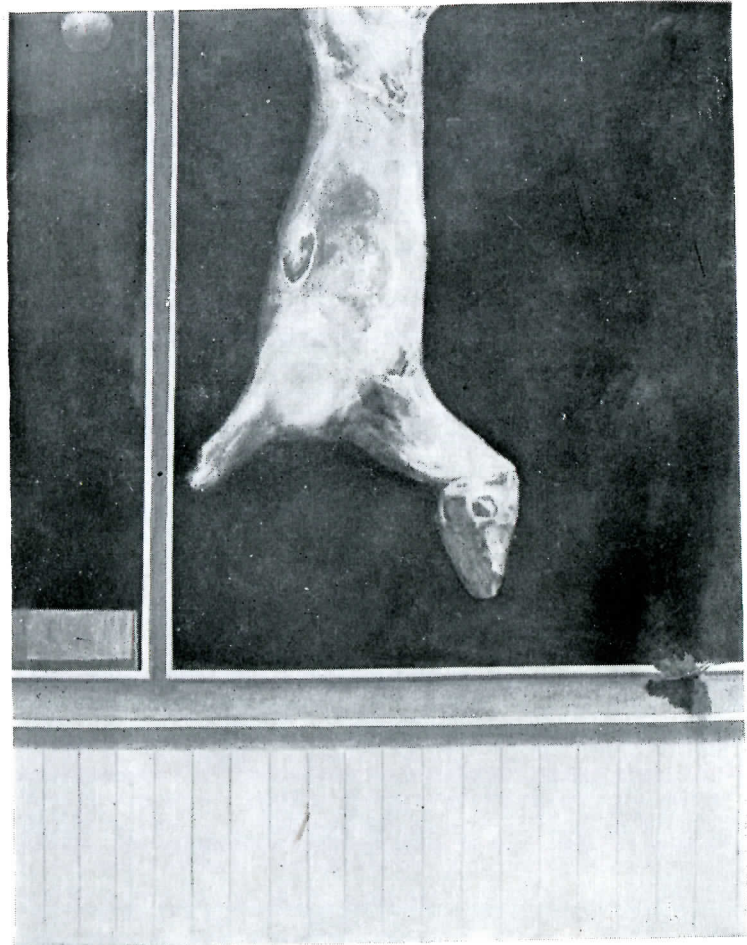
Рођен 1943. у Пироту.

Завршио Академију ликовних уметности и постдипломске студије у Београду.

Излаже од 1967. године.

24. ИЗЛОГ, 1984.

уље, 114 x 92

ПЕТАР ЂУЗА

Рођен 1952. у Невесињу.

Завршио Академију ликовних уметности у Приштини и постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1978. године.

25. ПАСТОРАЛА

комбинована техника, 130 x 100

ТАХИР ЕМРА

Приштина, Улпијана Е-30 Л I/16

Рођен 1938. у Ђаковици.
Завршио Академију ликовних уметности и постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1959. године.

26. ПРЕДЕО СА КОСОВА

уље, 75 x 85

САБЕДИН ЕТЕМИ

Приштина, Дарданиа 5/7 I.I No 1

Рођен 1944. у Прешеву.

Завршио Академију ликовних уметности у Београду.

27. БЕРБЕРСКА МАХАЛА, 1983—1984.

уље, 100 x 110

ДЕЈАН ИЛИЋ

Београд, Дреновачка 11

Рођен 1945. у Београду.

Завршио Академију ликовних уметности у Београду.

Ислазе од 1972. године.

28. ЦРВЕНИ ПОЉУБАЦ, 1985.

казеин, 110 x 125

ЂОРЂЕ ИЛИЋ

Нови Београд, II булевар 121

Рођен 1920. у Струмици.
Завршио Академију ликовних уметности.
Излаже од 1952. године.

29. НИЗ СТЕПЕНИЦЕ, 1982—1983.
уље, 116 x 81

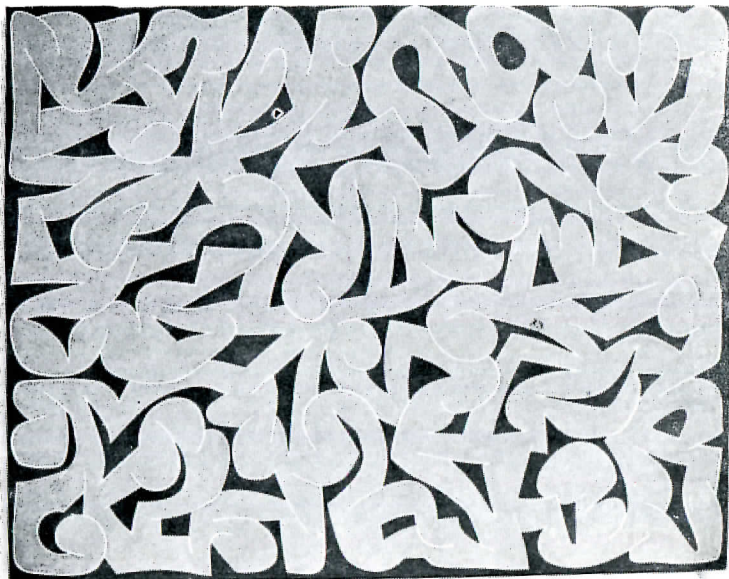

БОРА ИЉОВСКИ

Београд, Страхињића Бана 3

Рођен 1942. у Дренови.
Завршио Академију ликовних уметности.
Излаже од 1966. године.

30. ТАКВО ОСЕЋАЊЕ, 1984.
акрил, 73 x 92

МИЛЕНА ЈЕФТИЋ-НИЧЕВА КОСТИЋ

Београд, 27. марта 50

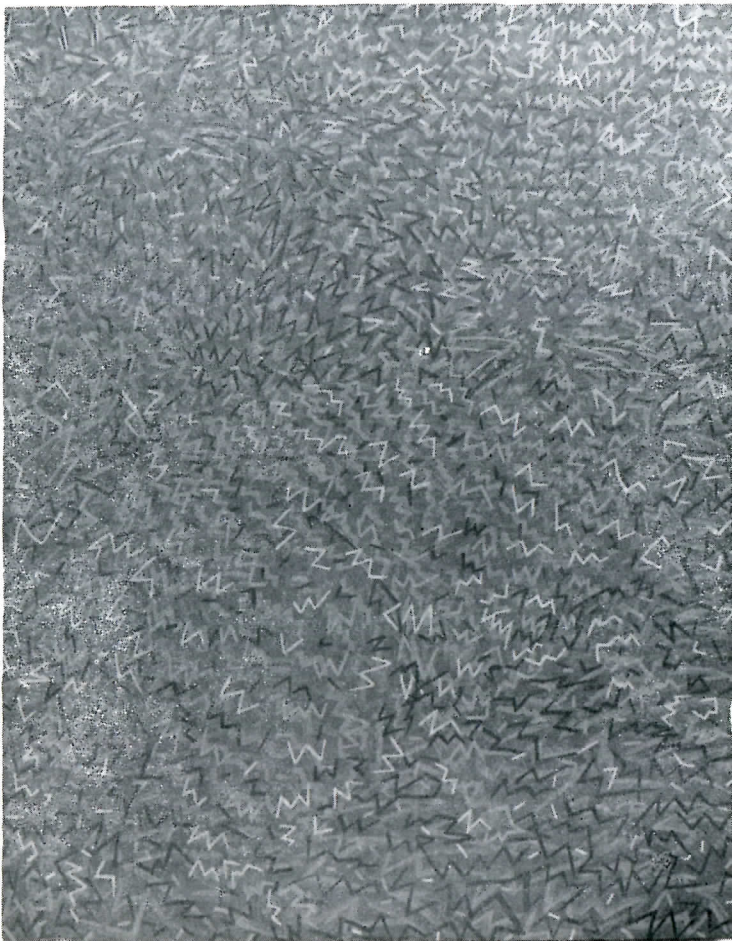
Рођена 1943. у Томашевцу.

Завршила Академију примењених уметности у Београду.

Излаже од 1969. године.

31. МРЖЊА, 1983.

уље, 150 x 120

ЗОРАН ЈОВАНОВИЋ

Приштина, насеље „Рамиз Садику” 14

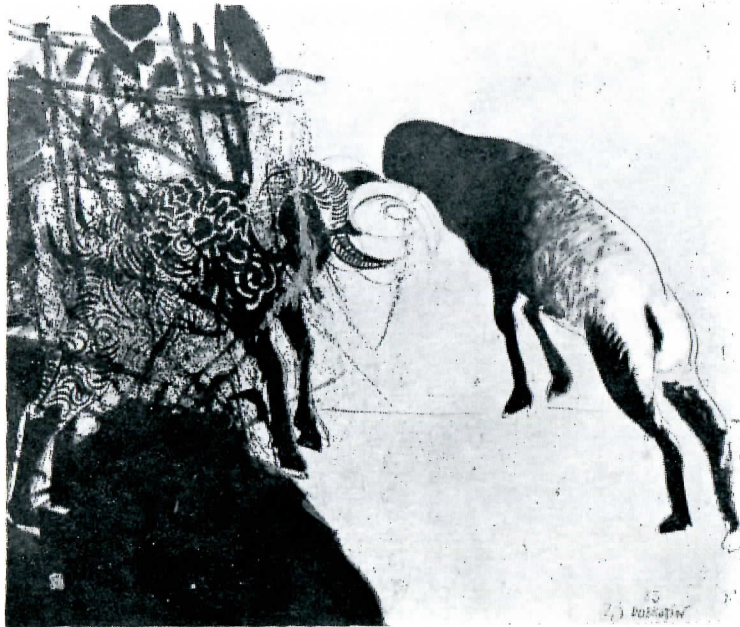
Рођен 1942. у Добротину.

Завршио Академију примењених уметности и постдипломске студије у Београду.

Излаже од 1966. године.

32. ЦРВЕНИ АКЦЕНАТ, 1983.

уље, 120 x 150

ДУШАН ЈУНАЧКОВ

Београд, Омладинских бригада 162/31

Рођен 1952. у Суботици.

Завршио Факултет ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.

Ислаже од 1982. године.

33. ПОРТРЕТ, 1979.

уље, 120 x 180

МИЛАН КЕЧИЋ

Нови Сад, Платонова 4

Рођен 1910. у Крчедину.

Завршио Академију ликовних уметности у Београду.

Ислаже од 1954. године.

34. БЕЛИ САЛАШ У РАВНИЦИ, 1982.

уље, 130 x 195

ЈОЗЕФ КЛАЋИК

Нови Сад, Булевар 23. октобра 31

Рођен 1949. у Старој Пазови.

Завршио Академију ликовних уметности у Братислави.

35. ИЗ ЦИКЛУСА Q/ИНТЕРВЕНЦИЈА, 1983.
комбинована техника, 300 x 110

СВЕТЛАНА КНЕЖЕВИЋ

Нови Београд, Омладинских бригада 162

Рођена 1953. у Београду.

Завршила постдипломске студије на Факултету ликовних уметности у Београду.

Ислаже од 1982. године.

36. ПОРТРЕТ М. КРАЈ КЛАВИРА, 1984.
уље, 178 x 120

МИЛУТИН КОПАЊА
Београд, Јелене Тетковић 12

Рођен 1948. године.
Завршио Факултет ликовних уметности у Београду.

37. САМО ТАМО, 1984.
уље, 116 x 97

ВЕЛИЗАР КРСТИЋ
Београд, Бориса Кидрича 35

Рођен 1947. у Ореовцу код Ниша.
Завршио Факултет ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Ислаже од 1973. године.

38. ГОВОРНИК, 1985.
уље, 160 x 140

ГРУЈИЦА ЛАЗАРЕВИЋ
Чачак, М. Ивковића 5/34

Рођен 1935. у Рудовцима.
Завршио Педагошки факултет, Одсек ликовне
уметности у Ријеци.
Издаже од 1958. године.

39. У ТРАГАЊУ ЗА ИЗГУБЉЕНИМ ГРАДОМ VI, 1983.
акрил, 170 x 120

АЛЕКСАНДАР ЛУКОВИЋ
Нови Београд, Булевар Лењина 197

Рођен 1924. у Београду.
Завршио Академију ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Издаже од 1948. године.

40. СЛИКАР И ЖИРИ, 1983.
уље, 130 x 100

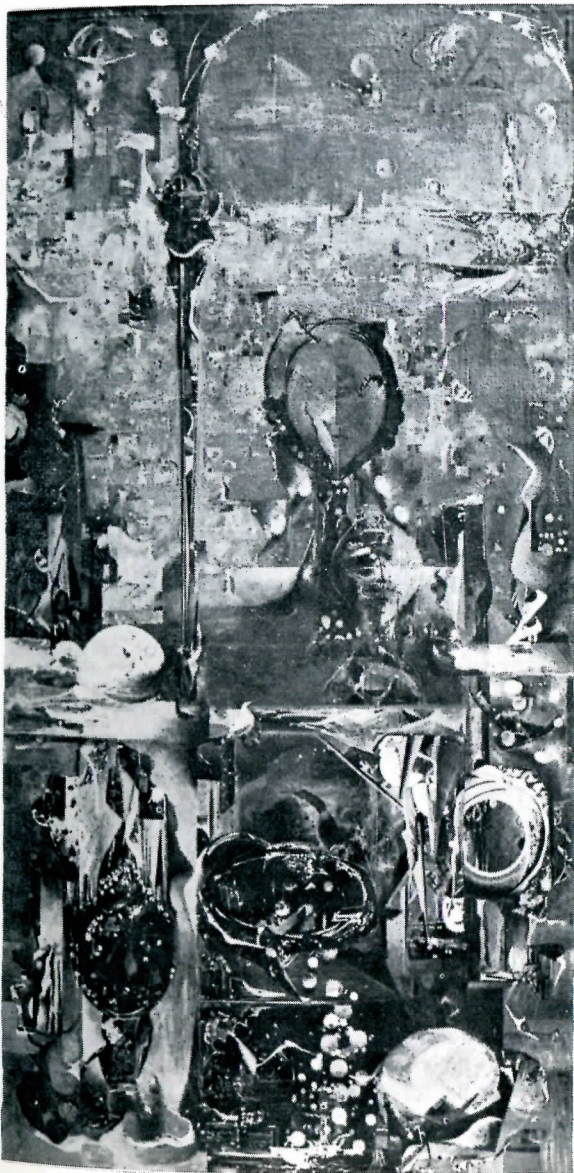

СТЕВАН МАКСИМОВИЋ
Нови Сад, Словачка 5

Рођен 1910. у Новом Саду.
Завршио Академију ликовних уметности у Београду.

41. СВЕЧАНОСТ
уље, 140 x 70

БОРАН МАНДИЋ
Београд, Цвијићева 45

Рођен 1930. у Смедереву.
Завршио Академију ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1956. године.

42. ФАНТАСТИЧНИ ПРЕДЕО, 1983.
комбинована техника, 52 x 60

МОМА МАРКОВИЋ
Београд, Цетињска 22

Рођен 1927. у Стапарима.
Завршио Академију ликовних уметности у Београду.
Излаже од 1955. године.

43. ВЕЛИКА СЕНА, 1984.
уље, 70 x 100

ВУКОСАВА МИЈАТОВИЋ ТЕОФАНОВИЋ
Нови Београд, Ј. Гагарина 181

Рођена 1937. у Кнежевим Виноградима.
Завршила Академију ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1965. године.

44. ПОЛЕТ I, 1976.
пастел, 60 x 80

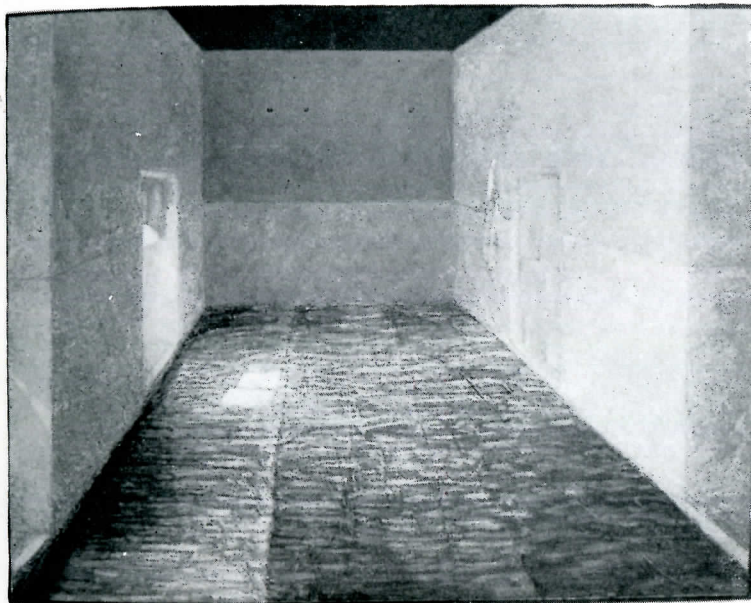

ВЕСНА МИЈАЧИКА
Београд, Јована Рајића 5 ц

Рођена 1949. у Београду.
Завршила Факултет ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1977. године.

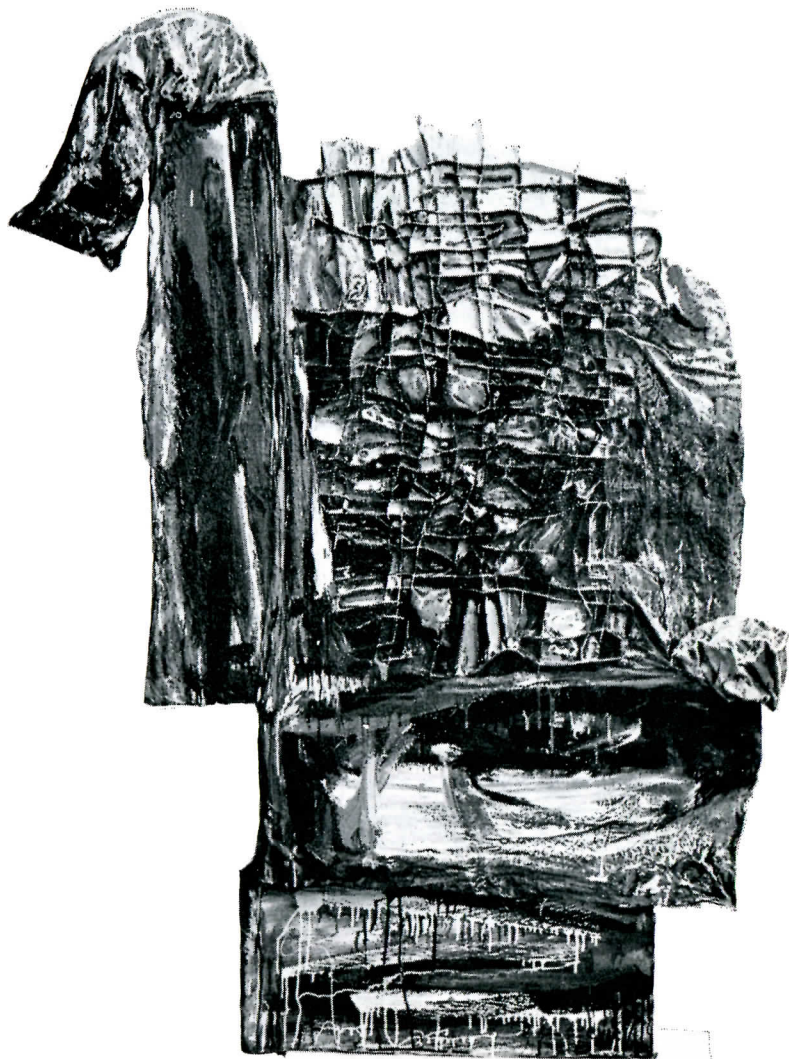
45. ИЗОЛАЦИЈА, 1985.
уље, 100 x 110

ДРАГАН МИЛОШЕВИЋ
Нови Београд, О. Жупанчича 22/12

Рођен 1951. године.
Завршио Факултет ликовних уметности.
Излаже од 1979. године.

46. КОМПОЗИЦИЈА, 1985.
комбинована техника, 200 x 140

БРАНИМИР МИНИЋ

Нови Београд, Ј. Гагарина 45

Рођен 1938. у Београду.
Завршио Академију ликовних уметности у Београду.
Излаже од 1964. године.

47. ПЕЈЗАЖ, 1984.
комбинована техника, 80 x 105

МОМЧИЛО МИТИЋ

Ниш, Сомборска 45/23

Рођен 1943. у Топлици.
Завршио Академију примењених уметности у Београду.
Излаже од 1967. године.

48. КРОШЊЕ И СЕНКЕ, 1985.
уље, 95 x 130

МИЛУН МИТРОВИЋ
Београд, Д. Туцовића 24

Рођен 1922. у Рујевици код Соко Бање.
Завршио Академију ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1948. године.

49. СНЕЖНЕ БЕЛИНЕ, 1983.
уље, 125 x 90

МУСЛИМ МУЛИЋИ
Приштина, Академија ликовних уметности.

Рођен 1934. у Ђаковици.
Завршио Академију ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.

50. ДИПТИХ,
уље, 140 x 200

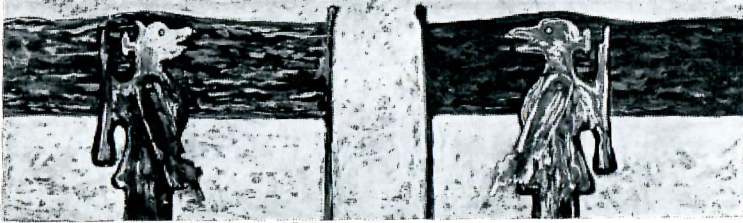

МИЛИЈА НЕШИЋ

Нови Београд, Старо сајмиште 21

Рођен 1934. у Новом Селу код Ниша.
Завршио Академију ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1962. године.

51. БЕЗ РЕЧИ, 1984.
комбинована техника, 30 x 120

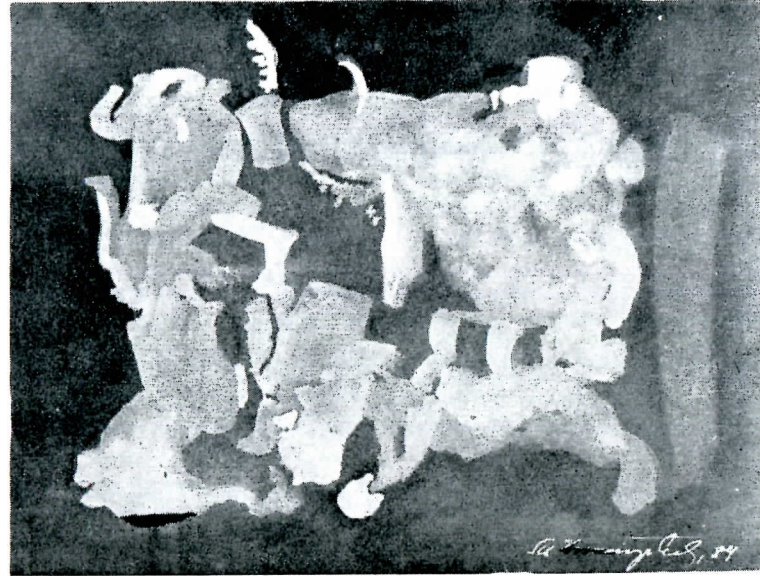

МИЛИВОЈ НИКОЛАЈЕВИЋ

Нови Сад, Радничка 31а/1

Рођен 1912. у Сремској Митровици.
Завршио сликарство на Уметничкој школи у Београду.
Излаже од 1938. године.

52. СВЕТЛО КОМЕШАЊЕ, 1984.
туш, 18 x 23,5

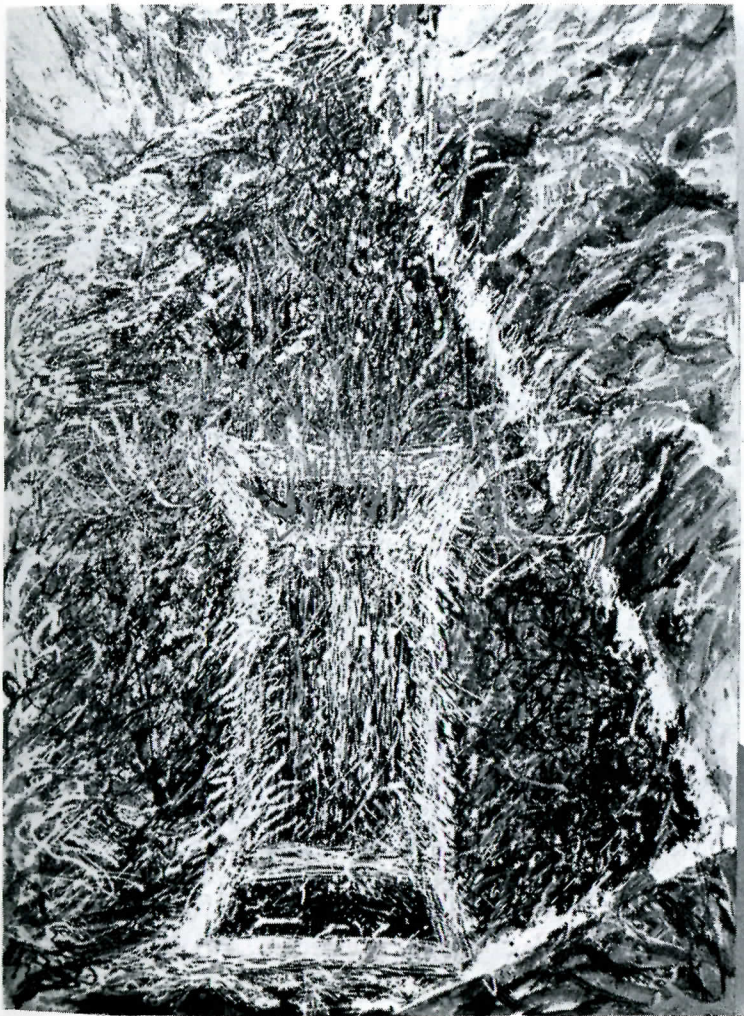

ВЛАДИМИР НИКОЛИЋ
Београд, Врањска 29/III

Рођен 1952. у Београду.
Студирао историју уметности на Филозофском
факултету у Београду.
Излаже од 1981. године.

53. FIRE FOUNTAIN, 1985.
комбинована техника, 180 x 130

ГОРДАН НИКОЛИЋ
Калуђерица, Гиге Игњата 28

Рођен 1951. у Дежеви.
Завршио Факултет ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1983. године.

54. ГЛАВА, 1984.
комбинована техника, 102 x 72

ЉУБИЦА НИКОЛИЋ

Београд, Шпанских бораца 64/3

Рођена 1963. у Земуну
Студент треће године Факултета ликовних уметности
у Београду.
Излаже од 1982. године.

55. ЦРВЕНИ АКТ, 1985.
акрил, 120 x 200

МИРОСЛАВ НИКОЛИЋ

Београд, Бокелјска 1 А

Рођен 1956. у Д. Трнави.
Завршио Факултет ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1982. године.

56. ТРАНСФОРМАЦИЈА, 1984.
уље, 170 x 150

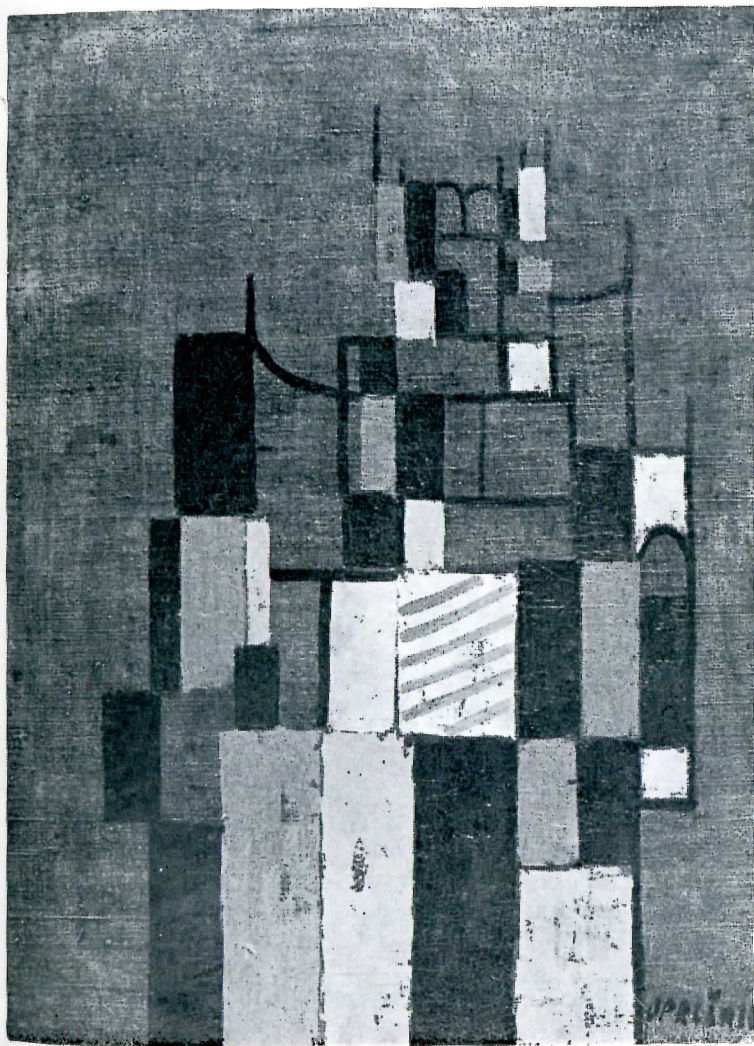

АНКИЦА ОПРЕШНИК

Нови Сад, Т. Павловића 34/II

Рођена 1919. у Витезу.
Завршила Академију ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1951. године.

57. СВЕЛОСТ У РУШЕВИНАМА, 1983.
уље, 80 x 60

ЛЕПОСАВА СТ. ПАВЛОВИЋ

Београд, Господар Јевремова 39

Рођена 1906. у Београду.
Завршила Филозофски факултет и Академски течај
Уметничке школе у Београду.
Излаже од 1932. године.

58. ФАЕЛА КОД ФИРЕНЦЕ, 1981.
темпера, 30 x 42

ЧЕДОМИР ПАВЛОВИЋ
Београд, Стевана Сремца 18

Рођен 1922. у Тополи.
Завршио Вишу педагошку школу, Ликовну групу
Излаже од 1952. године.

59. ПЕЈЗАЖНИ ПРОСТОР, 1983.
уље, 100 x 100

ЈОСИПА ПАШЋАН
Београд, Суседградска 4

Рођена 1930. у Београду.
Завршила Филозофски факултет, Одсек историје
уметности.
Излаже од 1966. године.

60. РУЖЕ, 1984.
акрил, 84 x 130

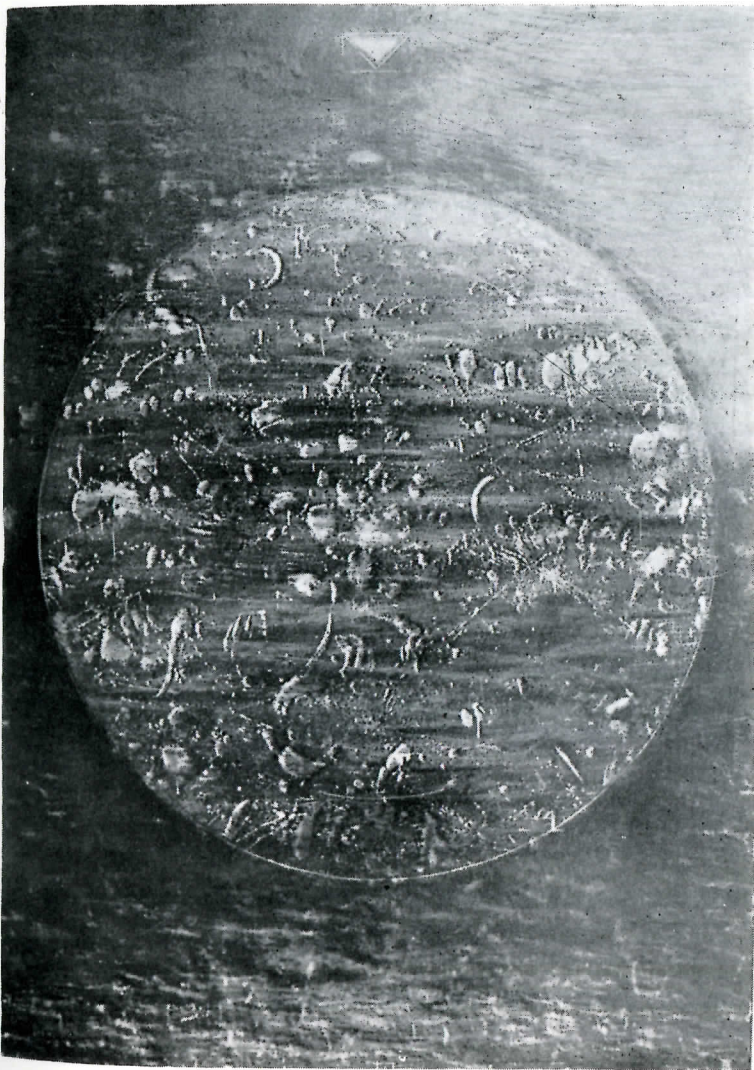

РАЈКО ПЕТКОВИЋ
Нови Сад, Тврђава

Рођен 1944. у Повелићу (БиХ)
Завршио Школу за примењене уметности у Новом Саду.

61. ОРИЈЕНТИР 2, 1985.
комбинована техника, 180 x 130

МИОДРАГ МИЋА ПОПОВИЋ
Београд, Студентски трг 19

Рођен 1923. у Лозници.
Студирао Академију ликовних уметности у Београду.
Ислаже од 1940. године.

62. СУЗАНА, 1984.
комбинована техника, 90 x 107

МИЛЕНКО ПРВАЧКИ

Панчево, Б. Радичевића 19

Рођен 1951. у Новом Козјаку, (Банат).
Завршио Факултет ликовних уметности у Букурешту.
Ислаже од 1970. године.

63. ВУЛКАН, 1984.
уље, 110 x 140

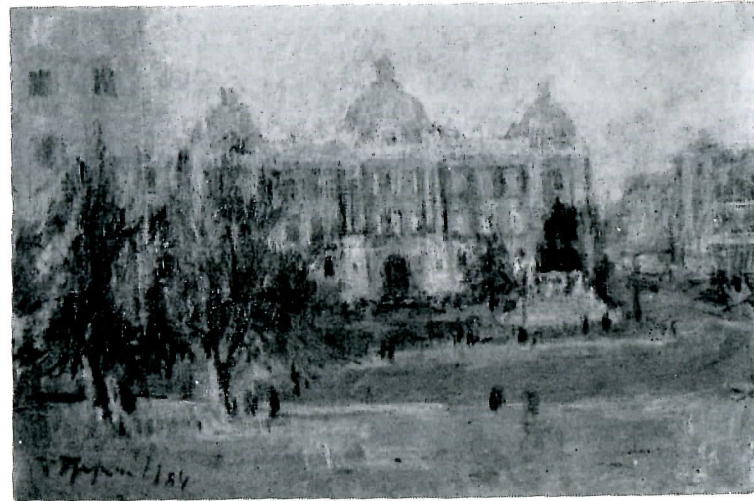

БОЖИДАР ПРОДАНОВИЋ

Београд, Маглајска 34

Рођен 1923. у Прањанима.
Завршио Академију ликовних уметности у Београду.
Ислаже од 1950. године.

64. НАРОДНИ МУЗЕЈ, 1984.
уље, 64 x 94

МИЛЕТА ПРОДАНОВИЋ
Београд, Маглајска 34

Рођен 1959. у Београду.
Завршио Факултет ликовних уметности у Београду.
Излаже од 1981. године.

65. GOLDEN CITIES, GOLDEN DREAMS, 1984.
акрил, 92 x 92

ЗОРАН РАЈКОВИЋ
Београд, В. Томановића 35

Рођен 1949. у Крушевцу.
Завршио Академију ликовних уметности у Београду.
Излаже од 1974. године.

66. БЕЛИ ПРОЛАЗ, 1984.
уље, 45 x 95

ДАНИЦА РАКИЏИЋ БАСТА

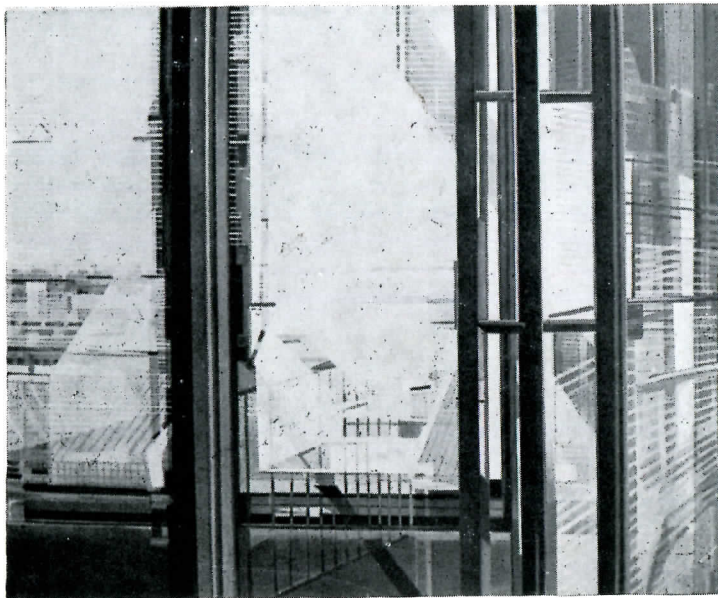
Калуђерица, Булевар револуције 90

Рођена 1951. у Београду.

Завршила Факултет ликовних уметности и постдипломске студије у Београду.

Излаже од 1977. године.

67. ИЗ ФРИЗА „КРОЗ СЛИКУ СЛИКОМ СВОЈОМ И СВОЈИМ ЛИКОМ”, 1982—1983.
акрил, 140 x 200

КЕМАЛ РАМУЏИЋ

Београд, Ада Циганлија, ст. купатило „Партизан”

Рођен 1947. у Титограду.

Завршио Академију ликовних уметности и постдипломске студије у Београду.

Излаже од 1969. године.

68. СЛИКА, 1985.
уље, 135 x 160

ВЛАДИМИР РАШИЋ

Земун, И. Милутиновића 14 А

Рођен 1945. у Нишу.

Завршио Академију ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1969. године.

69. РАЗГОВОР О . . . , 1984.
уље, 120 x 140

ЏЕНГИС РЕЏЕПАГИЋ

Нови Пазар, АВНОЈ-а 8/21

Рођен 1954. у Новом Пазару.

Завршио Факултет примењених уметности у Београду.
Излаже од 1983. године.

70. МОЧИЛА I, 1985.
пастел, 65 x 50

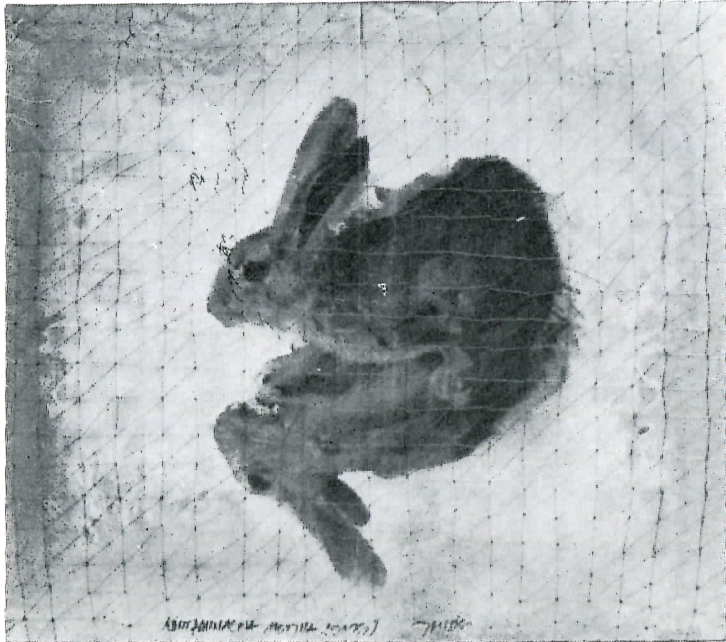

ИШТВАН САЈКО

Суботица, Трг слободе 1

Рођен 1955. у Чонопљи.
Завршио Академију за ликовну уметност у Загребу.
Ислаже од 1966. године.

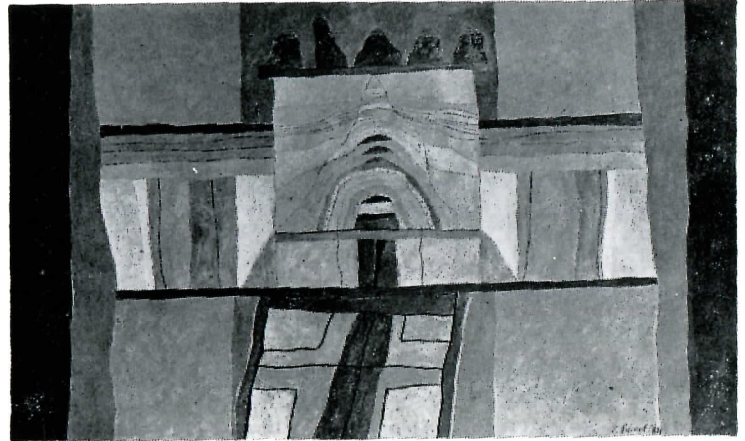
71. КОНТАМИНАЦИЈА МОТИВА 290/82, 1982.
комбинована техника, 69 x 78

НУСРЕТ САЛИХАМИЏИЋ

Рођен 1931. у Жабарима.
Завршио Академију примењених уметности у Београду.

72. ИЗ ЦИКЛУСА „КАДИЈЕ”,
уље, 100 x 70

РАДА СЕЛАКОВИЋ

Београд, Васе Пелагића 46/б

Рођена 1952. у Београду.
Завршила Факултет ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1976. године.

73. МАРИЈА, 1979.
уље, 86 x 56

ГАБОР СИЛАЋИ

Суботица, Харамбашића 16

Рођен 1926. у Пачиру.
Завршио Вишу педагошку школу у Новом Саду,
Ликовни одсек.
Излаже од 1950. године.

74. 308. ДАН 1982, 1982.
април, 80 x 130

ЉУБИЦА СОКИЋ

Београд, Браће Југовића 23

Рођена 1914. у Битољу.
Завршила Уметничку школу са академским течајем
у Београду.
Излаже од 1939. године.

75. ПРЕДЕО СА ЖИТНИМ ПОЉЕМ, 1983.

уље, 48 л 82,5

75а. ПРЕДЕО ИЗ ЕЧКЕ I, 1979.

уље, 54 x 65

ФЕДОР СОРЕТИЋ

Београд, Бањички венац 22 а

Рођен 1930. у Новом Саду.
Завршио Академију ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1954. године.

76. ПРВИ СНЕГ, 1983.

уље, 80 x 100

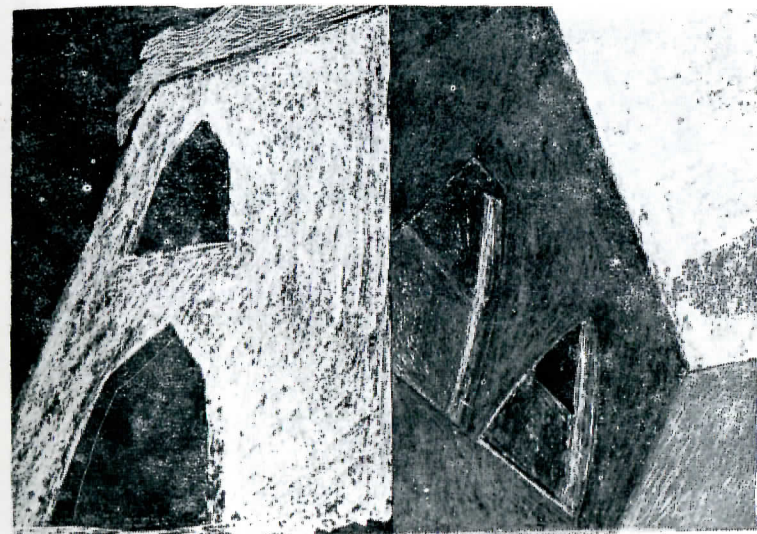

ДРАГАНА СТАНАЋЕВ
Београд, Булевар револуције 189

Рођена у Београду.
Завршила Факултет ликовних уметности у Београду.
Излаже од 1983. године.

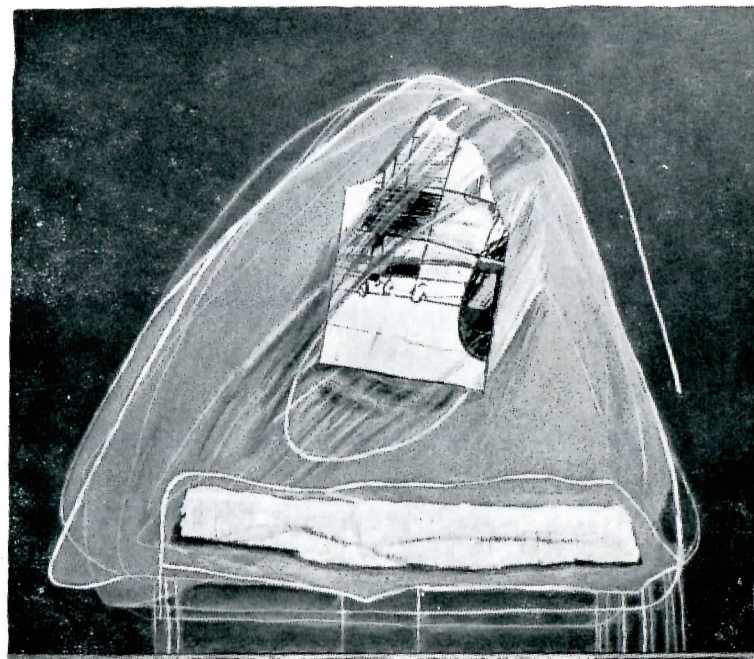
77. **ЗЕЛЕНИ ЗИД**, 1985.
уљани пастел, 50 x 70

ЉУБИЦА СТАНИМИРОВИЋ
Нови Београд, Булевар Лењина 85/22

Рођена 1952. у Београду.
Завршила Факултет ликовних уметности у Београду.
Излаже од 1983. године.

78. **БЕЗ НАЗИВА**, 1985.
комбинована техника, 132 x 112

ДЕСАНКА СТАНИЋ

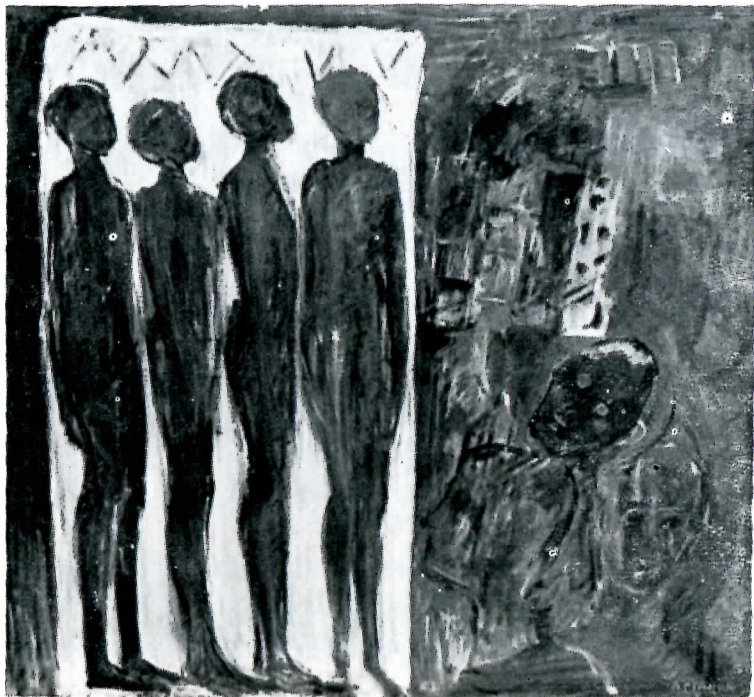
Београд, Старо сајмиште

Рођена 1924. у Табановићима.

Завршила Академију ликовних уметности.

79. ПЛАВА ГРУПА, 1984.

уље, 110 x 100

ТОДОР СТЕВАНОВИЋ

Нови Београд, II булевар 167/76

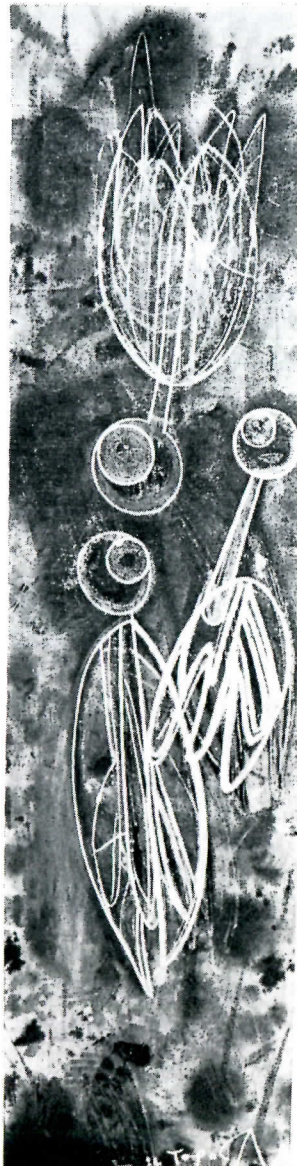
Рођен 1937. у Залужњу.

Завршио Академију ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.

Излаже од 1965. године.

80. ПОРОДИЦА, 1984.

уље, 185 x 47

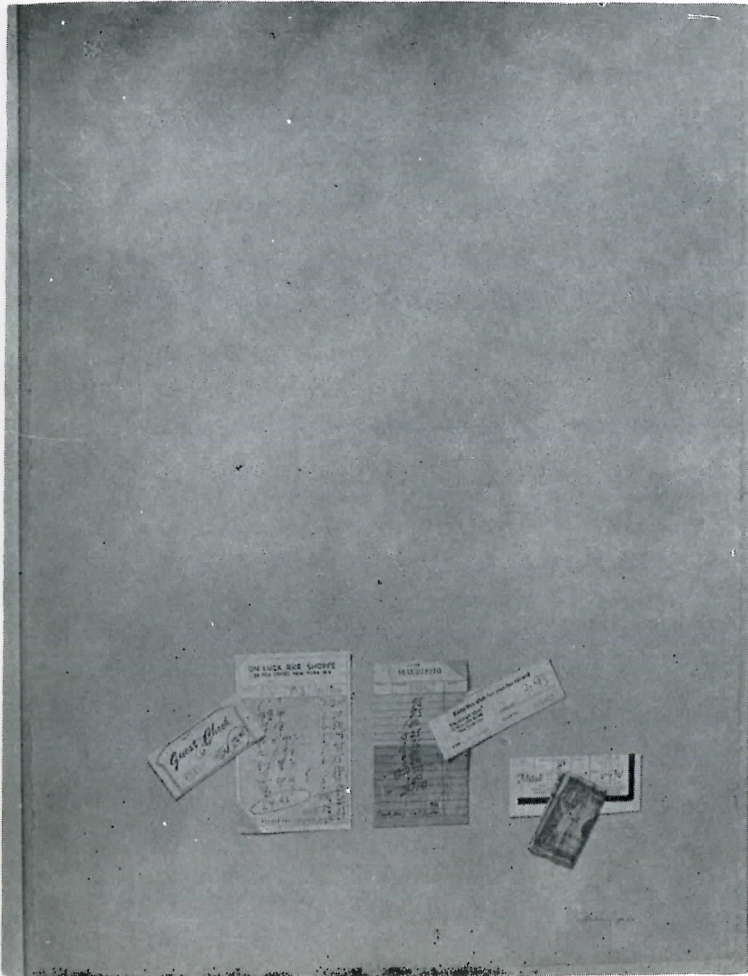

ЖАРКО СТЕФАНЧИЋ
Београд, Хаџи Рувимова 14

Рођен 1950. у Београду.
Завршио Факултет ликовних уметности у Београду.
Ислаже од 1980. године.

81. УОБИЧАЈЕНА МЕСТА, 1984.
комбинована техника, 76 x 56

МИЛИВОЈЕ СТОИЉКОВИЋ
Београд, Цетињска 6

Рођен 1947. у Крушевцу.
Завршио Филозофски факултет у Београду.
Ислаже од 1974. године.

82. ЖИВОТИЊИЦА, 1981.
акрил, 65 x 80

БРАНИСЛАВ СУБОТИЋ
Београд, Похорска 29/II

Рођен 1926. у Београду.
Завршио Академију примењених уметности у Београду.

83. ЛОКВЕ, 1984.
уље, 150 x 140

ТОМИСЛАВ СУХЕЦКИ
Вршац, Анђе Ранковић 12/4

Завршио Академију уметности у Новом Саду.

84. ТОРЗО II, 1983.
уље, 110 x 110

ДУШАН ТОДОРОВИЋ

Нови Сад, Петроварадинска тврђава

Завршио Академију ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.

85. ОСТРВА У МИСЛИМА МОЈИМ
акрил, 150 x 130

СТАНКА ТОДОРОВИЋ

Нови Београд, II булевар 55/43

Рођена 1946. у Горњој Трешњевици.
Завршила Академију ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1972. године.

86. ИЊЕ, 1985.
уље, 70 x 100

СЛОБОДАН ТРАЈКОВИЋ

Нови Београд, Булевар АВНОЈ-а 106/34

Рођен 1954. у Приштини.
Завршио Факултет ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Ислаже од 1976. године.

87. ЗВЕЗДАНО НЕБО, 1983.
уље, 130 x 162

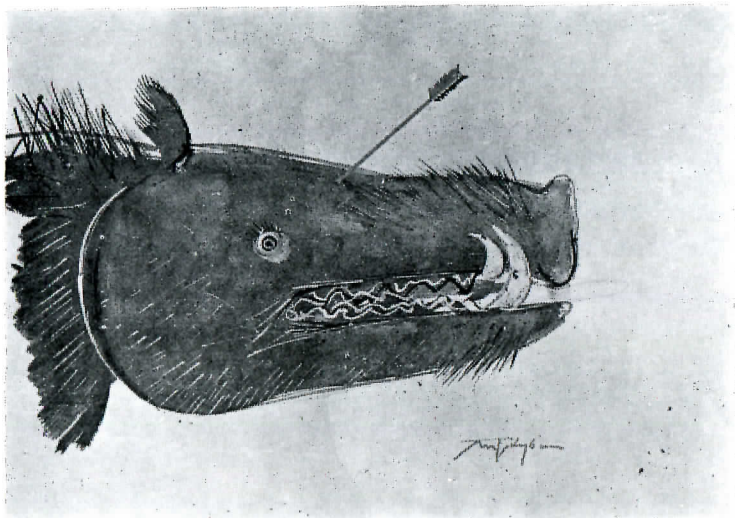

РАДИСЛАВ ТРКУЉА

Нови Београд, Прва пруга 7

Рођен 1938. године.
Завршио Факултет ликовних уметности у Београду.
Ислаже од 1964. године.

88. ГЛАВА ДИВЉЕ СВИЊЕ, 1984.
гваш, 70 x 100

ХИЛМИЈА ЂАТОВИЋ
Приштина, Улпиана Ц-12/1

Рођен 1933. у Скопљу.
Завршио Академију примењених уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1957. године.

89. ПРЕДЕО, 1984.
уље, 100 x 140

ДРАГИША ЂОСИЋ
Београд, Др Драгослава Поповића 5а

Рођен 1951. у Неготину.
Завршио Вишу педагошку школу, Ликовну групу.
Излаже од 1975. године.

90. ЈУДИТА, 1984.
комбинована техника, 70 x 70

РЕЦЕП ФЕРИ

Приштина, Академија ликовних уметности

Рођен 1937. у Куксу.

Завршио Академију примењених уметности и постдипломске студије у Београду.

Излаже од 1967. године.

91. ЦРНО И БЕЛО СА ПРОКЛЕТИЈА, 1981.

уље, 116 x 89

БРАНКО ФИЛИПОВИЋ ФИЛО

Нови Београд, Старо сајмиште 21

Рођен 1924. у Цетињу.

Завршио Академију ликовних уметности и постдипломске студије у Београду.

Излаже од 1950. године.

92. БЕЗ НАЗИВА, 1984.

комбинована техника, 50 x 70

ЗОРАН ФУРУНОВИЋ

Приштина, Роберта Гајдина 16

Рођен 1953. у Приштини.

Завршио Академију ликовних уметности у Приштини
и постдипломске студије у Београду.

Излаже од 1976. године.

93. ТРАГОВИ, 1978.

комбинована техника, 100 x 130

АЛЕКСАНДАР ЦВЕТКОВИЋ

Београд, Лоле Рибара 5

Рођен 1947. у Алексинцу.

Завршио Академију ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.

94. SAN SEBASTIANO, 1985.

комбинована техника, 190 x 140

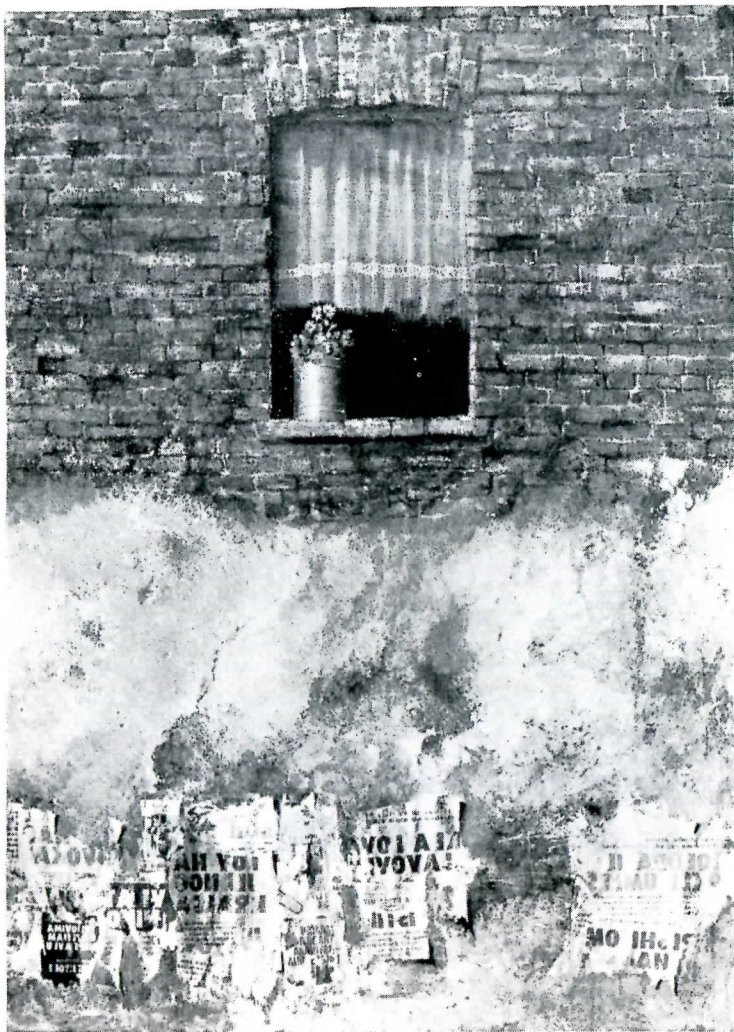

МИЛАН ЦМЕЛИЋ

Нови Београд, Булевар Лењина 7

Рођен 1925. у Шибенику.
Завршио Правни факултет у Београду.
Издаже од 1952. године.

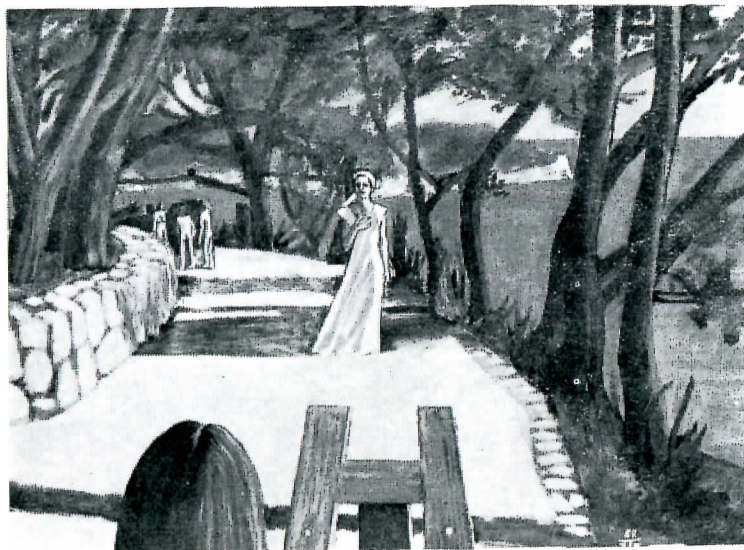
95. ПРОЗОР, 1985.
уље, 100 x 74

ТИТКО ЧАЂЕ

(1946—1985)

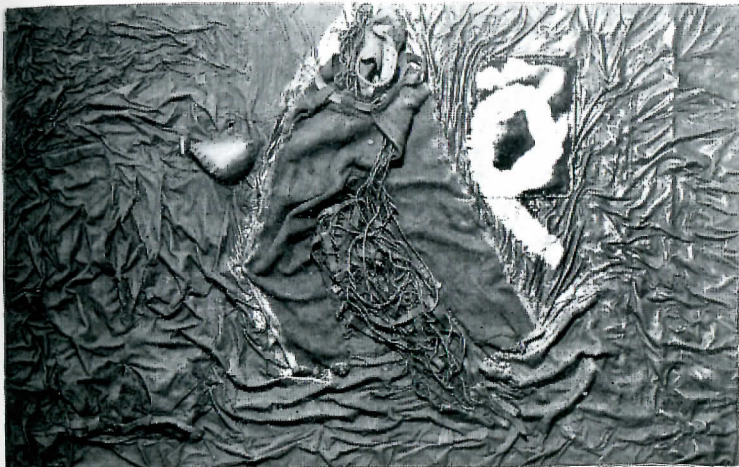
96. МОРЕ, МОРЕ, 1984.
уље, 57 x 74

ЏЕВДЕТ ЏАФА
Приштина,

97. СЛИКА
комбинована техника, 110 x 210

НИКОЛА ЏАФО
Нови Сад, А. Шантића 29

Рођен 1950. у Новом Саду.
Завршио Факултет ликовних уметности у Београду.
Ислаже од 1979. године.

98. МИНОТАУРОВ ДЕСЕРТ, 1983.
уље, 100 x 100

БОЖИДАР ЦМЕРКОВИЋ

Нови Београд, Омладинских бригада 53

Рођен 1930. у Могилцу.

Завршио Академију ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.

Излаже од 1955. године.

99. ЕНТЕРИЈЕР СА ЦВЕЋЕМ, 1984.

уље, 130 x 89

ИСАК АСЛАНИ

Нови Београд, Ј. Гагарина 267/42

Рођен 1945. у Дунаве.

Академију ликовних уметности и постдипломске студије завршио у Београду.

100. МАТЕРИНСТВО, 1978.
комбинована техника, 42 x 30

МИЛАН БЛАНУША

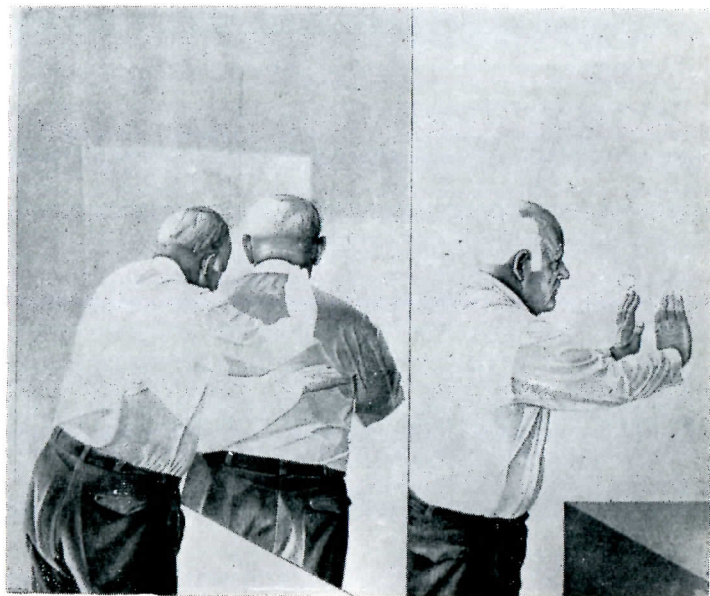
Београд, Мике Аласа 38

Рођен 1943. године у Светозареву.

Завршио Факултет ликовних уметности у Београду и Akademie für bildeude künste у Брауншвајгу.

Излаже од 1968. године.

101. АКЦИЈА, 1984.
оловка, 150 x 125

ЗОРАН ВУКОВИЋ

Нови Београд, Ј. Гагарина 190

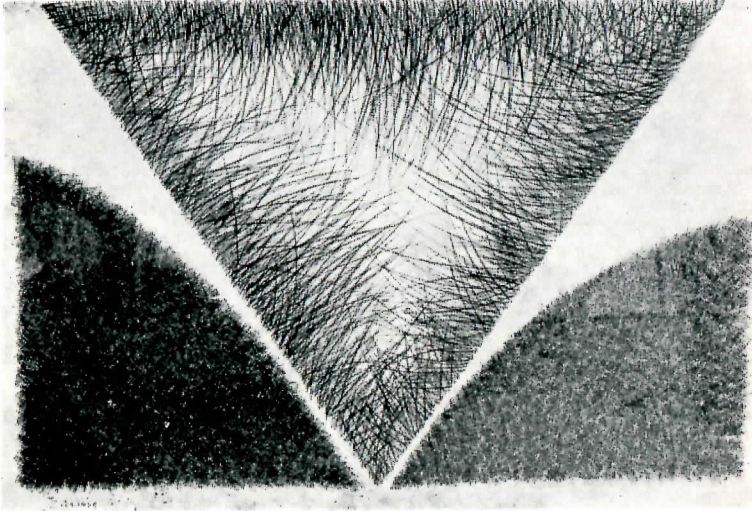
Рођен 1947. у Сомбору.

Завршио Академију ликовних уметности у Београду и
St Martin's school of art у Лондону.

Излаже од 1972. године.

102. МИРТА, 1985.

туш, 70 x 100

ДУШАН ЂОКИЋ

Београд, Гаврила Принципа 25

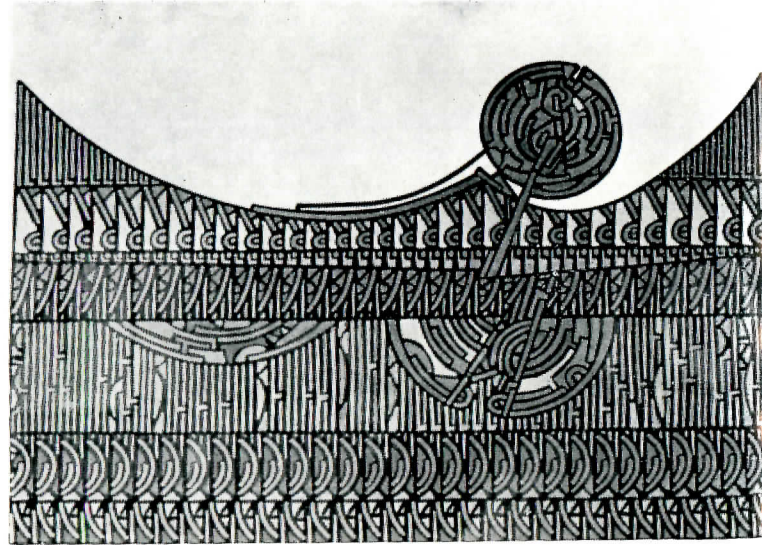
Рођен 1943. у Београду.

Студирао Архитектонски факултет у Београду.

Излаже од 1966. године.

103. ЦРТЕЖ (ШЕСТ ХАРМОНИЈСКИХ НИВОА), 1985.

комбинована техника, 50 x 70

МИЛИЦА ЖАРКОВИЋ
Београд, Панчевачки пут 12

Рођена 1954. у Панчеву.
Факултет примењених уметности и постдипломске
студије завршила у Београду.
Излаже од 1972. године.

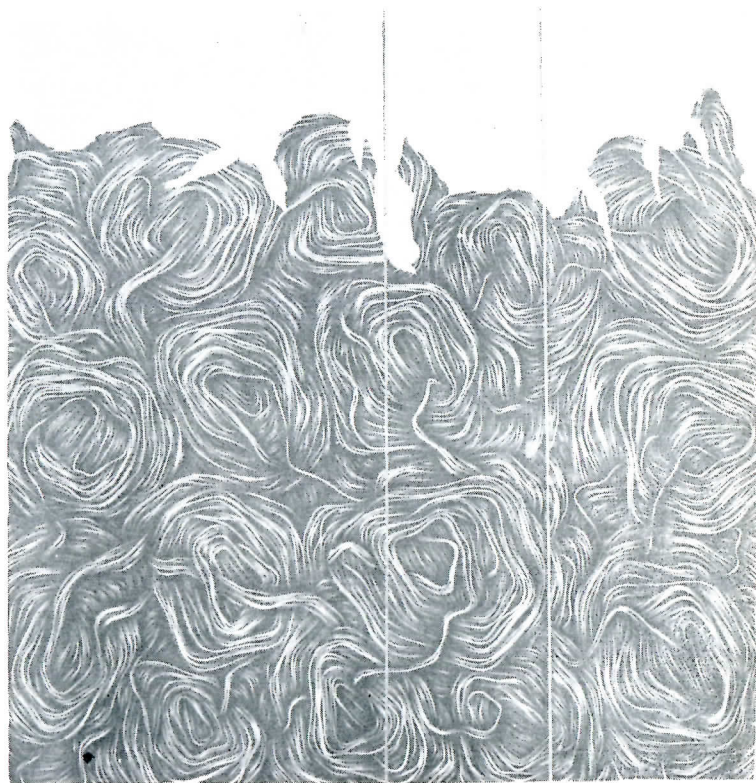
104. ИЗ СЕРИЈЕ „ДА ЛАБУД УВЕК ИМА СЕНКУ
ЛИСТА У ВОДИ“, 1983.
комбинована техника, 48 x 33

БИЉАНА ЈАНКОВИЋ
Београд, Јеврејска 25

Рођена 1951. у Новом Пазару.
Академију примењених уметности и постдипломске
студије завршила у Београду.
Излаже од 1977. године.

105. ИЗ ЦИКЛУСА „НИТИ“, 1984.
оловка, 108 x 108

ДУШАН ЈЕВТОВИЋ
Београд, Таковска 45

Рођен 1951. у Београду.
Факултет ликовних уметности завршио у Београду.
Излаже од 1983. године.

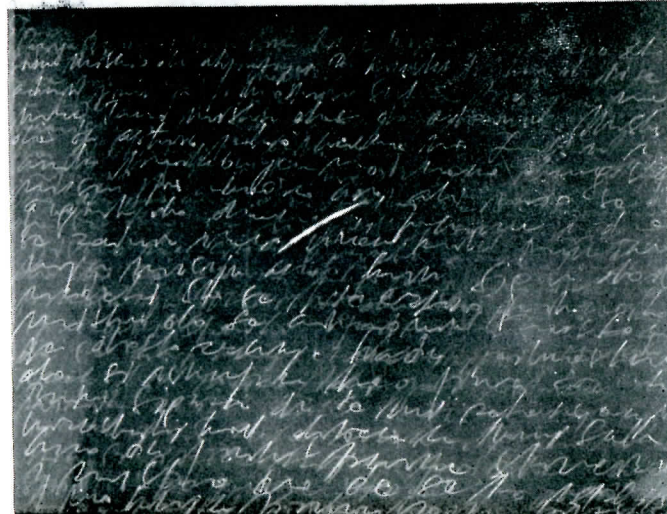
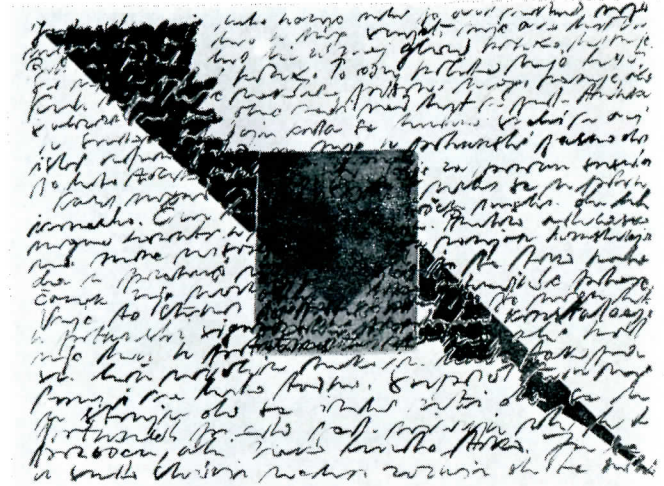
106. ЧОВЕК СА РУЖИЧАСТИМ СУНЦОБРАНОМ, 1984.
гваш, 27,5 x 23,5

СЛОБОДАН КНЕЖЕВИЋ
Нови Сад, кеј М. Пијаде 2/V

Рођен 1948. у Бачном Добром Пољу.
Факултет ликовних уметности и постдипломске
студије завршио у Београду.
Излаже од 1975. године.

107. ПИСМО I и II, 1980—1981.
комбинована техника, 97 x 64

МИЛИЦА КОЈЧИЋ

Београд, поручника Спасића и Машере 114/19

Рођена 1952. у Свилајнцу.

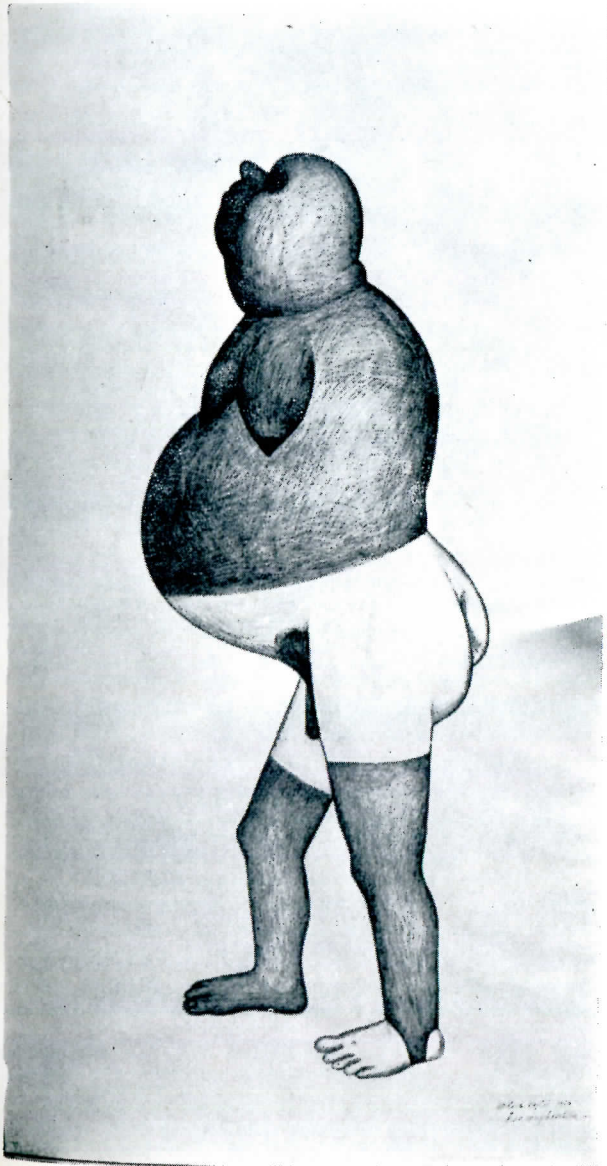
Факултет ликовних уметности и постдипломске студије завршила у Београду.

Излаже од 1982. године.

108. ХЕРМАФРОДИТ, 1984.

оловка, 100 x 100

вл. Стални фонд младих, Београд

ЗОРАН МАРЈАНОВИЋ

Београд, Радована Симића Циге 40/45

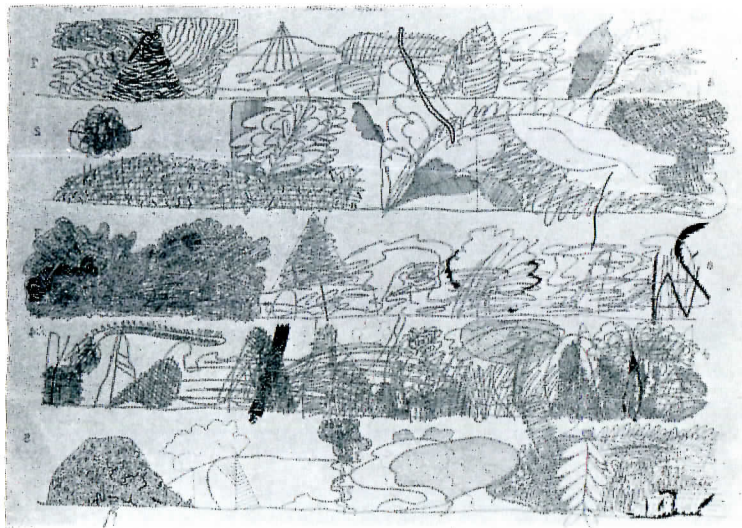
Рођен 1948. у Нишу.

Завршио Вишу педагошку школу у Београду, Ликовну групу.

Излаже од 1980. године.

109. ДЕФИНИСАЊЕ ПЕЈЗАЖА, 1985.

туш, 70 x 100

БРАНИСЛАВ МАРКОВИЋ

Београд, Слободана Пенезића 15

Рођен 1948. у Књажевцу.

Академију ликовних уметности завршио у Београду.

Излаже од 1973. године.

110. СВЕЗАНА ФИГУРА I, 1982.

туш, 28 x 40

ДАНИЦА МАСНИКОВИЋ

Београд, Мештровићева 22

Рођена 1941. у Брну (ЧССР).

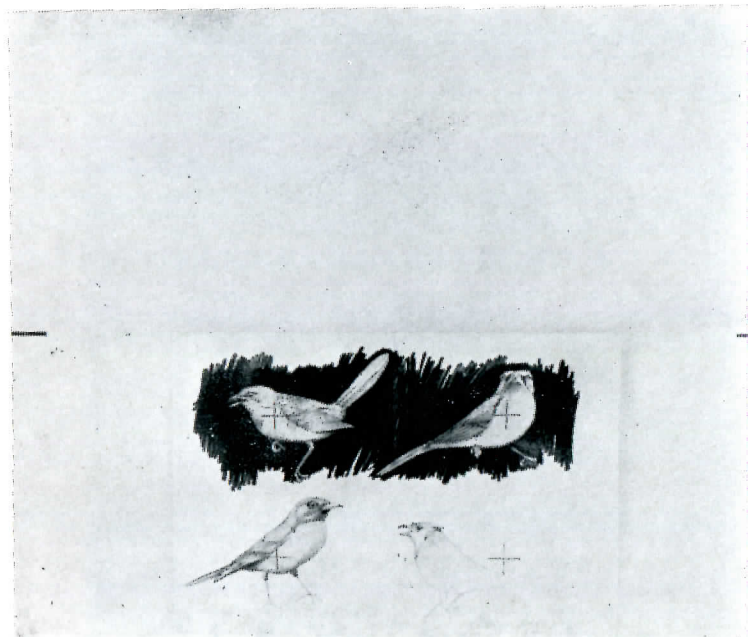
Завршила Академију ликовних уметности и

постдипломске студије у Београду.

Излаже од 1966. године.

111. АПЕЛ, 1985.

комбинована техника, 60 x 50

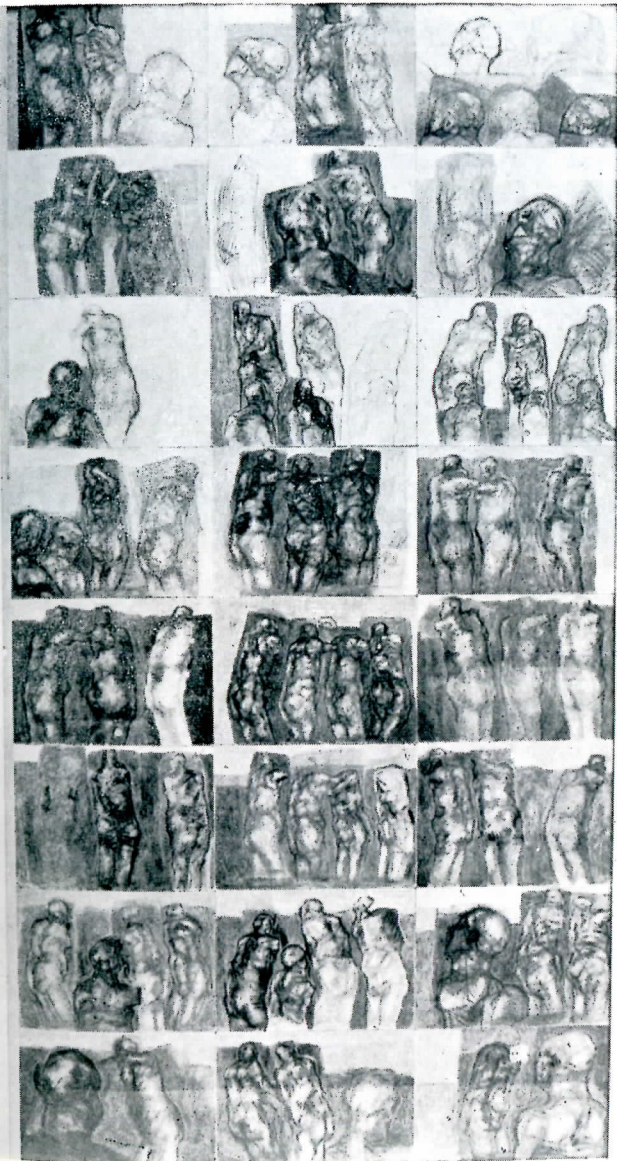

МИЦЕ ПОПЧЕВ

Београд, Маршала Толбухина

Рођен 1950. у Београду.
Факултет ликовних уметности и постдипломске
студије завршио у Београду.
Ислаже од 1975. године.

112. БЕЗ НАЗИВА, 1984—1985.
комбинована техника, 145 x 75

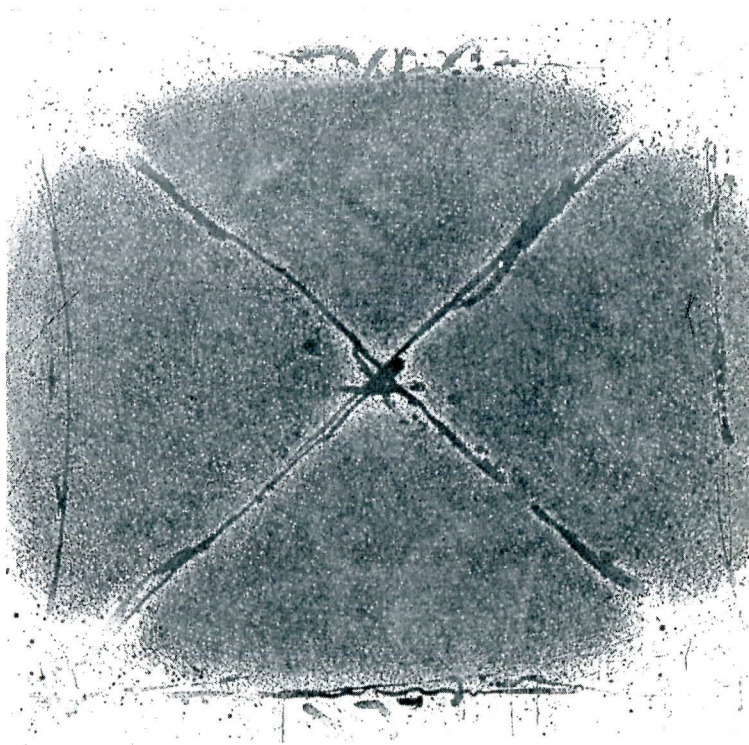

ЈОВАН РАКИЦИЋ

Београд, Калуђерица, Булевар револуције 90

Рођен 1944. у Добрици.
Завршио Факултет ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Ислаже од 1968. године.

113. ОБЕЛЕЖЕНО МЕСТО, 1984.
комбинована техника, 140 x 150

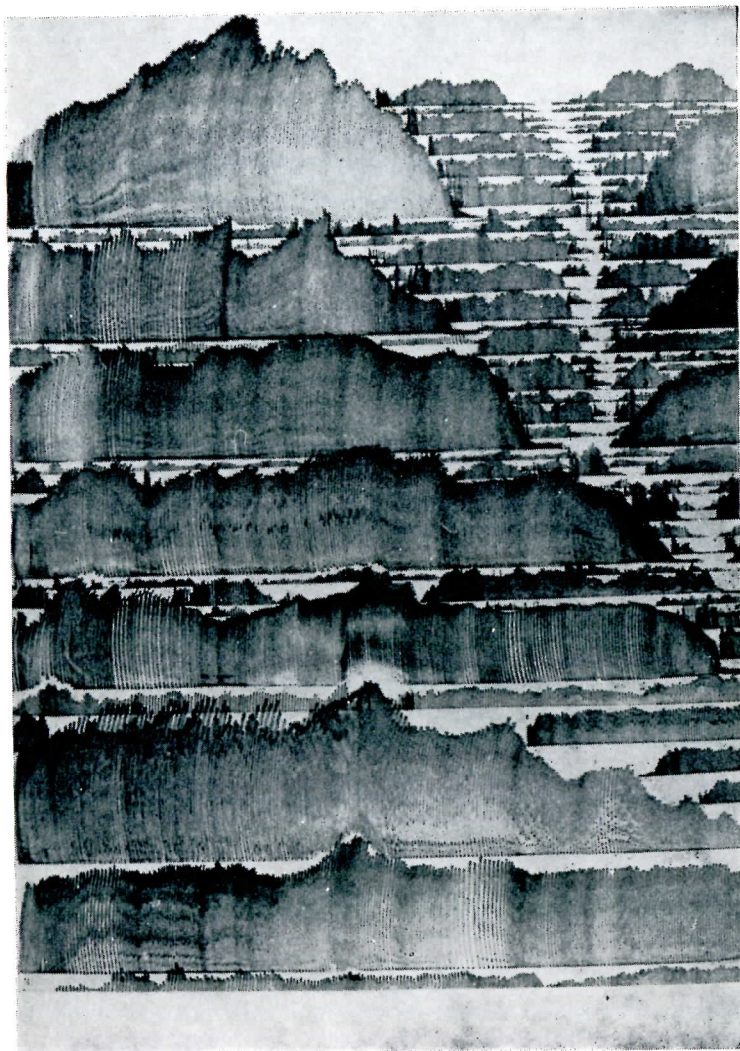
МИЛАН СОЛАРОВ

Нови Сад, Шекспирова 40

Рођен 1933. године.

Завршио Филозофски факултет и постдипломске студије на Групи за историју уметности у Београду. Излаже од 1983. године.

114. ХОРИЗОНТАЛНО НОРМИРАЊЕ ГРАФИЈЕ 23
оловка, 100 x 70

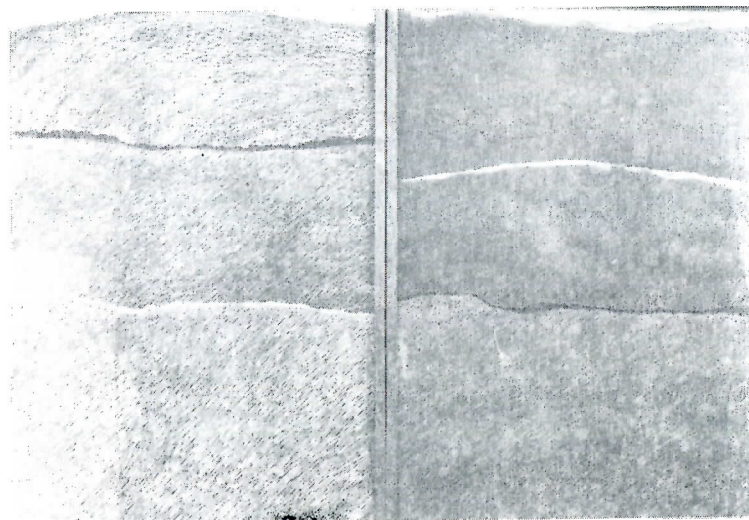
РАДМИЛА СТЕПАНОВИЋ

Београд, Булевар ЈНА 63/9

Рођена 1948. у Жагубици.

Завршила Академију ликовних уметности у Београду. Излаже од 1974. године.

115. КРЕТАЊЕ II, 1985.
оловка, 70 x 50

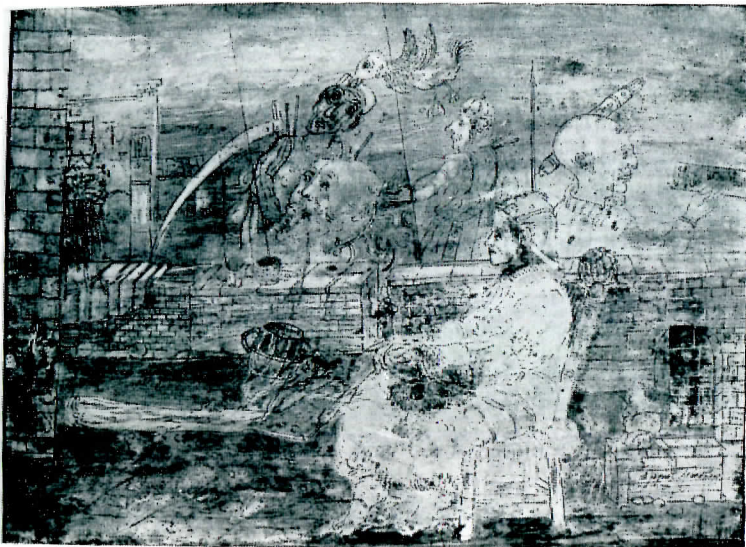

ТРАЈКО СТОЈАНОВИЋ КОСОВАЦ
Београд, Кн. Михаилова 17

Рођен 1934. у Приштини.
Завршио Школу за примењене уметности.
Ислаже од 1961. године.

116. ПОСВЕТА КОМШИЈИ, 1985.
комбинована техника, 48 x 65

МИЛАН ТОМИЋ
Београд, В. Роловића 50

Рођен 1957. у Уљми.
Факултет примењених уметности завршио у Београду.
Ислаже од 1980. године.

117. БЕЗ НАЗИВА, 1983.
комбинована техника, 61 x 48

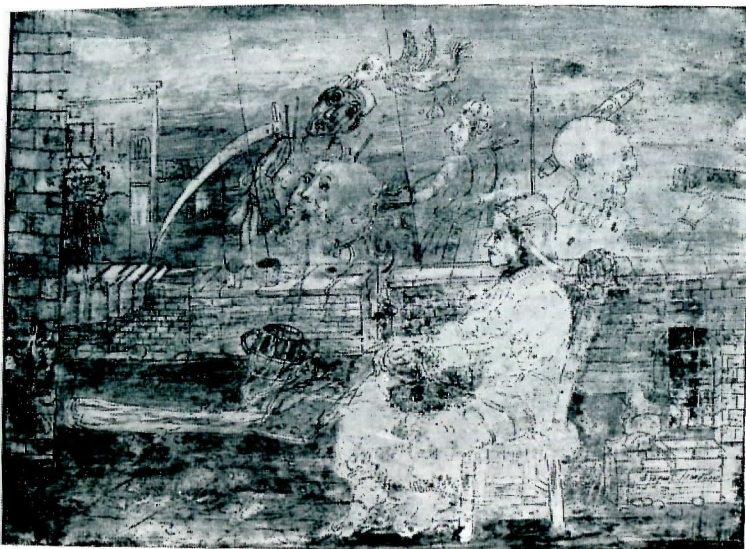

ТРАЈКО СТОЈАНОВИЋ КОСОВАЦ
Београд, Кн. Михаилова 17

Рођен 1934. у Приштини.
Завршио Школу за примењене уметности.
Излаже од 1961. године.

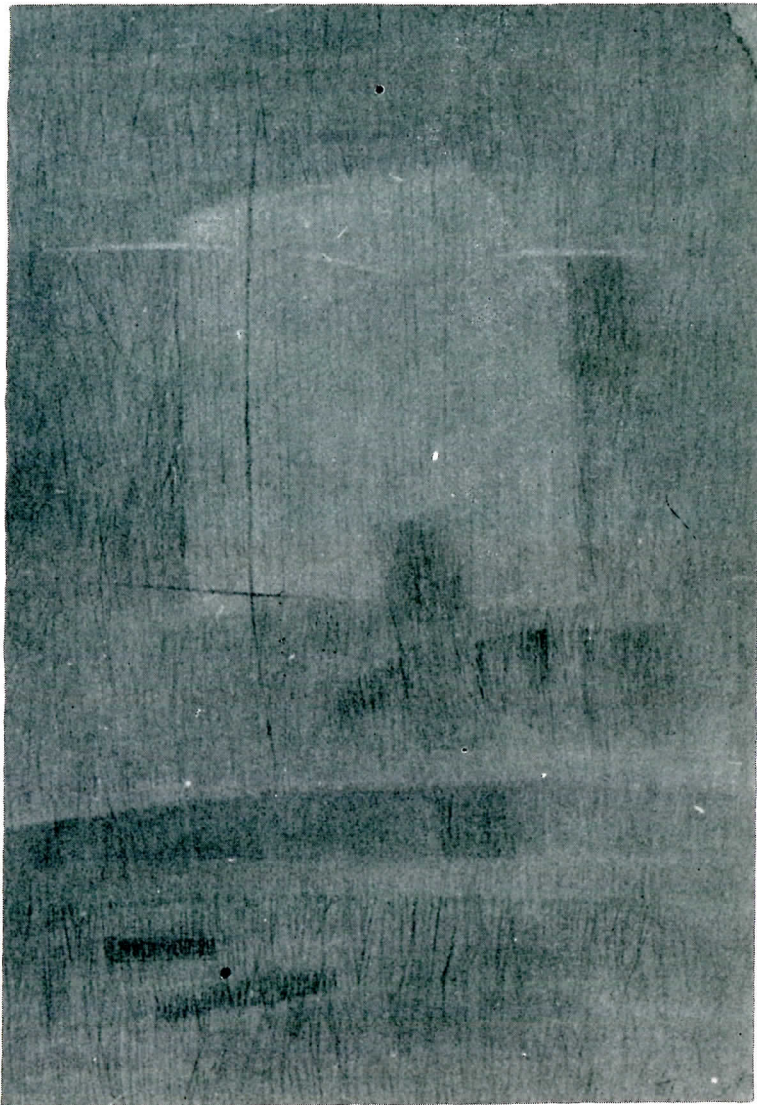
116. ПОСВЕТА КОМШИЈИ, 1985.
комбинована техника, 48 x 65

МИЛАН ТОМИЋ
Београд, В. Роловића 50

Рођен 1957. у Уљми.
Факултет примењених уметности завршио у Београду.
Излаже од 1980. године.

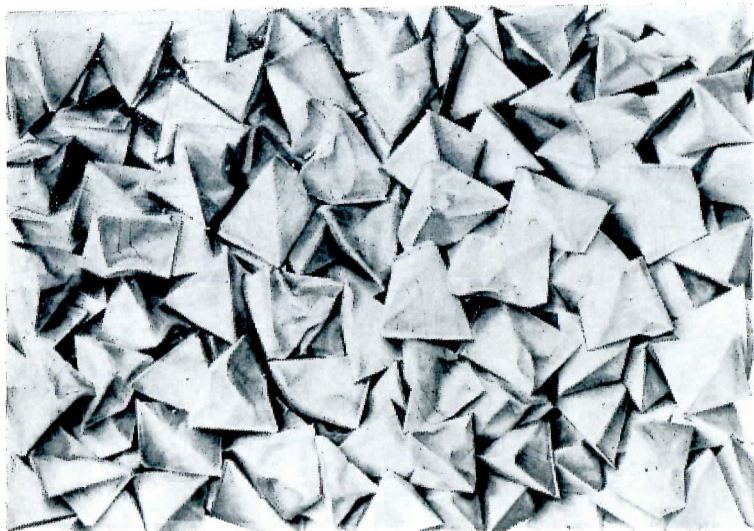
117. БЕЗ НАЗИВА, 1983.
комбинована техника, 61 x 48

ВЛАДИМИР ЋУРЧИН
Београд, Љешка 94

Рођен 1956. у Београду.
Завршио Средњу техничку хемијску школу.
Излаже од 1982. године.

118. ТЕТРАПАК, 1984.
оловка, 70 x 100

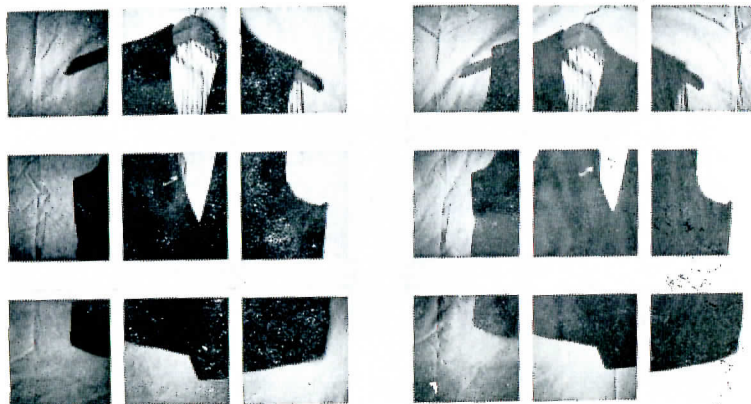

ФОТОГРАФИЈА

ОЛИВЕРА САВИЋ ПОПОВИЋ
Земун, Мирослава Тирша 11

Рођена 1950. у Београду.
Факултет ликовних уметности и постдипломске студије
завршила у Београду.
Излаже од 1974. године.

119. ПРСЛУК + ПРСЛУК, 1984.
СХ-70, 33 x 27

БРАНИМИР АДАШЕВИЋ

Београд, вајара Ђоке Јовановића 19

Рођен 1941. године у Београду.
Архитектонски факултет завршио у Београду.
Издаје од 1975. године.

120. ОДМОР, 1985.
акватинта, 45 x 38

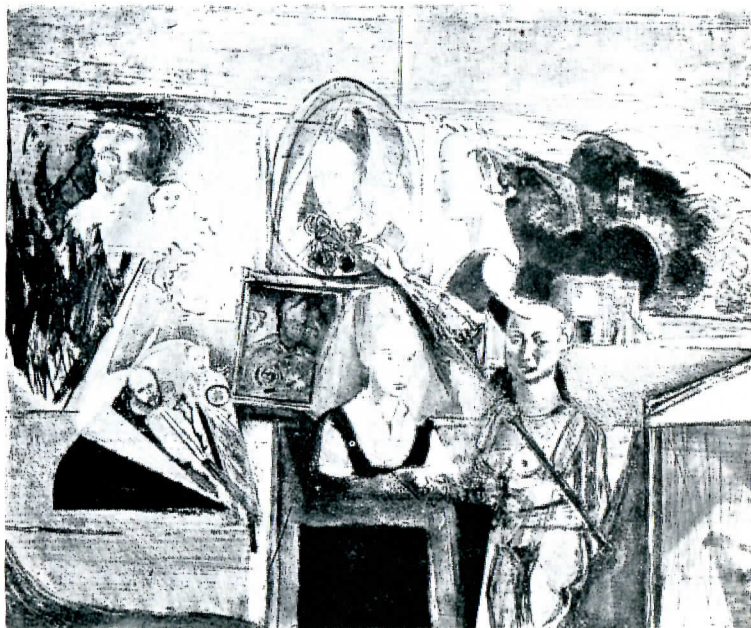

МИОДРАГ АНЂЕЛКОВИЋ

Ниш, Булевар Лењина 70

Рођен 1945. у Јелашници код Ниша.
Академију ликовних уметности и постдипломске
студије завршио у Београду.
Издаје од 1971. године.

121. НЕВОЉНО СЕЋАЊЕ, 1985.
бакропис-акватинта, 48 x 55

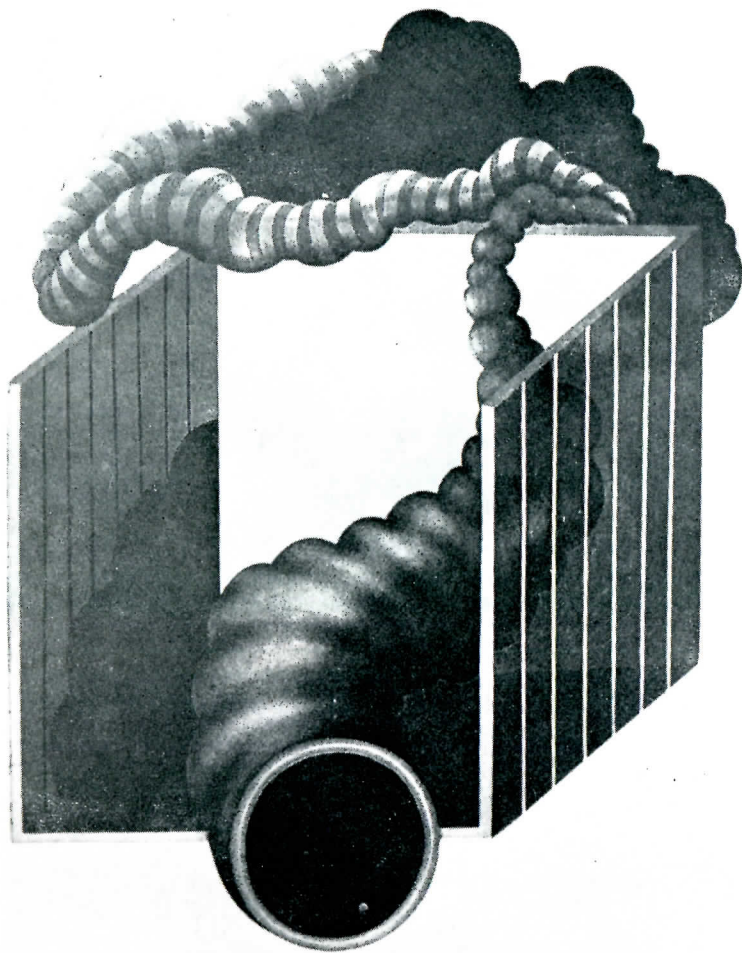

СТЕРЈОС АРВАНИТИДИС
Нови Сад, Париске комуне 28

Рођен у Грчкој 1940. године.
Завршио Академију ликовних уметности у Београду.
Излаже од 1970. године.

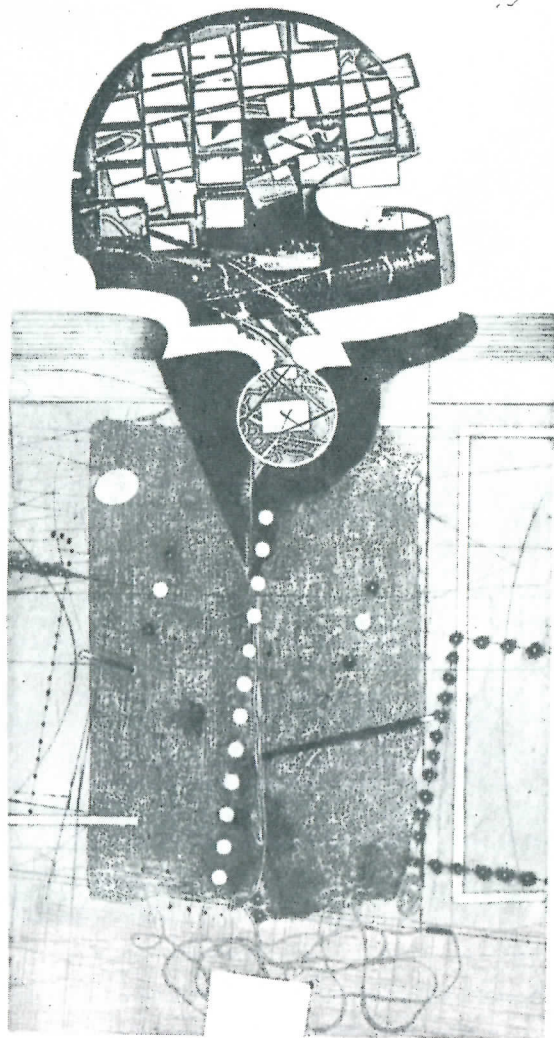
122. РАЗИГРАНО ЦРЕВО У САНДУКУ, 1979.
акватинта, 46 x 36

МИРОСЛАВ АРСИЋ
Пожаревац, Косанчићева 53

Рођен 1942. године у Пожаревцу.
Завршио Академију ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.

123. ОДСАЈ, 1984.
комбинована техника, 60 x 30

МИХАЕЛА БЕЧЕЈСКИ КРИСТИНЕЛ
Сремска Каменица, И. Лоле Рибара 23

Рођена 1949. године у Букурешту.
Завршила Академију ликовних уметности у Букурешту.
Ислаже од 1974. године.

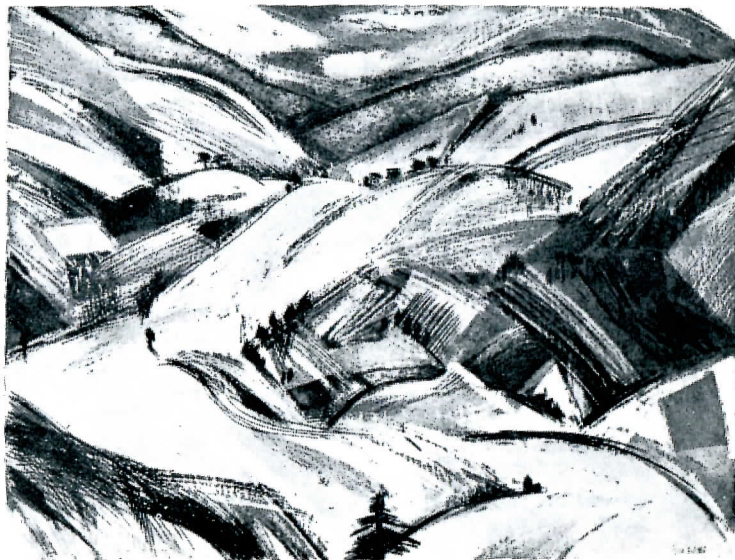
124. ОСЛОБАЂАЊЕ I, 1983.
дрворез, 41 x 45

БИЉАНА ВУКОВИЋ
Београд, Влајковићева 29

Рођена 1949. у Београду.
Завршила Факултет ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Ислаже од 1973. године.

125. ЛИВАДЕ СТУДЕНИЦЕ, 1984.
акватинта-бакропис, 65 x 50

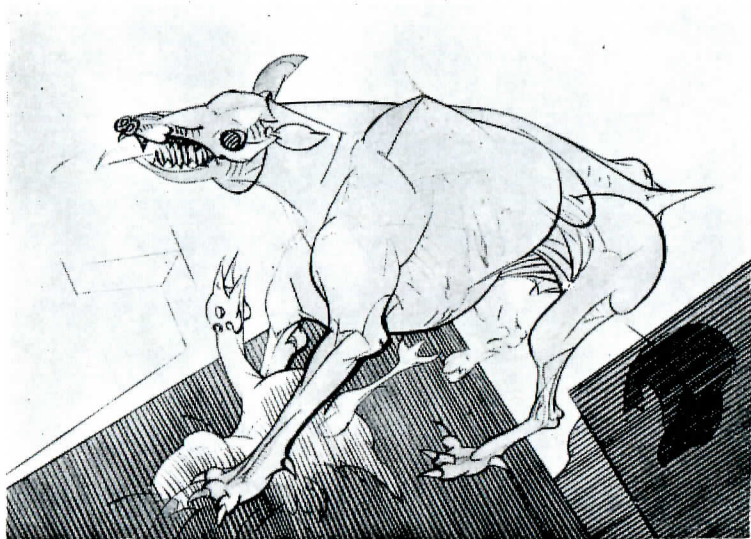

МИЛИЦА ВУЧКОВИЋ

Београд, Карађорђева 15

Рођена 1946. у Сенти.
Завршила Факултет примењених уметности и
постдипломске студије у Београду.
Ислаже од 1976. године.

126. ВЛКОЕ II, 1984.
сува игла-акватинта, 70 x 100

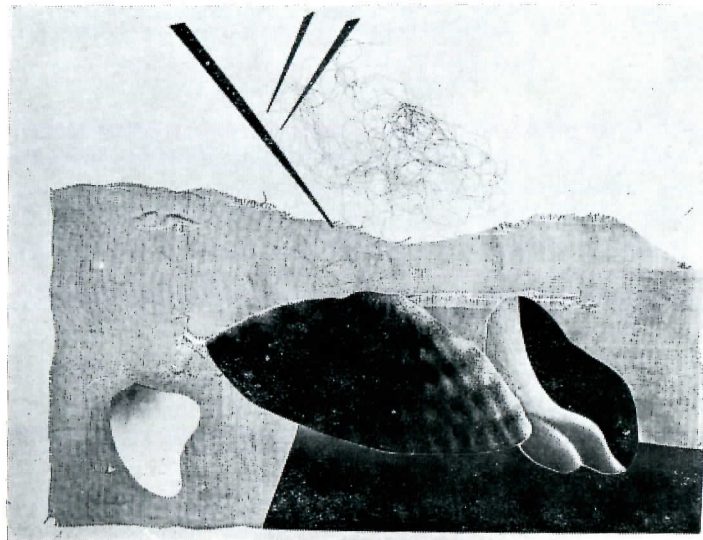

ЦВЕТАН ДИМОВСКИ

Нови Сад, Шекспирова 12

Рођен 1942. у Титовом Велесу.
Завршио Факултет ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Ислаже од 1968. године.

127. ШКОЉКА, 1983.
акватинта-мецотинта, 50 x 66

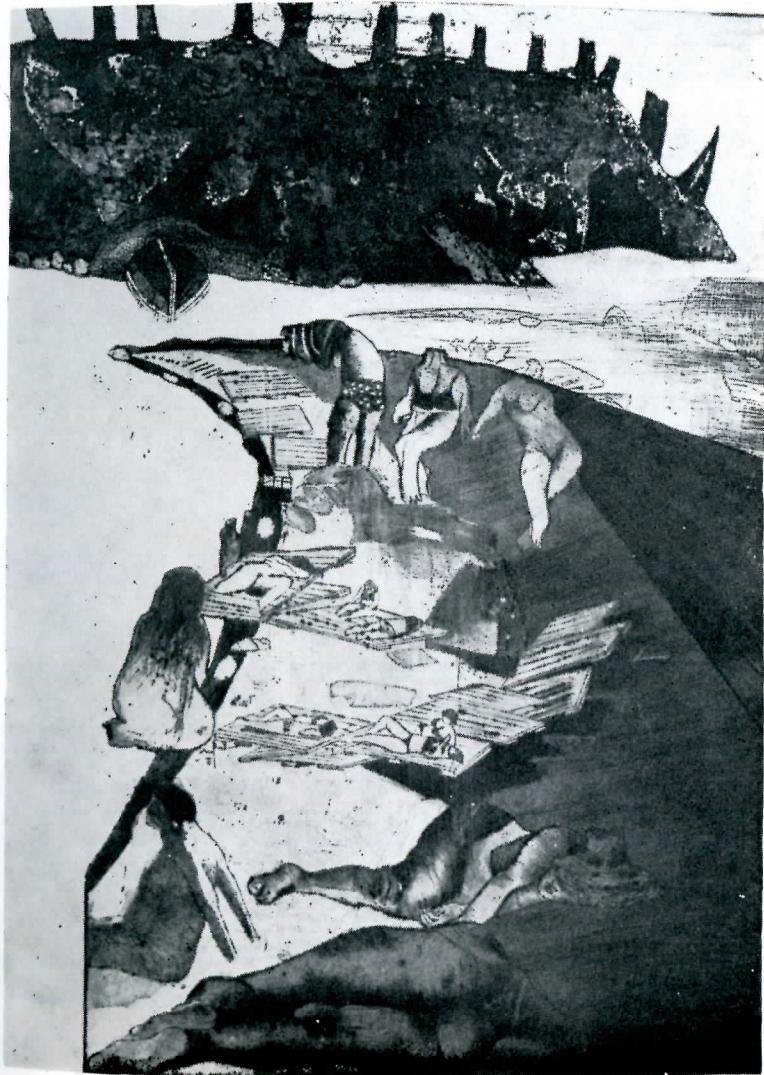

ИГОР ДРАГИЧЕВИЋ

Нови Београд, Омладинских бригада 83/31

Рођен 1954. у Макарској.
Завршио Факултет ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1980. године.

128. ЖАЛ, 1984.
банропис-акватинта, 100 x 65

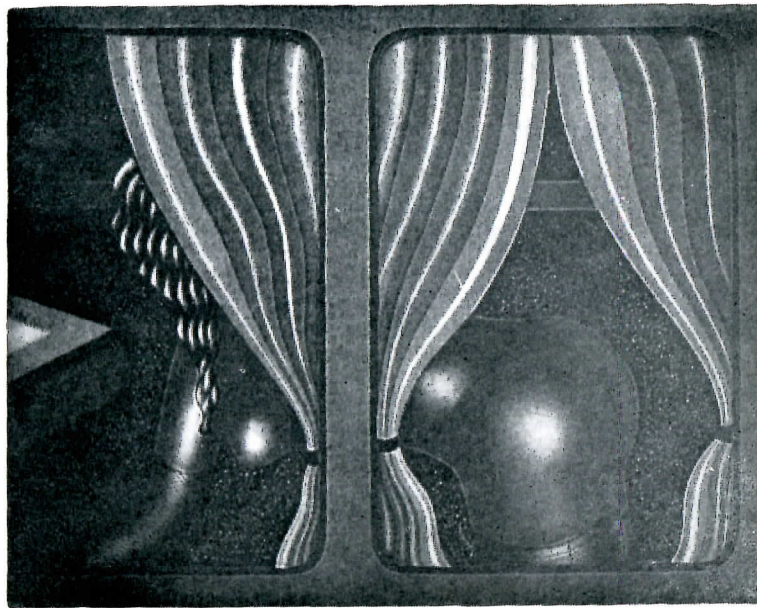

ЖИВКО ЂАК

Београд, Цетињска 4

Рођен 1942. у Београду.
Завршио Академију ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1967. године.

129. ПРОЗОР, 1984.
акватинта-мецотинта, 22 x 26

ЉУБОМИР ИВАНКОВИЋ
Београд, Косте Јовановића 36

Рођен 1953. у Пироту.
Завршио Факултет примењених уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1978. године.

130. МАЛО ПРИПРЕМАЊЕ V, 1985.
акватинта, 50 x 65

БРАНИМИР КАРАНОВИЋ
Београд, Гарсије Лорке 7

Рођен 1950. у Београду.
Завршио Академију примењених уметности у
Београду.

131. ФИГУРЕ III, 1985.
сериграфија, 70 x 50

КОСТА КАТИЋ

Нови Сад, Балзакова 51

Рођен 1951. у Сомбору.
Завршио Академију уметности на Одсену графине у
Новом Саду.
Излаже од 1982. године.

132. ФАСАДА, 1982.
акватинта-бакропис, 34 x 45

ЕМИЛО КОСТИЋ

Петровац на Млави, Омладинска 4

Рођен 1933. у Петровцу на Млави
Академију ликовних уметности и постдипломске
студије завршио у Београду.
Излаже од 1959. године.

133. ВИШЊЕ И ПЛОТ IV, 1985.
бакропис, 38 x 49

ИЛИЈА КОСТОВ

Београд, Косанчићев венац 19

Рођен 1941. године.

Завршио Факултет ликовних уметности у Београду.

Излаже од 1967. године.

134. ВИШЊЕ И ПЛОТ IV, 1985.
бакропис, 38 x 49

ХУСНИ КРАСИЋИ

Приштина, Дарданија СУ 7/1

Рођен 1942. у Лукарама.

Завршио Академију ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.

Излаже од 1965. године.

135. ЈЕСЕН, 1983.
акватинта-бакропис, 76 x 57

ФАТМИР КРИПА
Приштина,

Рођен 1942. у Ђаковици.
Завршио Академију примењених уметности и
постдипломске студије на Академији ликовних
уметности у Београду.
Излаже од 1963. године.

136. БРЋАНКА V, 1980.
комбинована техника, 50 x 65

БОГДАН КРШИЋ
Београд, Бирчанинова 18

Рођен 1932. у Сарајеву.
Завршио Академију примењених уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1955. године.

137. ЦРВЕНО ВОЋЕ, 1981.
акватинта-мека превлана, 50 x 65

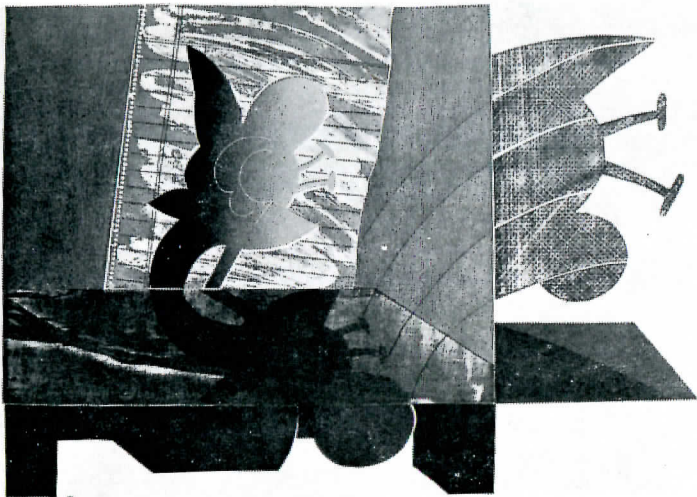
БРАНИСЛАВ МАКЕШ

Нови Београд, Ј. Гагарина 181/IX

Рођен 1938. у Шапцу.

Академију примењених уметности и постдипломске студије завршио у Београду.
Излаже од 1963. године.

138. ДУПЛА ПРОЈЕКЦИЈА ХЕРБАРИЈУМА, 1984.
акватинта, 70 x 80

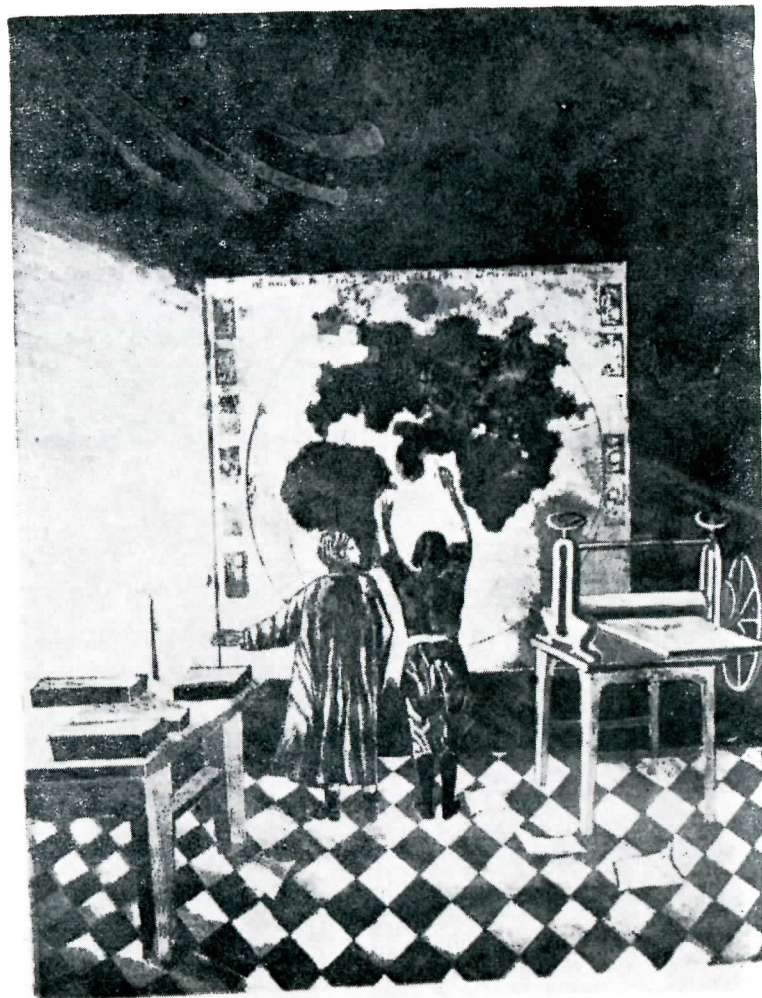
ДУШАН Ђ. МАТИЋ

Београд, Старца Милије 5/22

Рођен 1939. у Београду.

Академију ликовних уметности завршио у Београду.
Излаже од 1966. године.

139. АТЕЉЕ, 1975—1985.
акватинта, 65 x 56

ДУШАН МИКОЊИЋ
Нови Београд, Старо сајмиште 28

Рођен 1940. у Урошевцу.
Академију ликовних уметности завршио у Београду.
Излаже од 1964. године.

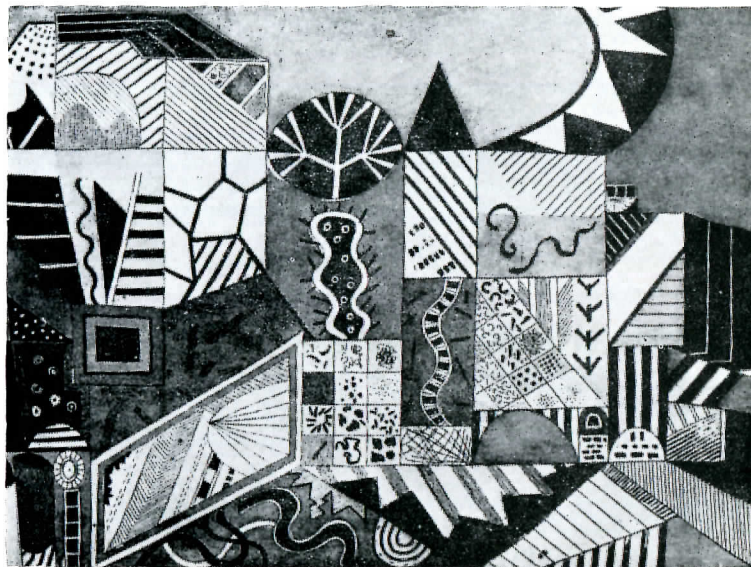
140. ЕНТЕРИЈЕР ИЗ АТЕЉЕА II, 1984.
бакропис, 79 x 53

СЛОБОДАН МИХАИЛОВИЋ
Београд, Вукасовићева 72

Рођен 1932. у Скопљу.
Академију ликовних уметности завршио у Београду.
Излаже од 1964. године.

141. КАКТУС, 1983.
бакропис-акватинта, 30 x 42

ВЛАДАН МИЦИЋ

Београд—Вишњица, М. Тита 158/1

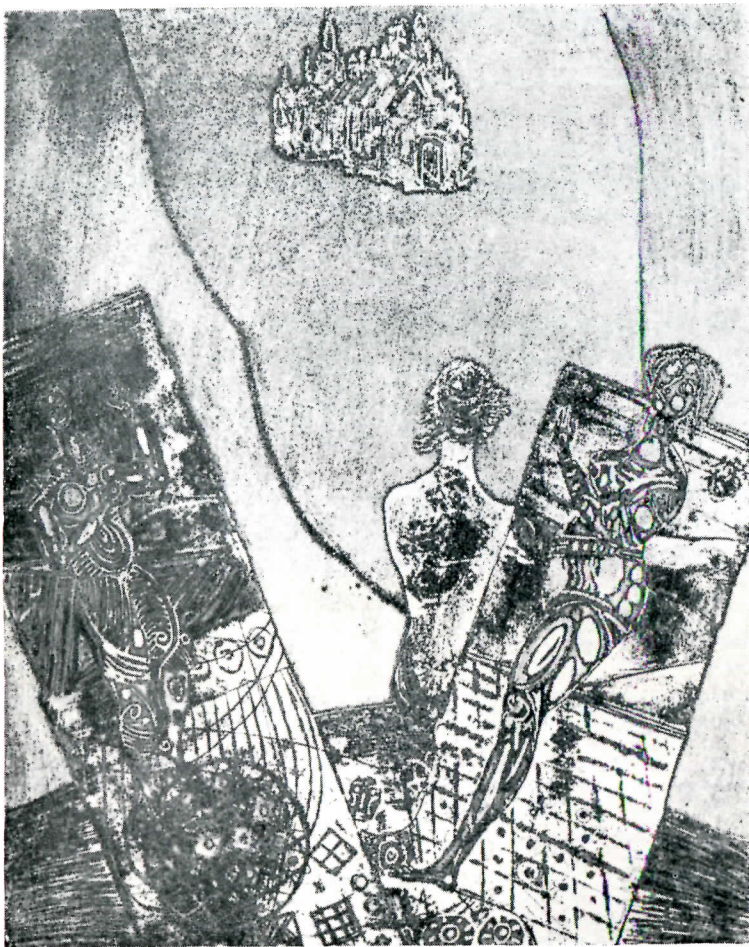
Рођен 1945. у Вишњици.

Академију ликовних уметности и постдипломске студије завршио у Београду.

Излаже од 1968. године.

142. ЛЕГЕНДА О МАНАСТИРУ, 1985.

акватинта, 50 x 65

МИОДРАГ НАГОРНИ

Београд, Устаничка 145/15

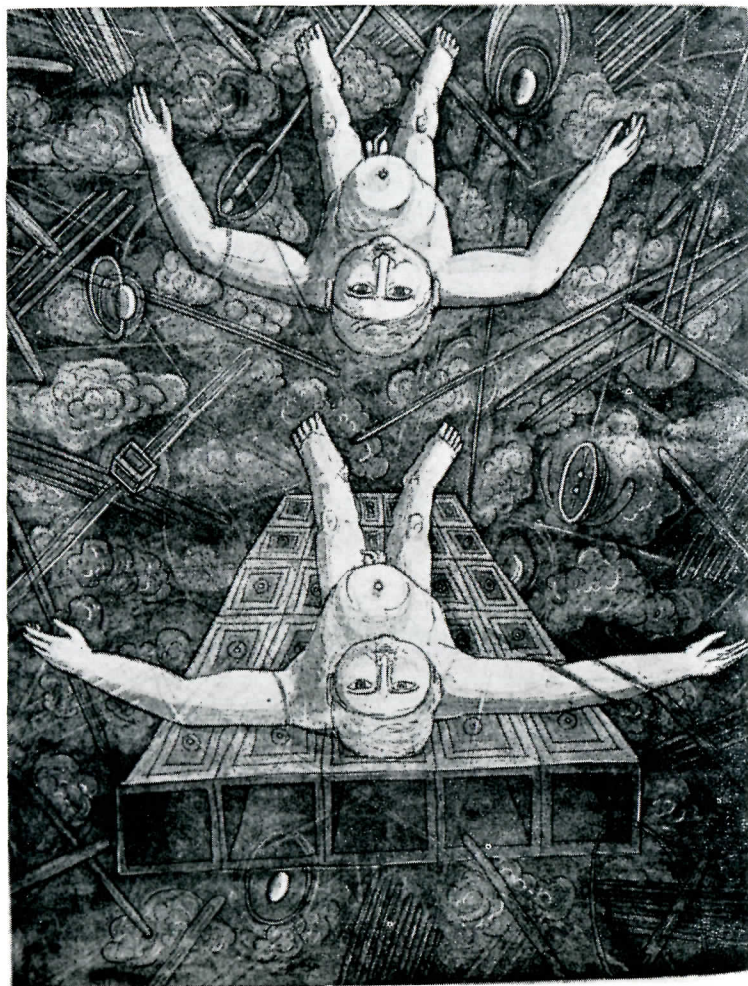
Рођен 1932. у Власотинцима.

Академију ликовних уметности и постдипломске студије завршио у Београду.

Излаже од 1964. године.

143. ДЕЦА ЛЕБДЕ У ПРОСТОРУ, 1981.

бакропис-акватинта, 49 x 39

МАРИЈА НЕМЕТ
Сомбор, Батинска 31

Рођена 1961. у Сомбору.
Завршила Академију уметности на Одсену графике у
Новом Саду.
Ислаже од 1984. године.

144. БЕЗ НАСЛОВА, 1984.
комбинована техника, 50 x 70

АГИМ САЛИХУ
Рођен 1951. у Приштини.

Академију ликовних уметности завршио у Приштини и
постдипломске студије у Загребу.
Ислаже од 1973. године.

145. ПОВРАТАК ПРОКЛЕТИЈАМА, 1980.
комбинована техника, 38 x 54

МИЛАН СТАНОЈЕВ

Нови Сад, Балзакова 29

Рођен 1938. у Србобрану.
Академију ликовних уметности и постдипломске
студије завршио у Београду.
Излаже од 1967. године.

146. ВИСОКО ДРВЕЋЕ III, 1984.
анвацинта, 76 x 56

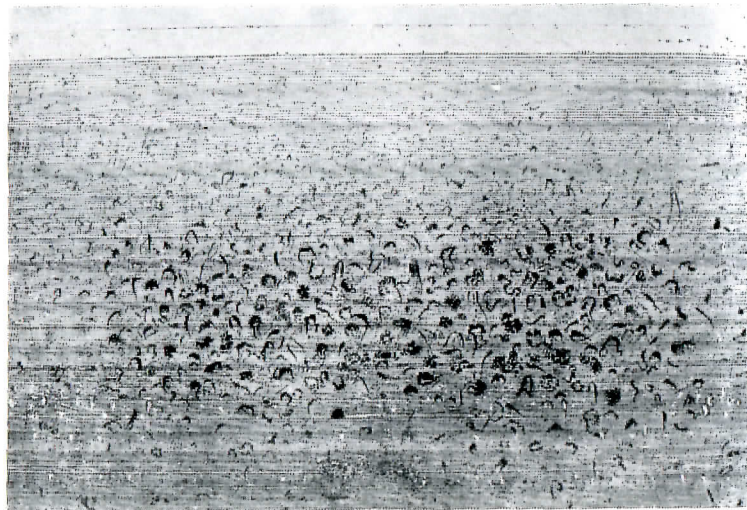

МИЛАН СТАШЕВИЋ

Београд, 7. јула 76

Рођен 1946. у Војводи Степи (Банат).
Академију ликовних уметности и постдипломске
студије завршио у Београду.
Излаже од 1973. године.

147. СТВАРАЊЕ, 1985.
бакропис, 60 x 90

ЉИЉАНА СТОЈАНОВИЋ

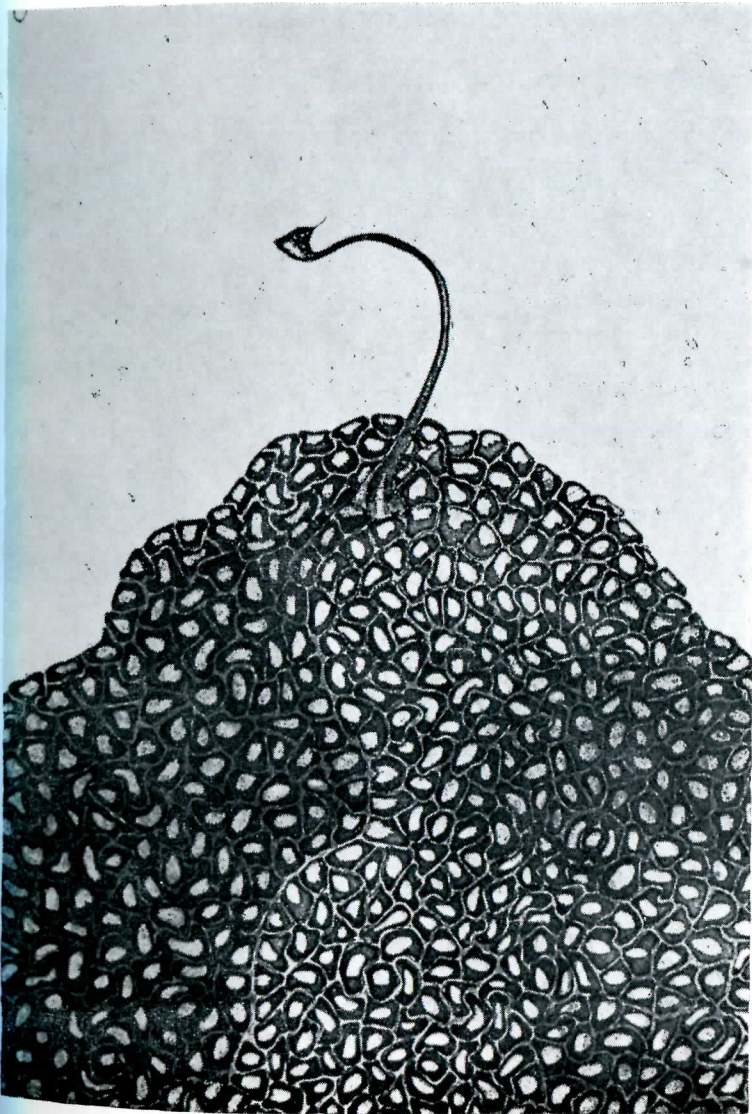
Нови Београд, Булевар Лењина 13/27

Рођена 1955. у Љубљани.

Завршила Факултет примењених уметности и постдипломске студије на Факултету ликовних уметности у Београду.

Ислаже од 1979. године.

148. МАКЛУРА, 1984.
банропис-анватинта, 50 x 40

НЕВЕНКА СТОЈСАВЉЕВИЋ

Земун, Солунска 7

Рођена 1953. у Великој Попини.

Факултет ликовних уметности и постдипломске студије завршила у Београду.

Ислаже од 1979. године.

149. СУПЕР Ц 60 + 6, 1984.
комбинована техника, 78 x 54

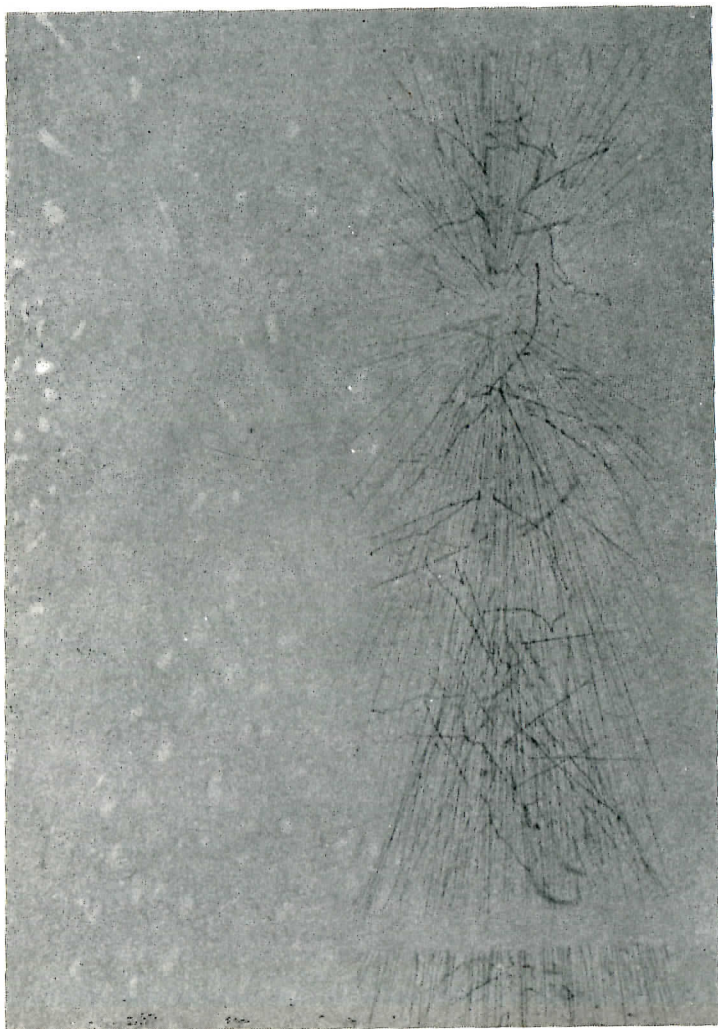
ЗОРИЦА ТАСИЋ

Земун, М. Тита 37

Рођена 1946. у Врњачкој Бањи.

Академију ликовних уметности и постдипломске студије завршила у Београду.

150. БЕЛИ АНЂЕО, 1985.
бакропис-сува игла, 70 x 50

ХАМДИ ТЕРЗИЋИ

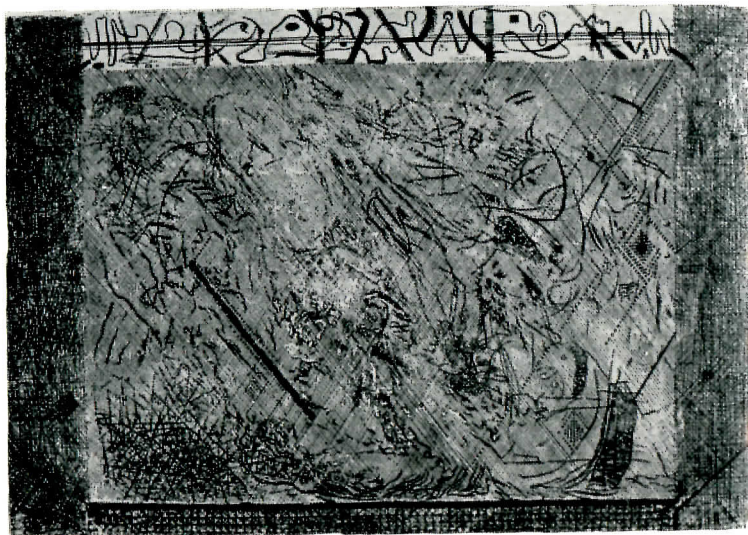
Приштина

Рођен 1947. у Титовој Митровици.

Завршио Факултет ликовних уметности у Београду и постдипломске студије на Академији ликовних уметности у Љубљани.

Излаже од 1970. године.

151. ТРАГОВИ ЖИВОТА, 1981.
анватинта, 49,5 x 34,5

ЗВОНКО ТИЛИЋ
Нови Сад, Гагаринова 10

Рођен 1953. у Призрену.
Завршио Академију уметности на Графичком одсеку у
Новом Саду.
Издаје од 1981. године.

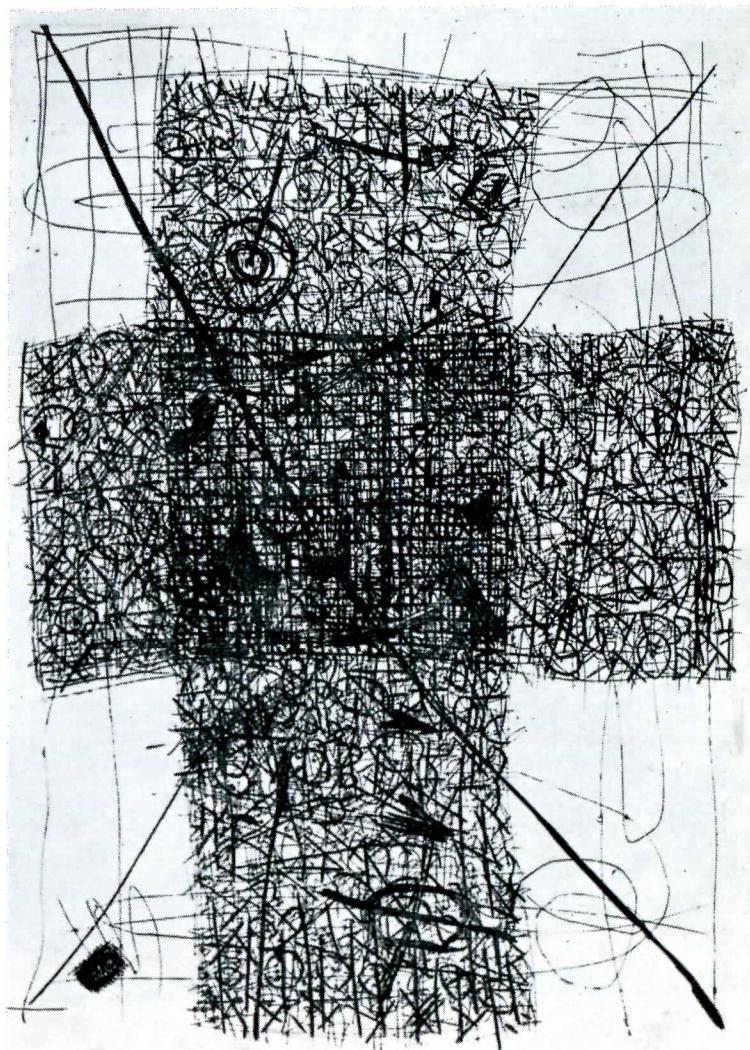
152. ЈУТРО II, 1985.
сува игла, 63 x 50

ЗОРАН ТОДОВИЋ
Београд, Косанчићев венац 2/3

Рођен 1958. у Горњем Милановцу.
Завршио Факултет примењених уметности.
Издаје од 1981. године.

153. БЕЗ НАЗИВА, 1984.
линогравура, 76 x 56

СЕНАДИН ТУРСИЋ
Београд, Скендер Бегова 1

Рођен 1948. у Модричи.
Завршио Факултет примењених уметности у Београду.
Излаже од 1976. године.

154. **ОСТРВО ЉУБАВИ I**, 1982.
линогравура, 50 x 65

НУСРЕТ ХРВАНОВИЋ
Нови Београд, II булевар 169/76

Рођен 1939. у Богатићу.
Академију ликовних уметности завршио у Београду.
Излаже од 1966. године.

155. **ФУГА**,
анватинта, 70 x 100

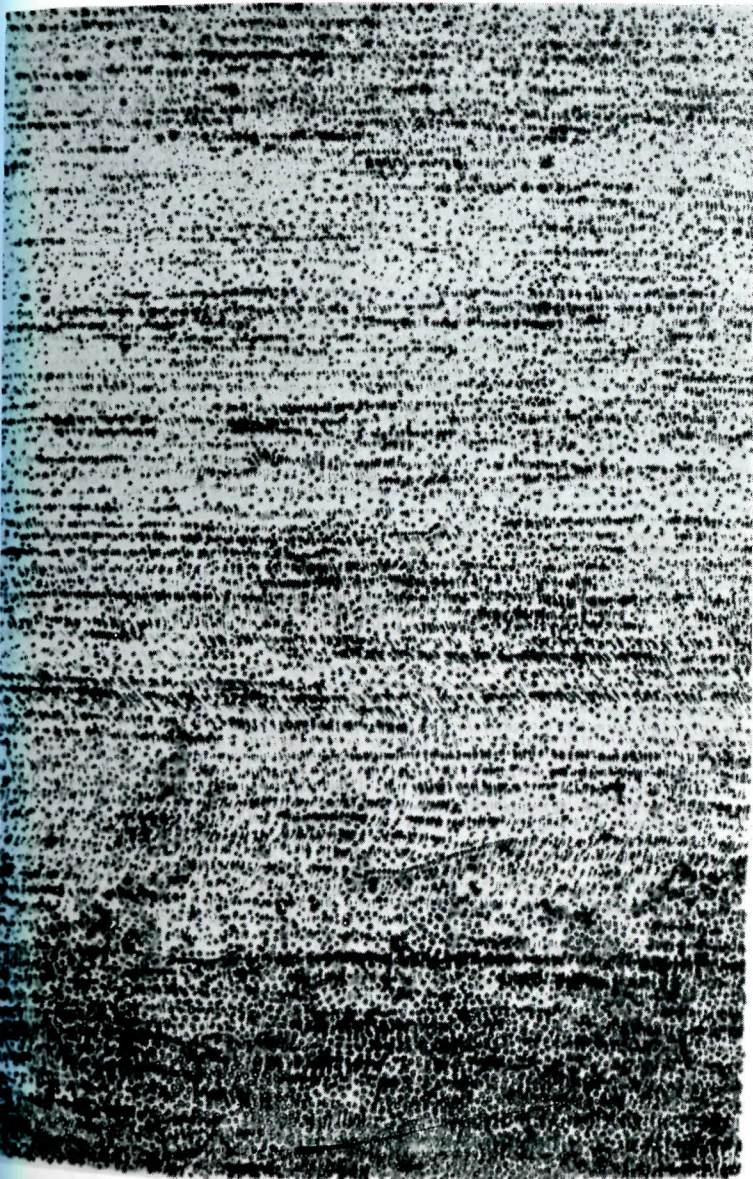

ЕМИНА ЧАМО ЛОРБЕК
Нови Сад, Д. Брашована 14

Рођена 1932. у Београду.
Завршила Академију ликовних уметности.
Излаже од 1981. године.

156. ЗАПИС VI, 1984.
сува игла, 54 x 36

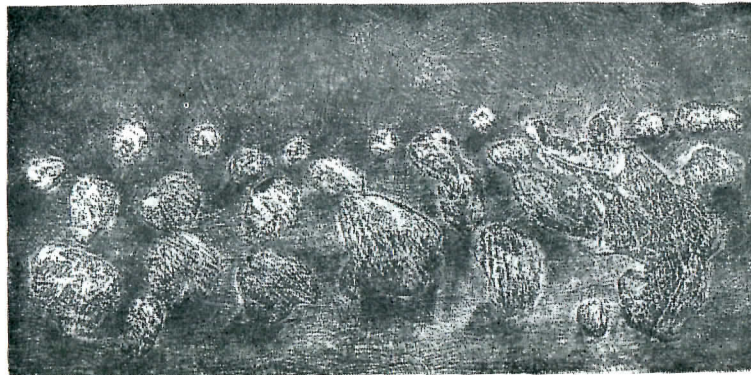

ШАИП ЧИТАКУ

Приштина, Академија ликовних уметности

Рођен 1944. у Бајчини.
Завршио Академију ликовних уметности у Приштини и
постдипломске студије на Факултету ликовних
уметности у Београду.
Излаже од 1981. године.

157. НЕВРЕМЕ, 1984.
акватинта, 30,5 x 62

ЗЛАТАНА ЧОК

Нови Београд, Зарија Вујошевића 81

Рођена у Београду.

Факултет ликовних уметности и постдипломске студије завршила у Београду.

Излаже од 1969. године.

158. ЛУЦКАСТО НЕДЕЉНО ПОПОДНЕ, 1979.
анвентина, 70 x 50

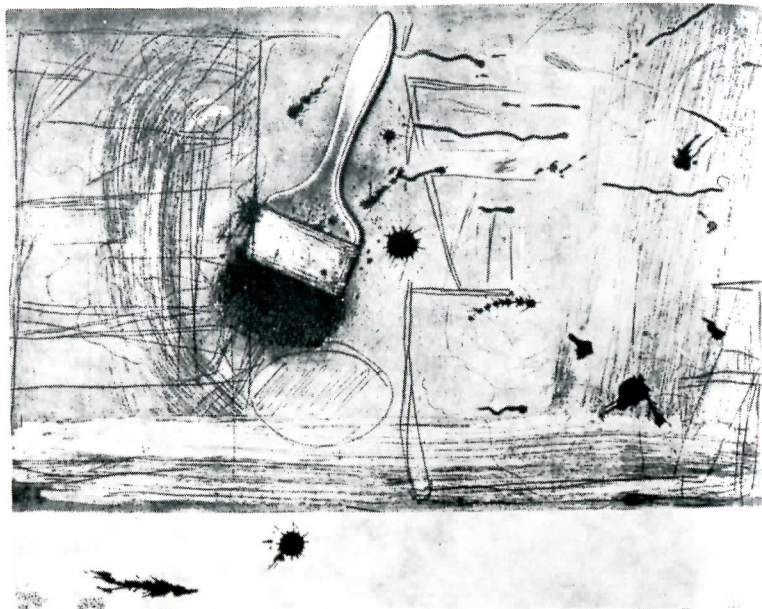
ИМЕР ШАЋИРИ

Приштина, Сремит 7

Рођен 1955. у Подујеву.

Завршио Академију ликовних уметности у Приштини и постдипломске студије у Београду.

159. ТРАГОВИ ЧЕТКЕ, II
комбинована техника, 40 x 55

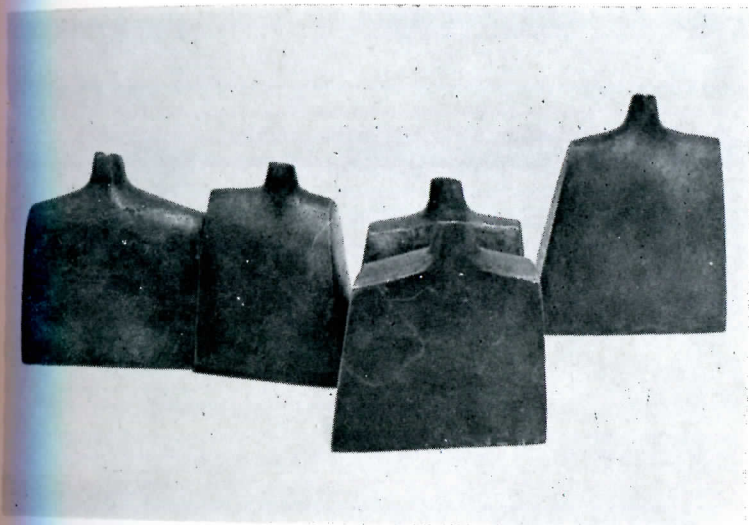

НИКОЛА АНТОВ
Ниш, Браће Тасковић 95/24

Рођен 1933. године
Завршио Академију ликовних уметности у Београду.
Излаже од 1963. године.

160. ГРУПА, 1984.
бронза, 28 x 16 x 13

ИВАНКА АЦИН
Нови Сад, Кеј М. Пијаде 6/V

Рођена 1925. у Новом Саду.
Завршила Академију ликовних уметности у Београду.
Излаже од 1954. године.

161. ВИШЊА, 1978.
дрво, в. 48.

ЗОРАН БЕЛИЋ

Београд, Драже Павловића 22

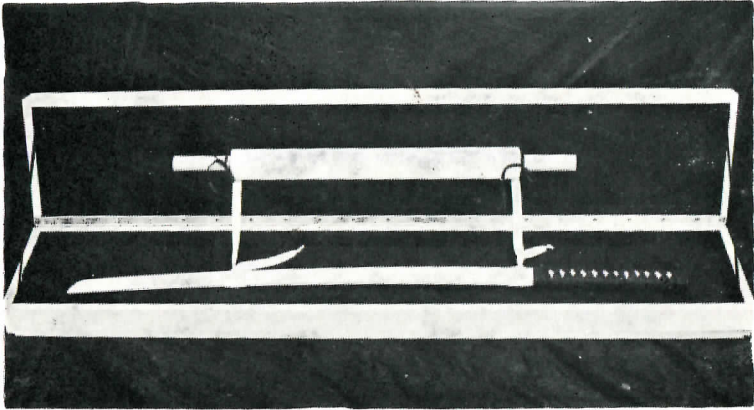
Рођен 1955. у Београду.

Завршио Факултет ликовних уметности.

Излаже од 1981. године.

162. ВЕЖБА-ОШТРИЦА БУДЕ, 1985.

дрво-текстил, 24 x 124 x 20

РАДОМИР БРАНИСАВЉЕВИЋ

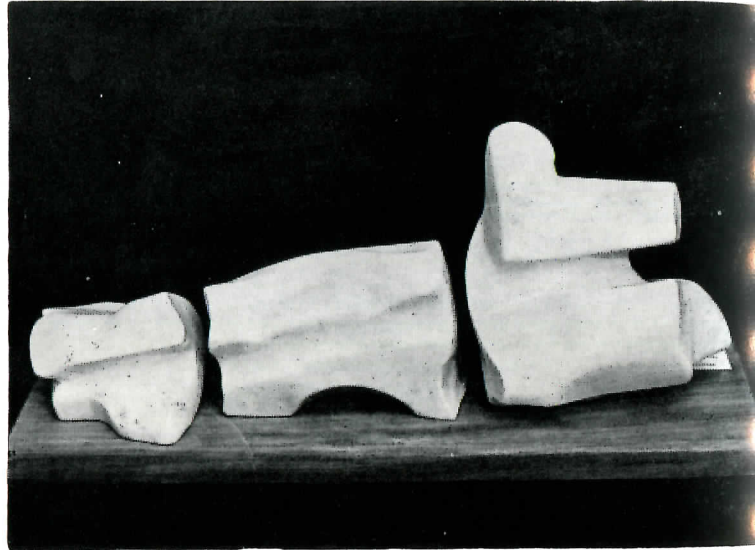
Београд, Емила Золе 16А

Рођен 1953. године.

Завршио Факултет ликовних уметности.

163. ТРИПТИХ, 1985.

камен, 55 x 17 x 23

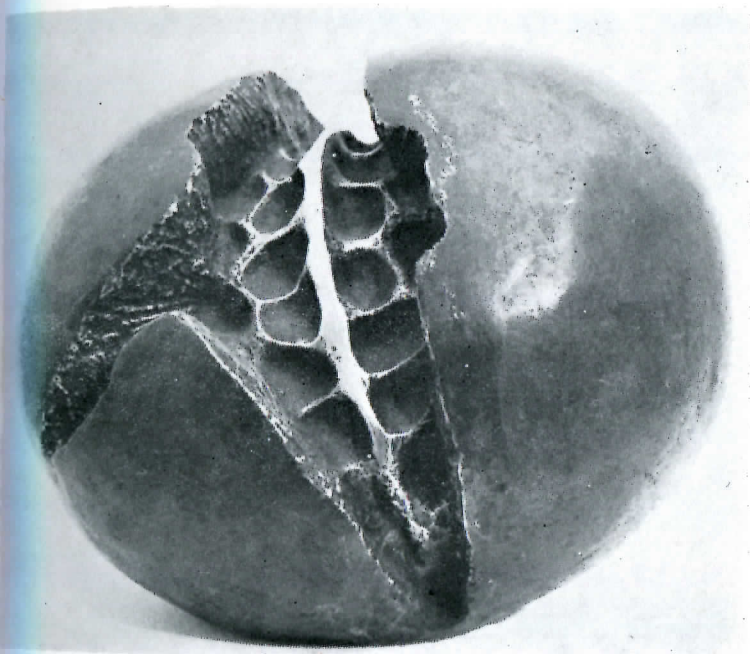

АНА ВИЂЕН
Нови Београд, Ј. Гагарина 193/131

Рођена у Дубровнику.
Завршила Академију ликовних уметности у Београду.
Излаже од 1962. године.

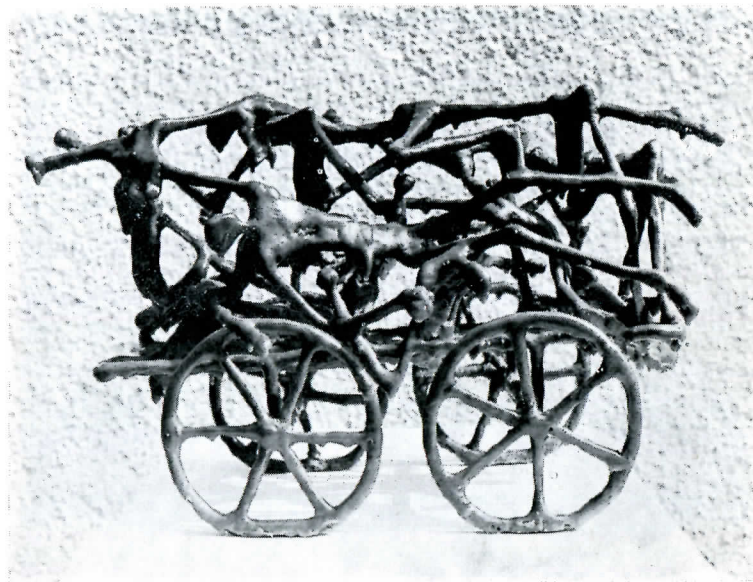
164. ПЛОД, 1984.
бронза, 30 x 35

НАНДОР ГЛИД
Београд, Булевар војводе Путника 68

Рођен 1924. у Суботици.
Завршио Академију примењених уметности у Београду.
Излаже од 1952. године.

165. КОЛИЦА СМРТИ IV, 1985.
восак, 30 x 48 x 28

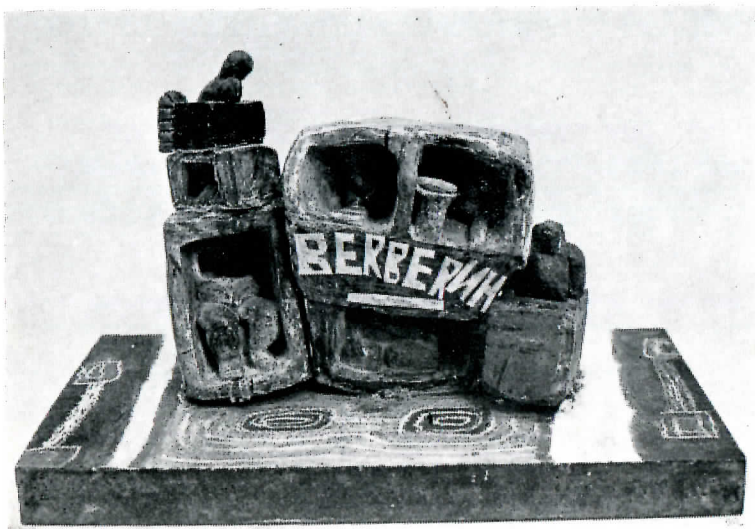

ОЛИВЕРА ДАУТОВИЋ

Београд, Булевар ЈНА 170

Рођена 1953. у Мостару.
Завршила Факултет ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1983. године.

166. СУСЕДИ, 1984—1985.
комбинована техника, 30 x 20 x 19, (в. 200)

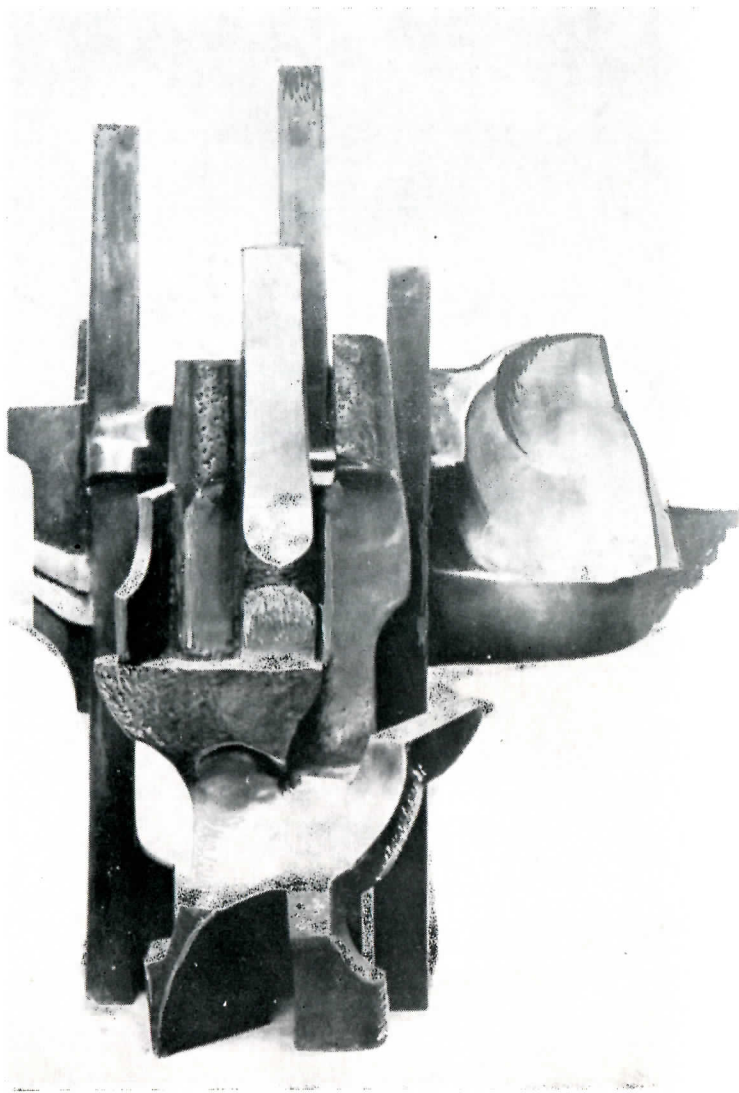

АЛЕКСАНДАР ЗАРИН

Београд, Проте Матеје 9

Рођен 1923. у Српској Црњи.
Завршио Академију ликовних уметности у Београду.
Излаже од 1951. године.

167. ЗАКЛЕТВА, 1977.
бронза, 70 x 65
168. ПТИЦА НА УМОРУ,
бронза, 35 x 30

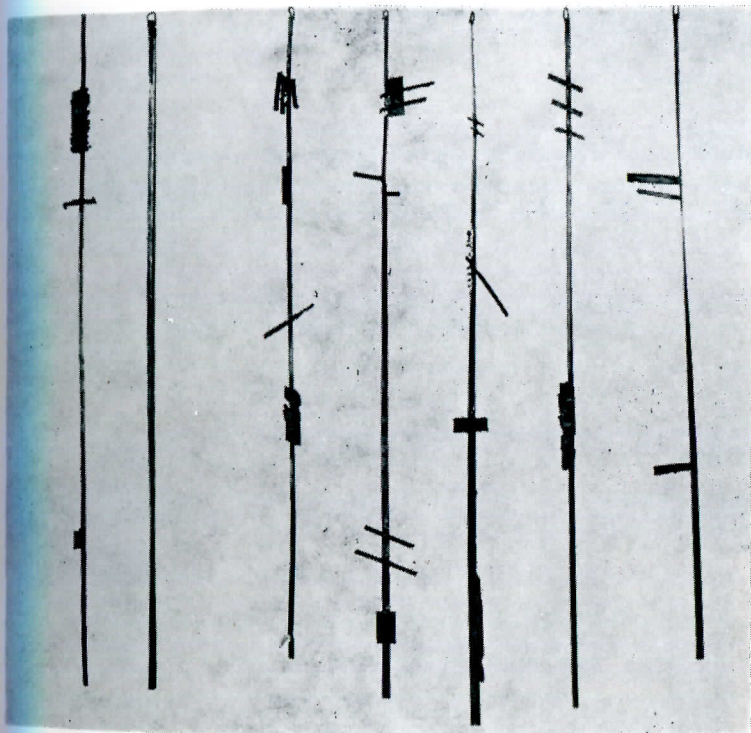

МОМЧИЛО ЈАНКОВИЋ
Земун, Руска 12

Рођен 1954. у Ковину.
Завршио Факултет ликовних уметности у Београду.
Излаже од 1980. године.

169. БЕЗ НАЗИВА, 1984.
челик, в. 140

НИКОЛА ЈАНКОВИЋ
Београд, Шајкашка 27

Рођен 1926. у Крагујевцу.
Академију ликовних уметности и постдипломске
студије завршио у Београду.
Излаже од 1947. године.

170. ПОРТРЕТ ДРАГОЉУБА ПЕТРОВИЋА, 1982.
бронза, в. 27

МИРА ЈУРИШИЋ

Београд, Волгина 2а

Рођена 1928. у Чуругу.
Завршила Академију ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Издаје од 1955. године.

171. ЗАТВАРАЊЕ КРУГА, 1978.
бронза, 35 x 45

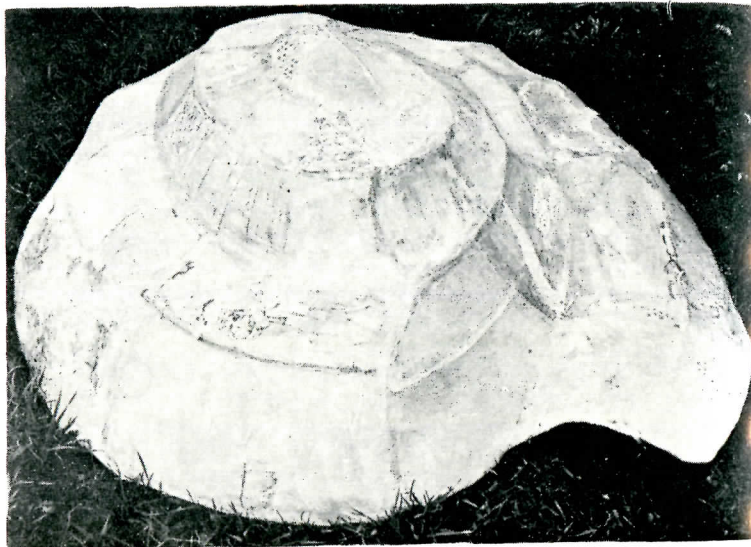

ГОРДАНА КАЉАЛОВИЋ

Београд, Кнеза Милоша 28

Рођена 1951. у Београду.
Завршила Филозофски факултет и Факултет ликовних
уметности у Београду.
Издаје од 1975. године.

172. ЕКСПАНЗИЈА ОБЛИКА, 1984—1985.
комбинована техника, 80 x 180 x 120

ЗОРАН КАРАЛЕЈИЋ

Приштина, Микро насеље Ц-4/II-5

Рођен 1937. у Призрену.
Академију ликовних уметности завршио у Приштини и
постдипломске студије на Факултету ликовних
уметности у Београду.
Ислаже од 1973. године.

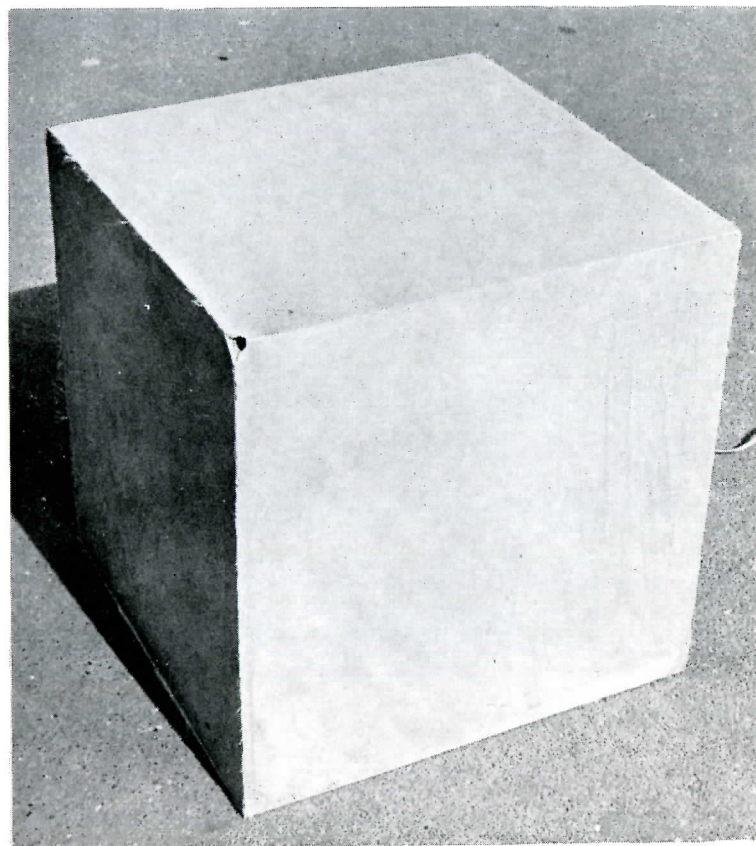
173. РАЗВОЈНА ФОРМА, 1982.
дрво, 30 x 27 x 29

РАДОМИР КНЕЖЕВИЋ

Београд, Индустијско насеље 33

174. НЕУРОТИЧНА КУТИЈА, 1983.
комбинована техника, 50 x 50 x 50

МИРОСЛАВА КОЈИЋ
Киkinда, Браће Татића 10

Рођена 1949. у Киkinди.
Факултет ликовних уметности и постдипломске
студије завршила у Београду.
Излаже од 1983. године.

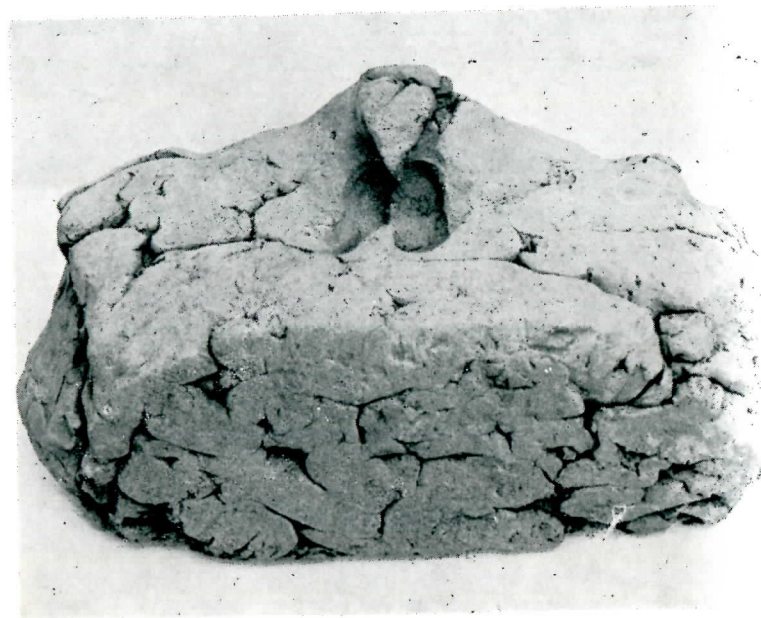
175. БЕЗ НАЗИВА, 1984.
теракота, 30 x 30

СЛОБОДАН КОЈИЋ
Киkinда, Браће Татића 10

Рођен 1944. у Киkinди.
Академију ликовних уметности и постдипломске
студије завршио у Београду.
Излаже од 1971. године.

176. ИЗ ЦИКЛУСА »TERRA«, 1984.
теракота, 30 x 30 x 40

ДАНИЦА КОКАНОВИЋ МЛАДЕНОВИЋ
Београд, Крфска 16

Рођена 1937. у Београду.
Завршила Академију ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1971. године.

177. САН, 1983.
намен, в. 30

ВЛАДИМИР КОМАД
Нови Београд, Ј. Гагарина 253/45

Рођен 1938. у Великој Рабари.
Факултет ликовних уметности и постдипломске
студије завршио у Београду.
Излаже од 1972. године.

178. ГЛАВА ЖЕНЕ, 1984.
теракота, 40 x 30 x 25

ЈОВАН КРАТОХВИЛ

Београд, Војводе Путника 68

Рођен 1924. у Београду.

Завршио Академију ликовних уметности и постдипломске студије у Београду.

Излаже од 1955. године.

179. СКУЛПТУРА 3/81, 1981.

ливени полиестер, 25 x 22

180. СКУЛПТУРА 1/83, 1983.

ливени полиестер, 27 x 16

МОМЧИЛО КРКОВИЋ

Београд, Волгина 2а

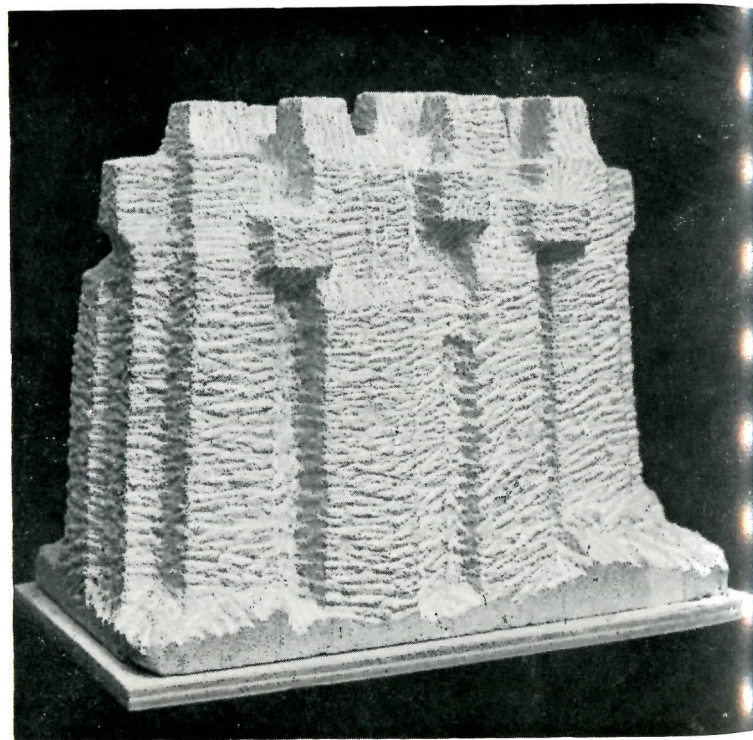
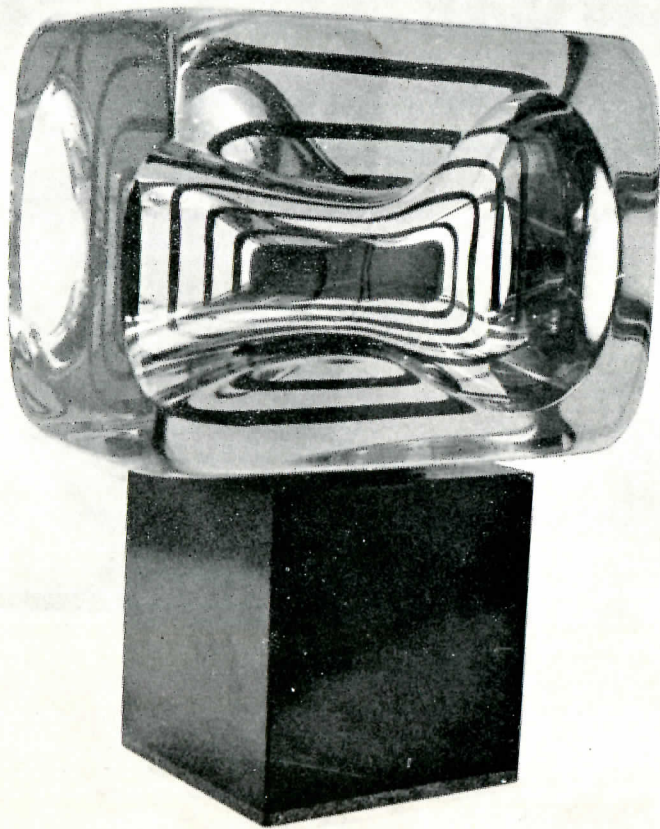
Рођен 1929. у Малом Грацу (Банија).

Завршио Филозофски факултет у Београду, Академију ликовних уметности и постдипломске студије у Београду, као и специјализацију у Пољској.

Излаже од 1950. године.

181. ПОЧЕТАК ОСЛОБАЂАЊА, 1978.

камен, в. 40

ДРАГОСЛАВ КРНАЈСКИ
Београд, Димитрија Вукасовића 64

Рођен 1953. у Пули.
Завршио Факултет ликовних уметности у Београду.
Излаже од 1981. године.

182. КИША, 1984.
комбинована техника, в. 300, Ø 180

МИЛОВАН КРСТИЋ
Београд, Прибојска 21

183. ОДМОР, 1985.
бронза, в. 38

ПАТАР ЛОЛИЋ

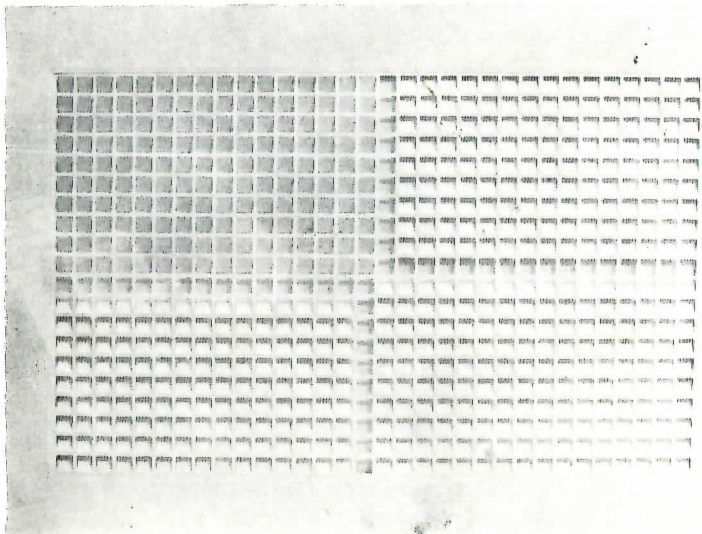
Вршац, Војвођанске бригаде 9

Рођен 1950. у Белој Цркви.

Излаже од 1979. године.

184. КВАДРАТ И ПРОСТОР, 1985.

папир, 70 x 100

ДУШАН МАРКОВИЋ

Београд, Цетињска 20

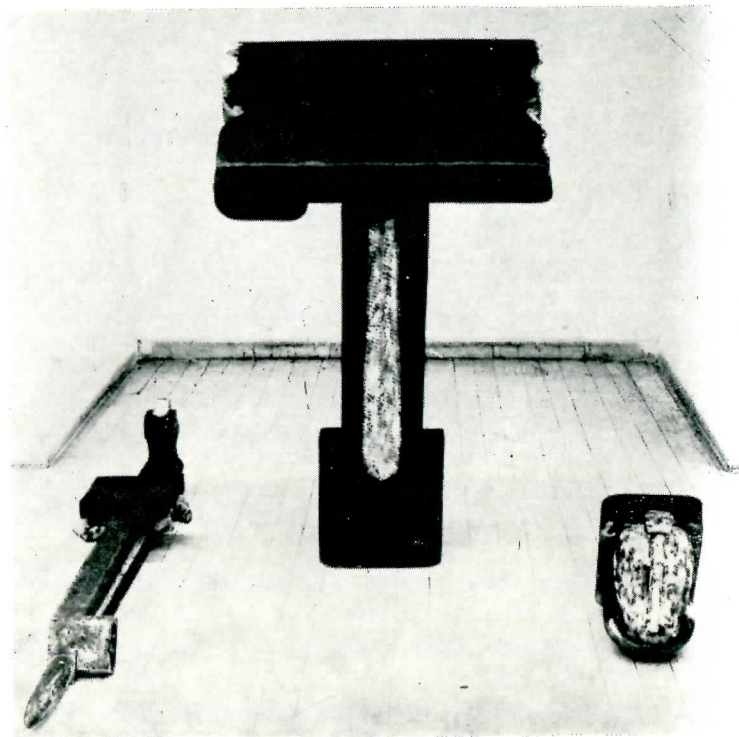
Рођен 1948. у Београду.

Завршио Факултет ликовних уметности у Београду.

Излаже од 1973. године.

185. ЕЛЕМЕНТИ ЗА . . . , 1984.

бојено дрво, 120 x 120 x 90

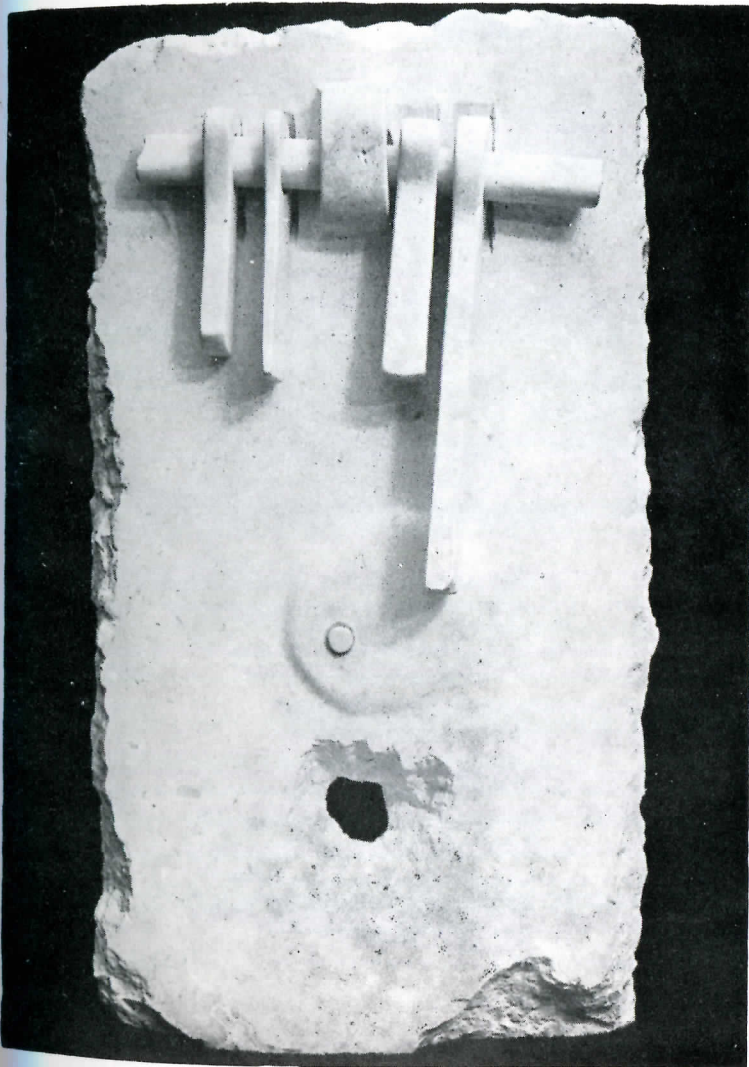

ВЛАДАН МАРТИНОВИЋ
Нови Београд, Омладинских бригада 16/27

Рођен 1954. у Нишу.
Завршио Факултет ликовних уметности у Београду.
Излаже од 1982. године.

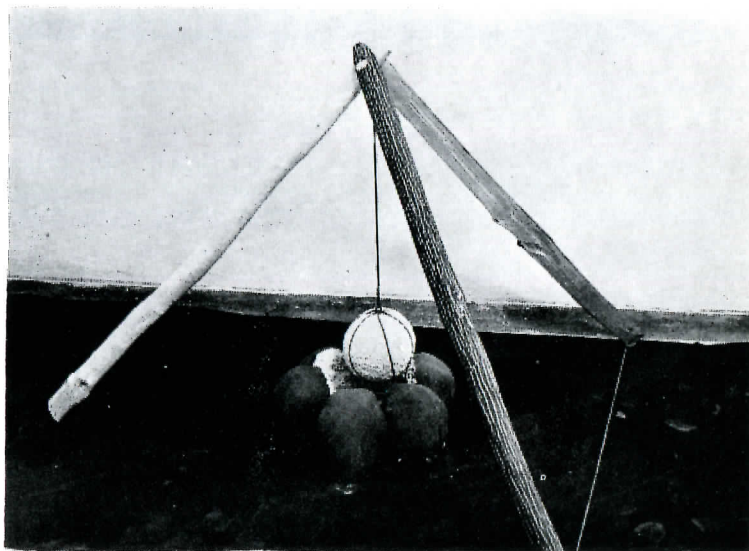
186. СТЕЛА II, 1984.
камен, 40 x 70 x 10

ДРАГАН МОЈОВИЋ
Београд, Француска 48

Рођен 1942. у Београду.
Завршио Технолошки факултет у Београду.
Излаже од 1972. године.

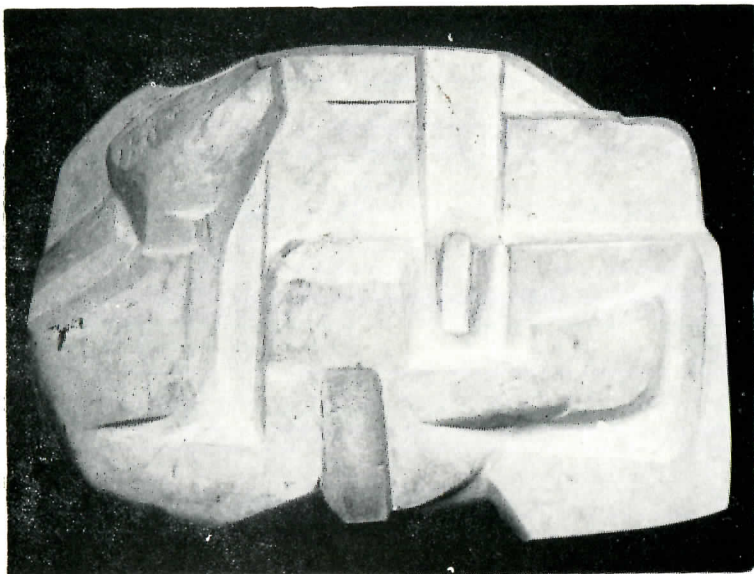
187. ЗАСНИВАЊЕ ОГЊИШТА, 1985.
комбинована техника, 3 x 130

БОРИСЛАВА НЕДЕЉКОВИЋ
Београд, Кнез Данилова 12

Рођена 1948. у Београду.
Завршила Факултет ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1977. године.

188. ХАМУРАБИЈЕВ ЗАКОН, 1984.
намен, 30 x 60 x 20

ДРАГАН НИКОЛИЋ
Нови Сад, Фрушкогорска 47

Рођен 1948. у Зрењанину.
Завршио Академију ликовних уметности у Прагу.

189. ТРОФЕЈ, 1984.
бронза, 30 x 40 x 32

МИРОСЛАВ НИКОЛИЋ
Београд, Краља Бодина 17

Рођен 1920. у Београду.
Завршио средњу школу.
Излаже од 1954. године.

190. КРИЛА, 1981.
дрво, 27 x 14

МИХАИЛО ПАУНОВИЋ
Београд, Вељка Петровића 104

Рођен 1929. у Паризу.
Заврио Академију примењених уметности.
Излаже од 1958. године.

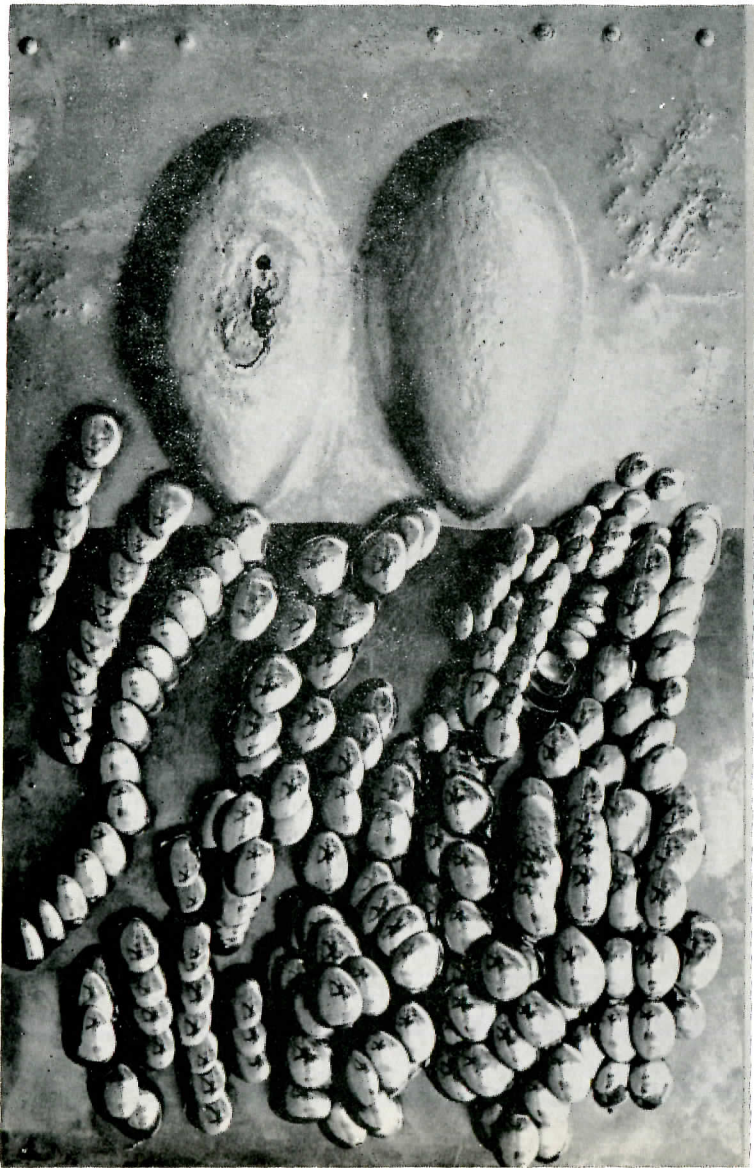
191. ИЗМЕЂУ НЕБА И ЗЕМЉЕ, 1981.
бронза, 50 x 33 x 6

МИОДРАГ МИША ПОПОВИЋ
Београд, Митрополита Петра 9

Рођен 1925. у Приштини.
Академију ликовних уметности завршио у Београду.
Излаже од 1949. године.

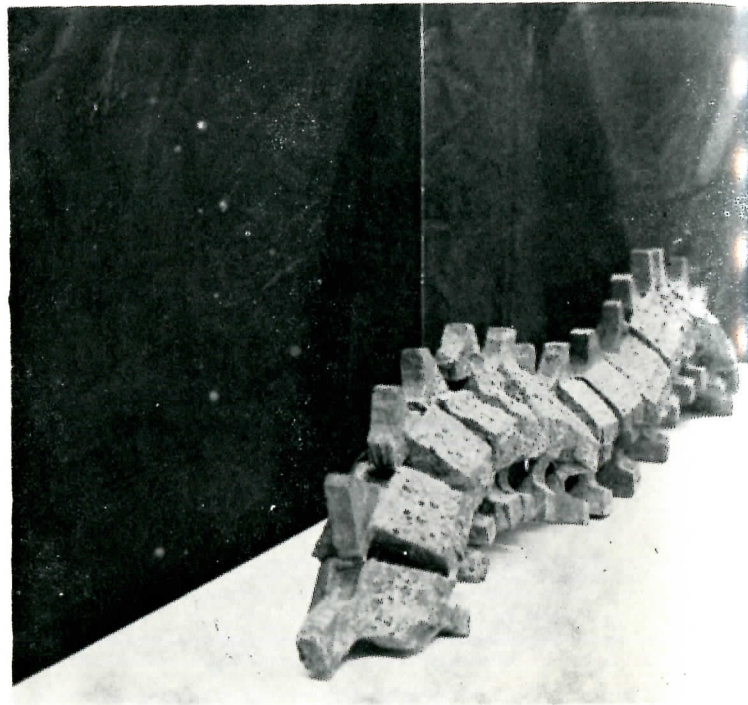
192. МАГИЧНИ ПРОСТОР — ИЗ ЦИКЛУСА
„ПРОСТОРНЕ КОМПОЗИЦИЈЕ”, 1985.
комбинована техника, 102 x 67

ДРАГАН СЛАВИЋ
Земун, Карађорђево трг 34 Б

Рођен 1953. у Зајечару.
Завршио Факултет ликовних уметности у Београду.
Излаже од 1982. године.

193. ПОКРЕТ, 1984.
ливени челик, 70 x 30

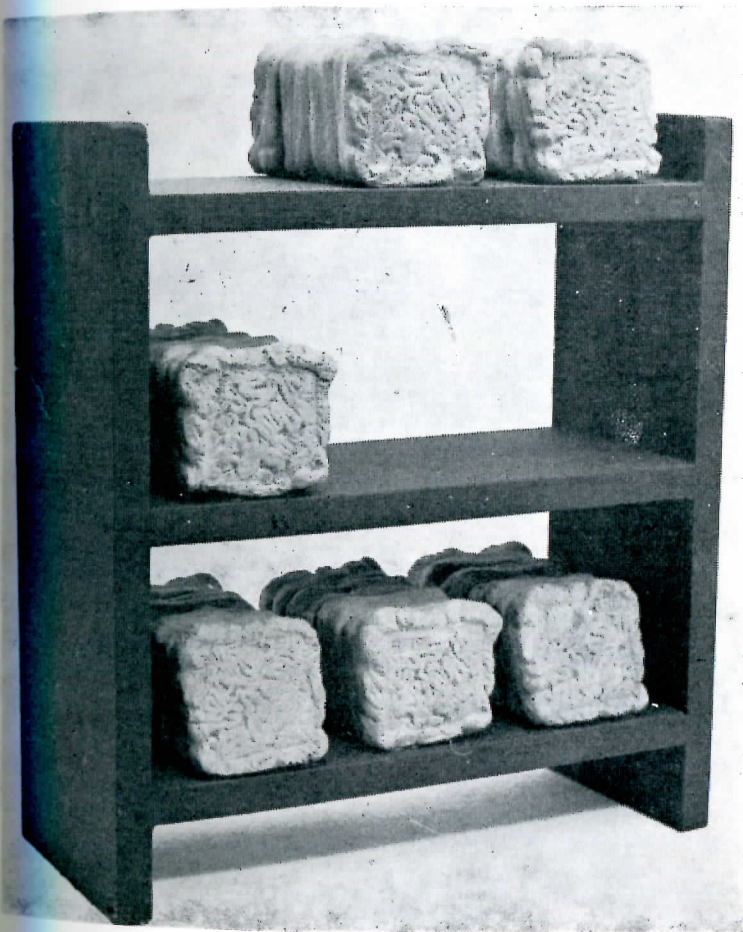

МИРОЉУБ СТАМЕНКОВИЋ
Београд, Пана Ђукића 4

Рођен 1950. у Нишу.
Завршио Академију примењених уметности у Београду.
Излаже од 1975. године.

194. МАЛА НАРТОТЕКА II, 1984.
комбинована техника, 38 x 30 x 13

ТАТЈАНА СТЕФАНОВИЋ ЗАРИН
Београд, Проте Матеје 9

Рођена 1924. у Београду.
Завршила Академију ликовних уметности у Београду.
Излаже од 1956. године.

195. ПОРТРЕТ КЊИЖЕВНИКА МЛАДЕНА МАРКОВА,
1981.
бронза, 48 x 42

СЛОБОДАН СТОЈАНОВИЋ

Параћин, Градски кеј 5/17

Рођен 1946. године.

Завршио Академију ликовних уметности.

Излаже од 1973. године.

196. КЛИКЕРАШИ, 1981.

бронза, 15 x 40

ВОЈИН СТОЈИЋ

Београд, Млатишумина 21

Рођен 1921. у Врању.

Завршио Академију ликовних уметности у Београду.

Излаже од 1953. године.

197. ПРАЗНИК, 1981.

заваривани месинг, в. 49

198. ОПУС — 85 I, 1985.

заваривани месинг в. 42

ЈАН СТУПАВСКИ
Стара Пазова, Бориса Кидрича 1

Рођен 1947. у Старој Пазови.
Студирао на Академији ликовних уметности у Прагу и
завршио Академију примењених уметности у Београду.
Излаже од 1970. године.

199. ФОРМА VI, 1982.
бронза, 50 x 40

МИЛОРАД СТУПОВСКИ
Београд, Кијевска 2

Рођен 1938. у Београду.
Завршио Академију ликовних уметности и
постдипломске студије у Београду.
Излаже од 1964. године.

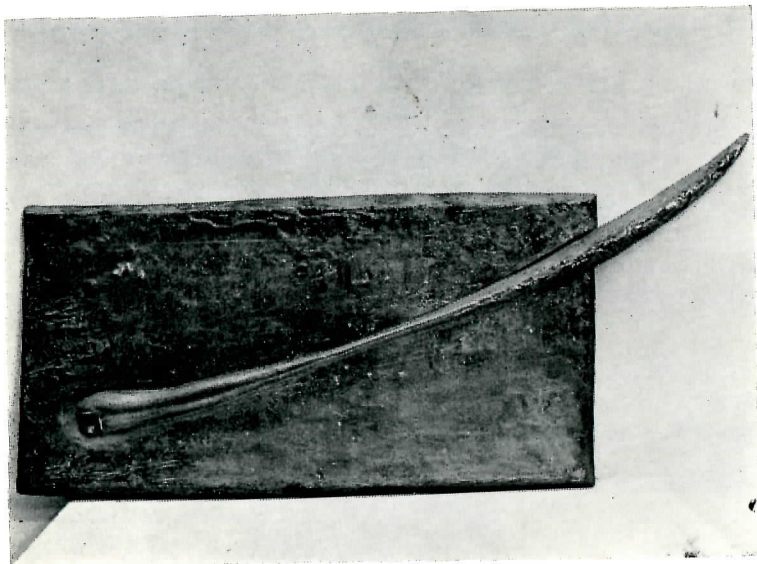
200. ТОРЗО, 1984.
намен, 26 x 10

ТОМИСЛАВ ТОДОРОВИЋ
Нови Београд, II булевар 55/43

Рођен 1948. године.
Завршио Академију ликовних уметности у Београду.
Излаже од 1974. године.

201. СКОК, 1983.
бронза, 105 x 50

МИХАИЛО ТОМИЋ
Београд, Илинденска 7

Рођен 1902. у Кладову.
Школовао се на Београдској уметничкој школи,
Académie Grande Chaumière i Académie Julien у Паризу.
Излаже од 1932. године.

202. ЖЕНСКА СЕДЕЋА ФИГУРА, 1983.
теракота, в. 33

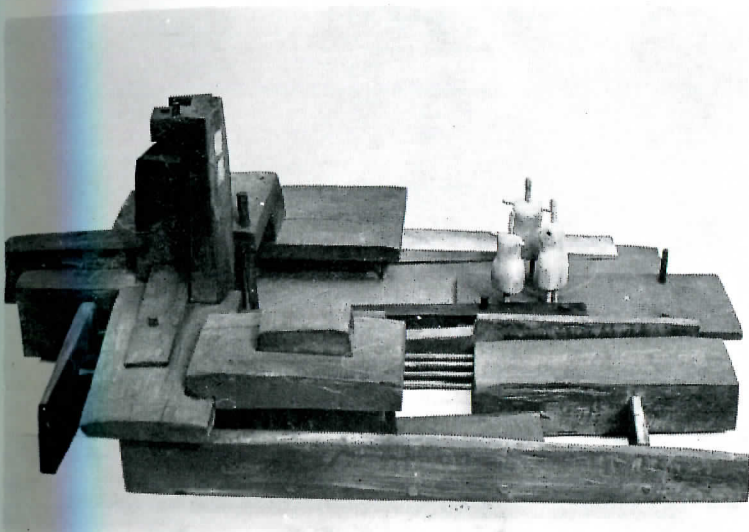

ИВАН ФЕЛКЕР
Ниш, Крива ливада 15

Рођен 1950. у Нишу.
Завршио Академију примењених уметности.
Излаже од 1976. године.

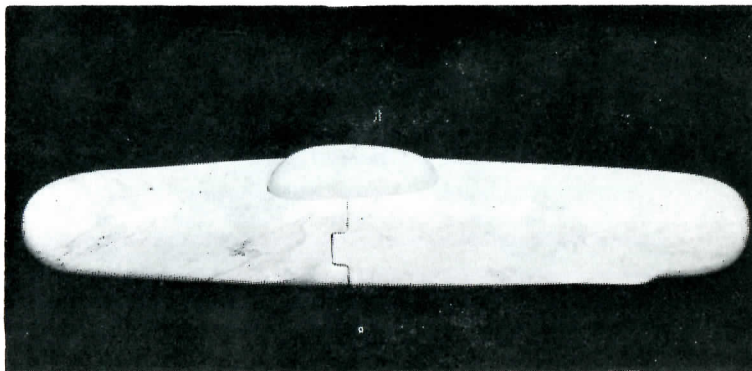
203. БЛОК 6, 1984.
дрво, 82 x 52 x 32

САВА ХАЛУГИН

Рођен 1946. у Новом Кнежевцу.
Завршио Академију ликовних уметности у Београду.
Излаже од 1973. године.

204. ФОРМА
мермер, 18 x 110

ЈЕЛИСАВЕТА ШОБЕР ПОПОВИЋ
Београд, Солунска 7

Рођена 1923. у Марибору.
Завршила Академију ликовних уметности у Београду.
Излаже од 1950. године.

205. ЈЕЗГРО, 1979.
ливени цемент, 50 x 45

The Association of Fine Artists of Serbia — popularly known under the name of ULUS — is now celebrating its 65th Anniversary. It has been experiencing various developments, both good and bad, ever since it was founded in 1919.

One would be justified in saying that its history is quite a tumultuous one, covering the times from the union to the collapse of Yugoslavia, and subsequent occupation of Serbia by enemy forces, from the Revolution to the end of the Second World War, and to this very day, featured by alternating ideas, trends and atmospheres, always being in a dialectical relationship, implying alternations of the opposites. The history of ULUS is a dramatic one in terms of versatility. In fact, it is a history of fine arts in a form which, although condensed, is nevertheless eloquent enough to portray the important trends and to articulate developments. In certain respect, ULUS has been and still is playing a remarkable role associated with its resemblance to a mother that gives everything to its child and asks for nothing in return. One should recollect the Association's life-story, its exhibitions that had turned the limelight on and brought recognition to hundreds of people, hundreds of artistic careers, contributing thus a lot towards their progress and rise. It often happens that quite a few artists, who owe a great deal to ULUS for their initial establishment, quickly turn their backs to ULUS and disassociate themselves from it, which is manifest in the form of their non-participation on collective exhibitions. There are many reasons explaining such an attitude, the main one being that their present reputation and importance make it beneath their dignity to take part at collective exhibitions together with artistic „commoners“. Not only have they forgotten that ULUS exhibitions helped them rise out of anonymity, but they also voice negative opinions on ULUS exhibitions, and discredit the Association they originated from.

However, since ULUS is now celebrating its 65th Anniversary, let us forget such matters in the spirit of the proverb saying that no one is indispensable, and let us focus on the bright side of the medal.

Has it occurred to anybody that ULUS exhibitions resemble in certain respect the Salon des Indépendents that included everything associated with artistic life, giving rise to subsequent selection and classification, not to mention the comparison with our other exhibitions, such as the October Salon, the Triennial, and other special manifestations of the kind. One tends to forget in the process that ULUS is a special institution accepting and collecting the basic and initial energies in order to channel

them towards future trends and their further destiny. During such distillation and selection, although quite a few tend to drop out, there are many of those who choose to stay on and share the fate of ULUS exhibitions.

During the celebration of the 65th Anniversary, the attendance was considerably greater than it is now. However, it is comforting to note that although individuals belonging to older generations are dropping out, the younger ones are making appearance in growing numbers. It would not be totally uninteresting to point out the fact that those who exhibited their works before the Second World War were in terms of numbers by far and large inferior to those representing the generations that started to pursue artistic careers after the War.

The visitors to exhibitions have pleasure in encountering the names of many artists who have been displaying their works on ULUS exhibitions regularly, without letting the Association down even on this special roll call. Thus, the lovers of the Belgrade school of modern arts will be able to see the latest works of Danica Antić, Miloš Bajtić, Mileta Vitorović, Zdravko Vajagić, Ksenija Divjak, Olivera Grbić, Djodje Ilić, Bora Iljovski, Milan Kečić, Aleksandar Luković, Muslim Mulčić, Milun Mitrović, Stevan Maksimović, Milovoje Nikolajević, Milija Nešić, Anka Oprešnik, Božidar Prodanović, Leposava St. Pavlović, Ljubica Sukić, Fedor Soretić, Hilmija Čatović, Milan Cmelić, Živko Djak, Emil Kostić, Slobodan Mihailović, Miodrag Nagorni, Milan Stanojević, Zlatana Čok, Moma Marković, Danica Masniković, Jovan Rakidžić, Trajko Stojanović, Milovan Krstić, Jovan Kratochvil, Milorad Stupovski, Tatjana Zarin Stefanović, Mihailo Paunović, Jelisaveta Šober, and Mihailo Tomić, the doyen of our sculptors.

Let it not be held against me for not being able to mention the multitude of young exhibitors participating on current exhibition, who are giving it the prevailing feature — the feature of youth. That is the consequence of the inevitable natural law, the law of replacement, and we can only be glad that such a pleiad is bearing the ULUS standard now.

The ULUS exhibitions have always been characterized by the presentation of all current trends and events, styles and directions. ULUS has never placed and limitation on individual tendencies, as, however, was the case with some exhibitions. Such an intellectual and ideological diversity has become a rule. That is the essence of our artistic life, and all such concepts, irrespective of the extent to which they might be opposing ones, or perhaps precisely because of that, enjoy the right of citizenship on the ULUS

exhibitions. Such a broad-scale standard, making provisions for all controversies can best be appraised from a historical distance that lends weight to the opinion given.

One should recollect the many retrospective exhibitions staged over the last few decades in the Belgrade Cultural Centre and the Museum of Modern Arts, where time has managed to settle all controversies and conflicts, and to present in the foreground the work itself, without any text or commentary. That is the time when the works start speaking for themselves in one language only — the language of fine arts. No explanation, praise or reproach can change that which the work itself, detached from everything else, can offer to viewers and the history. Moreover, after some time, especially after many years, it becomes quite irrelevant to which trend a work of art belongs.

One epoch is not a phenomenon of a simple structure that can be portrayed by a single trend. As a rule, it is a dialectical entity of conflicting theses and antitheses undergoing transformation into new structures. Nothing can be more complex than intellectual developments, ways of thinking or reflections of contradictions that imbue each epoch. Anatole France said on one occasion that every person has his own truth. The latter is particularly applicable to the world of arts that rests on a foundation of controversy.

Judging by the hitherto history of ULUS, it appears that this institution has been the most suitable frame for the coexistence of all the mentioned truths. That is why the environment of ULUS and its exhibitions have been the most voluminous and comprehensive record books of concepts and events manifest in our arts community, especially after 1950, when freedom of artistic creativity was declared. Importance has been attached to such exhibitions because they announced the penetration of something new into our arts community. Irrespective of the attitude taken by individuals towards it, ULUS remained the basic centre of artistic developments, rather than only an administrative and managing body that has been discharging its function over the decades elapsed. However, one should not underestimate its latter function, either.

At some point in the future, a new „Pimen the Chronicler“ will undertake the tedious task of viewing ULUS through the prism of numbers: how many members did ULUS have, what is the present membership of its individual sections, how many exhibitions did it stage in Belgrade, in the provinces, and elsewhere, how many prizes did it award to its members, the number and the time of compensations paid for partici-

fillet fakti se ekspozuesit e paraluftës mund të numrohen me gishta të një dore, kurse numri i përfaqësuesve të brezave që kanë hyrë në jetën artistike në kohën e pasluftës është shumë më i madh. Shikuesit vërejnë me kënaqësi shumë emra të cilët gjer më s'ot janë përmaqsuar rregullisht në ekspozitat e ULUS-it dhe nuk kanë munguar të jenë të pranishëm edhe tani. Në këtë mënyrë adhuresit e artit modern — të Skhollës së Beogradit — do të mund të ndjekin përpjekjet më të reja të artistëve Danica Antiq, Milosh Bajiq, Mileta Vitoroviq, Ksenija Divjak, Olivera Grbic, Gjorgje Iliq, Bora Ilovski, Milan Keçiq, Aleksandër Lukoviq, Muslim Muliqi, Milutin Mitrovic, Stevan Maksimoviq Milivoje Nikolajeviq, Milija Neshiq, Ankica Oprehnih, Bozhidar Prodano-viq, Laposava St. Pavlovic, Ljubica Sokiq, Fedor Soretiq, Hilmija Çatoviq, Milan Cmelij Zhivko Gjaka, Emil Kostiq, Slobodan Mihajlovic, Miodrag Negorni, Milan Stanojev, Zlatana Çok, Moma Markoviq, Danica Masnikovic, Jovan Rakixhij, Trajko Stojanoviq, Milovan Kërshiq, Jovan Kratohvil, Milorad Stupovski, Tatjana Zarin Stefanoviq, Mihailo Paunoviq, Jelisaveta Shober dhe doajeni i skulptorëve tanë Mihailo Tomiq. Mos të më rrret për të keq se nuk munda të përmeendi të gjithë ata ekspozuesit të shumtë të rinj në ekspozitën e tanishme, që i japin asaj një pasurë mbizotëruese karakteristike rinore. Ky është një ligj i pashmëngshëm natyror i zëvendësimit dhe neve mundemi vetëm të gëzojemi për faktin se s'ot një plejadë e tërë e të rinjëve mban flamurin e ULUS-it.

Për ekspozitat e ULUS-it kurëdoherë ka qenë karakteristike se në to janë treguar të gjitha lëvizjet dhe ngjarjet aktive, të gjitha orientimet e drejtimet. ULUS-i asnjëherë nuk i ka kufizuar drejtimet e ndryshme të cilat kanë munguar në disa ekspozita. Kjo shumëshumëllojshmëri shpirtërore dhe ideore është bërë rregull. Kjo është esenca e jetës sonë artistike dhe të gjitha këto botëkuptime, sado kontradiktore të jenë, apo pikërisht për këtë arsye, kanë fituar në ekspozitat e ULUS-it të drejtën e qytetarisë. Ky kriter i gjerë, ku ka vend për të gjitha kontradiktat, më së miri mund të vlerësohet në një distancë historike, në të cilën lashtësia konfirmon sigurinë e gjykimit. Mjafton të kujtohem për ekspozitat e numërta retrospektive gjatë dekadave të fundit, në Qendrën e Kulturës në Beograd, në Muzeumin e Arteve Moderne, ku koha i ka qetësuar të gjitha kontradiktat, të gjitha konfliktet, duke vënë në plan të parë vetëm vaprën, pa tekste e komente. Atëherë veprat flasin vetë, vetëm në një gjuhë, në atë të artit figurativ. Asnjë spegim, lavdërim ose sharje, nuk është në gjëndje ta ndryshojnë thelbin e veprës, atë ç'është ajo, e veçuar nga çdo gjë, duke ia ofruar vetën shikuesit dhe historisë. Veç kësaj, pas një kohe, e sidomos

kur të kalojnë shumë vjet, në një kontekst krahasues bëhet e parëndësishme se cili drejtim i përket vepra. Nje epohë nuk është fenomen i një strukture të thjeshtë që mund të pasqyrohet me një drejtim apo me një rrymë. Kjo është si rregull, një entitet dialektik, ku ndeshen teza e antiteza dhe reciprokisht transformohen në struktura të reja. Asgjë s'është më e ndërlukur se jeta shpirtërore, mënyra e të menduarit apo refeksi i kantradiktave që përshkojnë çdo epohë.. Anatol Frans tha në një rast se se cili ka të vërtetën e vet. Ky mendim është i vlefshëm sidomos për botën artistike, të përshkuar nga një varg kontradiktash. Sipas eksperiencës së deritanishme në historinë e ULUS-it siç duket ky institucion ishte një suazë më e përshatshme për bashkëjetesën e të gjitha të vërtetave. Prandaj bota e ULUS-it, ekspozitat e tij, ishin një regjistër më i dendur dhe më i plotë i botëkuptimeve dhe i ngjarjeve që kanë ndodhur në artin tonë, sidomos pas vitit 1950, kur është proklamuar liria e krijimtarisë artistike. Këto ekspozita ishin të rëndësishme edhe për faktin se në to gjeten vend paralajmëruesit e parë të së resë në jetën tonë artistike. Pavarësisht se ç'farë qëndrim kanë pasur individët ndaj tij, ULUS-i ka mbetur epiqendra e fenomeneve artistike, më tepër nga sa është ai roli administrativo-organizativ të cilin e kreu gjatë dekadave të kaluara. Mirëpo, as ky nuk duhet të mos përfillet. Pasi të ketë kaluar një kohë ndoshta ndojnë historianin do do ta marrë mbivete një detyrë të ashtë por të dëshimë që ta vështror ULUS-in nën prizmen e numrave: sa sa ka pasur anëtarë dhe deri ku ka arritur numri i tyre në seksione të veçanta, sa ka pasur ekspozita në Beograd ose në brendësi të vendit, sa çmime u ka dhënë anëtarëve, sa dhe kur ka dhënë dëshmipërblime për pjesëmarrje në ekspozita, sa katalogë ka nxjerrë, të cilët që tani përbëjnë një bibliografi mjaft të madhe, të domosdoshme për çdo historian të këtyre institucioneve dhe, më në fund, si duket ULUS-i i vështruar nën prizmen e statistikës, e cila me tabelat e veta mund të kon siderohet e thatë, por asgjëmangut e pasur nga brendia sikundër ishin jetëshkruesit e lashtë kur thonin... „Z. Vuk Bran. (ngriti kishën) më 1460 ose „... në këtë vit imperatori Memeti shkatërroi qytetin Ostrovic...”. Edhe një histori e tillë e ULUS-it, e gjithë në numra, ka përshtypje, se do të thonte shumë, sipas asaj thënie popullore: për të urtin mjaft. Tek ne ka shumë institucione që ushtrojnë veprimtarinë e tyre me shumë publicitet. Dhe anasjelltas: ka edhe të tilla që ushtrojnë veprimtarinë e tyre në mënsrë e modeste, pa shumë inkurajime dhe mirënjohje të veçanta. Me dy fjalë kjo do t'ishte historia e ULUS-it gjatë viteve 1919—1985.

Pavle Vasiq,

A Sерб Këpçomövészék Egyesülete, az ULUS az idén ünnepli megalakulásának hatvanötödik évfordulóját. Megalakulásának évétől, 1919-től az ULUF különböző eseményeket élt át, jókat és rosszakat. Visszapillantva történelmére, elmondhatjuk, hogy eléggé városos volt, Jugoszlávia egyesülésétől, bukásáig, és Szerbia elfoglalásáig, a forradalomtól és a háború befejezésétől napjainkig irányzatok, felfogások, törekvések és művészet létkörök váltakoztak, de ez mindig valamiféle dialektikus viszonyban történt, vagyis az ellentétek váltakozásából állt. Sokrétűségénél fogva az ULUS fejlődése dramatikus. Az ULUS valójában a képzőművészet történelmének meghatározott, mindenképpen tömör formáját jelenti, de jól tükrözi a képzőművészet fejlődésének jelentős folyamatait és módját is. Bizonyos értelemben, különös szerepe volt és van, mert hasonlít az orságra, a hazára, amely mindent nyújt, de semmit sem ker. Emlékeznünk kell az ULUS fejlődésére, kiállításaira, amelyek száz meg száz művészt, művészi pályát tettek ország-világ előtt ismertté és támogattak, hozzájárulva a művészek egyéniségének kibontakozásához és pályájuk felfelé iveléséhez.

Gyakran megtörténik, hogy a művész, akit az ULUS felkarolt pályája kezdetén, a segítségével felfedekeznek, és hamarosan megválnak az ULUS-tól, vagyis kiállításaitól. Ehhez a magatartáshoz sok minden hozzájárul, de a legfontosabb az, hogy ezeknek a művészeknek a művészek világában szerzett tekintélye és szerepe nem engedi meg, hogy a művészi „plebejussal” közösen szervezett kiállításon együtt vegyenek részt. Nemcsak, hogy megfélemlenkeznek arról, hogy hírnévre az ULUS kiállításain tettek szert, hanem elmarasztalóan értékelik az Egyesület kiállításait, és diszkreditálják az Egyesületet, ahonnan származnak.

Most azonban, amikor az ULUS hatvanötödik születésnapját ünnepli, ne gondoljunk erre. A közmondás is így szól: Senki sem helyettesíthetetlen, és ezért csak a jót és a szépet idézzük fel emlékezetünkben. Eszébe jutott-e valakinek, hogy az ULUS kiállításai bizonyos értelemben hasonlítanak a Salon des Indépendants-ra, ahol megtalálható volt nagy számban, minden ami a művészeti élettel kapcsolatos és amiből csoportosítás és válogatással csak ezután születik meg az igazi alkotás. Érthető, hogy ebből az áttekinthetőségből nem maradhat ki az ULUS-nak más kiállításainkkal, az Októberi Szalonnal, triennálisokkal és más hasonló ilyen nemű különleges rendezvényekkel való összehasonlítása. Ennek keretében, nem szabad elfelejtenünk arról, hogy az ULUS egy különleges intézmény, amely felkarolja és maga köré gyűjti az összes művészeket, így a kezdőket is, hogy a továbbiakban művészi sorsukat megfelelő irányba terelje. Ebben a kiválasztási folyamatban sokan lemaradnak, de

nagy számban vannak azok is, akik részt vesznek az ULUS kiállításain.

Az utolsó évforduló, 1975 megünneplésekor, sokkal többen voltak, ezúttal számottevően megcsappant az ULUS művészeinek száma, de ha le is maradnak néhányan az idősebb nemzedékből a fiatalok egyre nagyobb számban keresik fel az ULUS-t. Érdekes megemlíteni, hogy a háború előtti kiállítókat egy kézen is meg lehet számolni, míg azon nemzedékek képviselőinek száma, akik a háború után kezdtek el művészettel foglalkozni, lényegesen nagyobb.

A nézőnek jó érzés találkozni azokkal a nevekkel, amelyek szabály szerint, képviselve voltak az ULUS eddigi kiállításain, és akik ez alkalommal sem feledkeztek meg a művészetek kedvelőiről. Így a modern művészetek, a Belgrádi iskola kedvelői megismerkedhetnek Danica Antić, Miloš Bajić, Mile Vištorović, Zdravko Vajagić, Ksenija Divjak, Olivera Grbić, Đorđe Ilić, Bora Iljovski, Milan Kečić, Aleksandar Luković, Muslim Mujić, Stevan Maksimović, Milivoje Nikolajević, Milija Nešić, Ankica Oprešnik, Božidar Prodanović, Lepasava St. Pavlović, Ljubica Sokić, Fedor Soretić, Hilmija Čatović, Milan Cmelić, Živko Đak, Emil Kostić, Slobodan Mihajlović, Miodrag Nagorni, Milan Stanojević, Zlatana Čok, Moma Marković, Danica Masniković Jovan Rakidžić, Trajko Stojanović, Milovan Krstić, Jovan Kratochvíle, Milorad Stupovski, Tatjana Zarin Stefanović, Mihajlo Paunović, Jelisaveta Šober, legújabb alkotásaival, de láthatják egyben Mihailo Tomić, ismert szobrászunk műveit is. Ne vessék szememre, hogy nem említettem meg azoknak a nagy számú fiatal kiállítóknak a nevét, akik a jelenlegi kiállításra rányomták bélyegüket — a fiatalok bélyegét. Ez kérelhetetlen törvény, a változások természetes törvénye, és csak örülhetünk, hogy ma az ULUS zászlaja a fiatalok kezében van.

Az ULUS kiállításai mindig kidomborították az aktív alakulásokat és történéseket, és helyet adtak valamennyi irányzat képviselőjének. Az ULUS sohasem húzott határvonalat az egyes törekvések köré, amelyek azonban meghatározott kiállításokról hiányoznak. Ez a szellemi és tarkaság szabálylá vált. Ez képezi művészeti életünk magvát, és az összes felfogás bármennyire is ellentétes, vagy talán épp ezért, polgári jogot kap az ULUS kiállításain. Ez a szigorúságot nem ismerő mérce, amely minden ellentét elmegeged, a legjobban olyan történelmi indószakból, távolságról visszapiillantva értékelhető amelynek tartama a bírálat helyességét bizonyítja. Feel kell csak idézni az utolsó évtizedekben szervezett számos retrospektív kiállítást a Belgrádi Kultúrotthonban, a Modern Művészetek Múzeumában, ahol az idő elmosott minden ellentétet, „összetűzést”, és csupán magát a művet heluezte előtérbe,

szöveg és kommentár nélkül. Ilyenkor az alkotás magáért beszél, kizárólag csak egy nyelven — képzőművészeti nyelven, Egyetlen magyarázat, dicséret vagy elmarasztalás sem változtathatja meg azt, amit maga az alkotás kiszakítva a valóságból, a nézőnek és a történelemnek üzen. Ezenkívül, bizonyos idő után, de mindenekelőtt évek múltán, a művek összehasonlításakor, lényegtelené válik, hogy a mű melyik irányzathoz tartozik.

A korszak nem egyszerű felépítmény, amely bemutatható egyetlen irányzattal. Ez, szabály szerint, dialektikus entitás, amelyben összeütközésbe kerülnek a tézisek és az antitézisek, és kölcsönösen új szerkezetté forrnak össze. Semmi sem olyan összetett mint a szellemi világ, a gondolkodás módja, vagy a minden korszakot átszövő ellentétek kifejezése.

Anatol France egyszer azt mondta, hogy mindenkinek megvan a maga igaza. Ez az állítás elsősorban, az egész sor ellentétből összeálló művészeti világra érvényes. Az ULUS fejlődése során szerzett eddigi tapasztalatokból úgy tűnik, hogy ez az intézmény felel meg a legjobban a különböző igazságok bé kés egymás mellett élésének. Ezért az ULUS világa, kiállításai, azoknak a felfogásoknak és eseményeknek a legszámosabb és legátfogóbb regisztere, amelyek művészetünkben, elsősorban 1950 után jelentkeztek, amikor a művészeti alkotás szabadságát hirdettünk. Ezek a kiállítások azért is pótolhatatlanok, mert rajtuk keresztül hallattak magukról művészeti életünk új scírái.

Tekintet nélkül hogyan viszonylnak egyes művészek az ULUS-hoz, az ULUS mégis a művészet terén jelentkező események központja volt, több annál az adminisztratív-szervezői szerepnél, amelyet már évtizedeken keresztül betölt.

De ezt a szerepét sem szabad sebecsülni. Bizonyára meghatározott idő után találkozik majd egy „írastudó krónikás”, aki találkozik a feladatot, hogy az ULUS-t számszerűsíti, mégpedig a következő adatokon keresztül: hány tagot számlál az ULUS, és hány tagot gyűjtöttek maguk köré egyes szakosztályai, hány kiállítást rendezett Belgrádban, vidéken és másutt, hány díjat osztott ki, mikor és mekkora összegű kártalanítást fizetett ki a kiállításokon való részvételért, hány katalógust adott ki — az említett katalógusok az ULUS minden kutatójának ma már leglehetősen értékes bibliográfiát jelentenek —, végül is lehet, hogy ugyanazt a krónikást, érdekelni fogja az ULUS statisztikája, amely táblázataival le lehet, hogu kissé száraznak tűnik, de semmivel sem értéktelenebb és hiányosabb mint régi krónikásaink feljegyzései amikor a következőket vetették papírra: „Vuk Brančković Ur (felépítette a teplotom) 1468-ban”, vagy „... Memet cár azon a nyáron le-

rombolta Ostrovica városát.” Az ULUS ilyen tömő bemutatása számokban, sokat mond magáról az Egyesületről. A közmondás is így szól: Az okos ember kevés szóból is ért. Nálunk sok az olyan intézmény, amely munkáját a nyilvánosság bevonásával, batorítások közepette végzi. Es fordítva: vannak intézmények, amelyek scöndesen, szerényen, különösebb elismerések nélkül, legjobb tudásuk és akaratuk szerint járnak el.

Ez volna röviden az ULUS történelme 1919-től 1985-ig.

Pavle Vasić

Združenie výtvarných umelcov — ULUS oslavuje šesťdesiate piate výročie svojho založenia. Odvtedy, totiž od roku 1919 ULUS prežil veľa udalostí, dobrých a zlých. Možno povedať, že sú to dosť búrlivé dejiny, od zjednotenia Juhooslávie po jej pád a okupácie Srbska, od revolúcie a zakončenia vojny do dnes. Za ten čas sa striedali rozličné smery a chápania, trendy a klímy, vždy v akomsi dialektickom vzťahu, čiže v zmene protikladov. Dejiny ULUS-u sú dramatické svojou mnohonásobnosťou. Vskutku sú to dejiny výtvarných umení v určitej forme, zhrnutej, ale dosť výraznej pre líčenie dôležitých prúdov a artikulácií rozvoja. V určitom zmysle ULUS zohral a zohráva výnimočnú úlohu, lebo sa podobá zemi, vlasti, ktorá všetko dáva a nič si za to nežiada. Treba si iba spamätať, aký bol jeho životný tok — pripomenúť si jeho výstavy, ktoré vynesli na povrch a afirmovali stovky ľudí, stovky umeleckých kariér a prispeli k ich rozvíjaniu. Často sa stáva, že umelci, ktorí dlhujú ULUS-u svoje začiatky rýchlí na to zabudnúť, a oddelia sa od ULUS-u, totiž prestávajú vystavovať na jeho výstavách. Robia to z niekoľkých dôvodov, ale najdôležitejší je ten, že im ich autorita a význam nedovolia, aby sa zúčastnili na spoločných výstavách s umeleckým „plebsom“ Nielen že zabúdajú, že pomocou ULUS-ových výstav prestali byť anonymní, ale dávajú negatívne posudky o ULUS-ových výstavách a diskreditujú združenie, z ktorého pochádzajú.

Teraz, keď ULUS oslavuje šesťdesiate piate výročie svojho založenia, zabudnime na takéto javy podľa toho ľudového: Bez jednej lastovičky bude leto, a spomeňme si na to, čo je pozitívne a dobré. Spamätal sa niekto, že ULUS-ove výstavy sa v určitom zmysle podobajú na Salon des Indépendants, v ktorom bola najväčšia zbierka všetkého, čo patrí do umeleckého života, z čoho sa vlastne len robí výber klasifikácia. Je jasné, že tu nechýbajú porovnania s inými našimi výstavami, Októbrovým salónom, Trienálom a ostatnými špecifickými manifestáciami tohto druhu. Pritom sa zabúda na to, že ULUS je osobitná inštitúcia, ktorá prijíma a zhromažďuje základné a začiatkové energie, aby ich potom usmernila k ďalším prúdeniam a nechala ich ďalšiemu osudu. Pri tejto destilácii a výbere mnohí vypadajú, ale veľký počet zostáva aj ďalej znášať osud ULUS-ových výstav. Pri poslednom jubileu roku 1975 ich bolo omnoho viac, tentoraz ich je hodne menej, ale tak ako odchádzajú jednotlivci zo starších generácií, tak čoraz hojnejšie pribúdajú mladí. Nie je nezaufímavá skutočnosť, že predvojnových vystavovateľov možno napočítať na prsty jednej ruky, kým počet predstaviteľov tých generácií, ktoré vošli do umeleckého života, po vojne, je hodne väčší.

Návštevníkovi dobre padne, keď zistí, že mnohé mená, ktoré stretával na doterajších výstavách ULUS-u, nesklamali ani v terajšej výnimočnej situácii. Milovníci nášho moderného umenia — belehradskej školy budú môcť sledovať najnovšie úsilia Danice Antičovej, Miloša Bajiča, Miletu Vitoroviča, Zdravka Vajagića, Ksenije Divjakovej, Oliveru Grbičovej, Djordja Ilića, Boru Iljovského, Milana Kečića, Aleksandra Lukovića, Muslima Muličića, Miluna Mitrovića, Stevana Maksimovića, Milivoja Nikolajevića, Miliju Nešića, Ankice Oprešnikovej, Božidara Prodanovića, Leposavy St. Pavlovičovej, Ljubice Sokičovej, Fedora Soretića, Hilmiju Čatovića, Milana Cmelića, Živka Djaka, Emila Kústića, Slobodana Mihajlovića, Miodraga Nagorného, Milana Stanojeva, Zlata Ny Čokovej, Momu Markovića, Danice Maskašiničovej, Jovana Rakidžića, Trajka Stojanovića, Milovana Krstića, Jovana Kratochvíla, Milorada Stupovského, Tatjany Zaninovej Stefanovičovej, Mihaila Paunovića, Jelisaветu Šoberovej a doajéna našich socharov Mihaila Tomića. Nemajte mi za zle, že som nemohol spomenúť to množstvo mladých vystavovateľov na terajšej výstave, ktorí jej dávajú dominantný znak — znak mladosti. Je to neúprosný zákon prirodzený zákon zmeny a my sa môžeme len tešiť, že tieto plejáda mladých nesie dnes ULUS-ovu zástavu.

Pre ULUS-ove výstavy vždy bolo príznačné, že sa na nich ukazovali všetku aktívne pohyby a udalosti, všetky smery. ULUS nikdy neobmedzuje túžby jednotlivcov. Boli však aj také výstavy, na ktorých neprišli k výrazu. Tá duchovná a ideová rôznorodnosť sa stala pravidlom. To je podstata nášho umeleckého života a všetku tie názory, akukol'vek protikladné, ale práve preto majú na ULUS-ových výstavách právo občianstva. Toto kritérium širokého rozpätia, v ktorom je miesta pre všetky protiklady, najlepšie možno zhodnotiť po uplynutí určitého času, po distancii, ktorá potvrdí alebo poprie daný posudok. Treba si len spomenúť na početné retrospektívne výstavy za posledných niekoľko desaťročí v Kultúrnom stredisku v Belehrade, v Múzeu moderného umenia, kde čas zmieril všetky protiklady, všetky zrážky a do prvého plánu vysunul iba dielo zbavené textu a komentára. Len potom diela začínajú samy hovoriť a to rečou výtvarnou. Žiadne vysvetlenia, pochvaly alebo kritiky nemôžu zmeniť to, čo dielo samo, očistené od všetkého, dáva návštevníkovi a dejinám. Okrem toho po určitom čase, najmä keď uplynú viac rokov, v paralelnom kontexte začína byť vedľajšie, ktorému smeru dielo patrí. Jedna epocha nás je javom jednoduchej štruktúry, ktorá sa môže znázorniť jedným smerom alebo jedným prúdom. Je to spravidla dialektická entita, v ktorej sa stretávajú tézy a antitézy navzájom sa meniace na nové štruktúry. Nič nie je zložitej-

šie ako duchovný svet, spôsob myslenia alebo odzrkadlenie protikladov, ktoré prelínajú každú epochu. Anatol France pri jednej príležitosti povedal, že každý má svoju pravdu. Táto mienka platí najmä pre svet umenia stvorený z celého radu protikladov. Podľa doterajších ULUS-ových skúseností vyzerať, že táto ustanovizna ako keby bola najvhodnejším rámcem pre koexistenciu všetkých týchto právd. Preto ULUS-ov svet, jeho výstavy boli najrozsiahléjšie a najúplnejší register chápaní udalostí, ktoré sa zjavili v našom umení, najmä po roky 1950, keď sa proklamovala sloboda umeleckej tvorby. Tieto výstavy boli významné aj preto, že na nich našli svoje miesto prvé názky nového v našom umeleckom živote. Bez ohľadu na to, aký je vzťah jednotlivca voči nemu, ULUS zaostal tým najzákladnejším miestom umeleckých javov, . . . plnil viac od toho, čo núka administratívna a organizačná úloha, ktorú vykonával desaťročia.

Ale ani túto úlohu netreba podceňovať. Po určitom čase pravdepodobne sa nejaký nový Pimen letopisec chytí tejto sucho pámej ale užitočnej práce pozorovať ULUS cez prizmu čísel: koľko mal členov a koľko ich má dnes v jednotlivých sekciách, koľko mal výstav v Belehrade alebo inde, koľko cien udelil členom, koľko odškodnení dal za účasť na výstavách, koľko katalógov vydal; dnes je to už dosť veľká bibliografia nevyhnutná pre každého historika tejto ustanovizny, a na záver, ako ULUS vyzerať cez prizmu štatistiky, ktorá sa svojimi tabuľkami môže považovať za suchopárnou, ale obsahom nie je o nič menej dôležitá od zápisov našich starých letopiscov, keď hovoria: „toho roku cisár Mehmed rozbáral mesto Ostroviču . . .“, alebo „G. Vuk Bran. (vybudoval kostol) 1468“. Zdá sa mi, že by aj takáto lakonická história ULUS-u celá v čísliciach veľa toho povedala, ak máme na umě: „Sapienti sat.“ U nás je hodne ustanovizní, ktoré vykonávajú svoju prácu za veľkej publicity. A naopak, sú aj také, ktoré robia ticho a skromne, podľa svojich vedomostí a možností, bez osobitných uznaní. Toto by bola najkratšia história ULUS-u od roku 1919 do roku 1985.

Pavle Vasić

Asociația artiștilor plastici din Serbia — ULUS — Udruzenje likovnih umetnika Srbije — sărbătorește 65 de ani de viață. De la înființarea sa în 1919 și pînă azi, ULUS a trăit o viață bogată în evenimente, trecînd prin bune, cînd prin rele. S-ar putea spune că are o istorie furtunoasă începînd cu Unirea și pînă la capitularea Jugoslaviei și ocupația Serbiei, de la revoluție și sîrșitul războiului pînă azi, istorie pe parcursul căreia s-au perindat curente și concepții, orientări, tendințe și climat — întotdeauna în raport dialectic, respectiv, într-un permanent schimb de contraste. Istoria ULUS-ului este de-a dreptul dramatică sub aspecte multiple. Ea prezintă în realitate istoria artelor plastice sub un aspect concis dar și destul de expresiv al proiectării și profilării dezvoltării lor. Într-un anume sens, ULUS a avut un rol excepțional prin isemănarea lui cu pămîntul, cu patria care dă totul și nu cere nimic în schimb. Trebuie să ne amintim de cursul existenței sale — ale expozițiilor sale care i-au scos în evidență și i-au afirmat pe sute de oameni, sute de cariere artistice, contribuind la dezvoltarea și ascensiunea lor. Si ascensiunea lor. Si nu o dată s-a întîmplat ca aceia care s-au îndatorat la ULUS la începutul carierii lor să uite acest fapt — să nu mai expună la expozițiile ULUS-ului. Si procedeaza astfel din diferite motive, dar mai ales din cauză că reputația și importanța lor actuală nu le permite să expună la expoziții comune, cu „plebea” artistică. Nu numai că au uitat că datorită expozițiilor organizate de ULUS au ieșit din anonimitate, ci se mai întîmplă să dea și păreri negative despre expozițiile Asociației și să le discrediteze, uitînd care este locul lor de plecare. În momentul cînd ULUS sărbătorește 65 de ani de la înființare, să le uităm însă toate acestea, așa cum ne povățuiește vorba înțeleaptă din popor: se poate și fără cel care lipsește. Să ne amintim de ceiace e pozitiv și bine.

A observat oare cineva că expozițiile ULUS-ului se aseamănă într-un anume sens cu cele a lui „Salon des Independents”, unde se însumă tot ceiace cuprinde viața artistică, de unde începe selectarea și clasificarea. Bine-nțeleas că în aceeași ordine de idei se impune comparația cu celelalte expoziții ale noastre, cu Salonul din octombrie, Trienalul și alte manifestări specifice de același fel. Pe lîngă toate acestea se trece cu vederea faptul ca ULUS este o instituție aparate, care acceptă și culege energiile inițiale, pentru a le îndruma să se dezvolte și să-și urmărească propriul destin. Pe parcursul acestor selecții și dezbinări, mulți dintre ei se disting, un număr mare ramînînd însă să trăiască soarta expozițiilor ULUS-ului. Cu ocazia aniversării din 1975 au fost prezenți mult mai mulți autori decît sînt azi. Dacă însă pleacă unii din generații mai în vîrstă, mulți dintre generațiile mai tinere dau

buzna într-un număr tot mai considerabil. Nu se poate neglija deci faptul că decă pe autorii care au expus în perioada antebelică și prezentanții generațiilor postbelice care au intrat în viața artistică sînt mult mai numeroși.

Vizitatorului expozițiilor îi pricinuieste o adevărată plăcere să întîlnească autori care de obicei au expus în trecut și au eăspuns și la acest apel al ULUS-ului. Amatorii artei moderne — a Scolii belgradene — vor avea astfel prilejul să urmărească recentele eforturi prezentate de Danica Antić, Miloš Bajić, Mileta Vitorović, Zdravko Vajagić, Ksenija Divjak, Olivera Grbić, Đorđe Ilić, Bora Iljovski, Milan Kečić, Aleksandar Luković, Muslim Mulići, Milun Mitrović, Stevan Maksimović, Milivoj Nikolajević, Milija Nešić, Ankica Oprešnik, Božidar Prodanović, Leposava St. Pavlović, Ljubica Sokić, Fedor Soretić, Hilmija Čatović, Milan Cmeljić, Živko Đak, Emil Kostić, Slobodan Mihajlović, Milođrag Nagorni, Milan Stanojev, Zlatana Čok, Moma Marković, Danica Masniković, Jovan Rakidžić, Trajko Stojanović, Milovan Krstić, Jovan Kratohvil, Milorad Stupovski, Tatjana Zarin Stefanović, Mihajlo Paunović, Jelisaveta Šober și doaeul sculpturilor nostri — Mihajlo Tomić. Să mi se ierte faptul că nu pot să-l amintesc pe toți autorii tineri care expun la prezenta expoziție și care-i dau o nota dominantă — aceia a tinereții. E legea implacabilă a naturii, și noi trecem cu încredere steagul ULUS-ului în mîinile pleiadei acestor tineri. Expozițiile ULUS-ului au avut dintotdeauna un numitor comun: au prezentat curente, toate orientările și toate noutățile care au apărut pe acest plan. ULUS-ul n-a lîmîtat nici o dată anumite tendințe care, totuși, nu s-au manifestat la anumite expoziții. Aceasta diversitate de idei și deosebiri spirituale a devenit praviță. Ea este esența vieții noastre artistice, și toate aceste concepții — oricît de diferite ar fi ele — sau tocmai de aceea — și-au însușit dreptul de cetățenie la expozițiile ULUS-ului. Un criteriu de o amplă anvergură care cuprinde toate contradicțiile se poate cel mai bine judeca în lumina dezvoltării sale istorice — distanță a carei lungime face cel mai bine față unei aprecieri juste. Să ne amintim deci de numeroasele expoziții retrospective pe parcursul ultimelor decenii, la Centrul cultural din Belgrad, la Muzeul de Arte Moderne, unde timpul a șters toate contradicțiile și toate ciocnirile și a ridicat pe prim plan numai opera, fără text și comentariu. Si în astfel de cazuri, opera începe să vorbească prin sine, o limba unică — aceia a artei. Nici un fel de laude sau reprobari nu sînt în stare sa schimbe ceiace opera prin sine poate să ofere amatorului sau istoriei. La care trebuie adăugat faptul că după un șir de ani, și privind lucrurile într-un context comparativ, devine irelevant faptul căruî curent aparținea opera.

Nici o epocă nu prezintă imaginea unei structuri simple, care s-ar putea manifesta printr-un singur curent sau o singură orientare. Prezintă, din contră, o entitate dialectică, în cadrul căreia se ciocnesc teza și antiteza, pentru a se transforma reciproc în noi structuri. Nimic nu e mai complex decît viața spirituală, felul de a gîndi și reflectarea contradicțiilor de care e înterepătrunsă fiecare epocă. Anatol France spunea cîndva că fiecare ins își are propriul adevăr. Această părere esta valabilă îndeosebi pentru lumea artelor, care e alcătuită dintr-un șir de contradicții. Experiența cîștată pe parcursul istoriei ULUS-ului demonstrează că aceasta instituție a oferit cadrul cel mai prielnic pentru coexistența acestor adevăruri. Din aceasta cauză lumea ULUS-ului și expozițiile sale prezintă cel mai vast și mai complex registru de concepții și realizări în arta noastră, mai ales după anul 1950, cînd a fost proclamată libertatea de creație. Expozițiile acelea au fost importante și din cauză că au adus primele semne ale noului în viața noastră artistică. Indiferent de țînuta insului față de el, ULUS-ul a rămas centrul noilor evenimente artistice, mult mai mult decît un loc cu rol organizatoric și administrativ, rol pe care-l efectuează cîteva decenii în șir.

Dar nici acest rol nu trebuie subapreciat. Probabil că într-o bună zi, un „Cronicar Pimen” se va apuca de treaba atît de plictisitoare, dar și foarte de folos, să observe ULUS-ul prin prisma cifrelor: cîți membrii a avut și cît a crescut numărul lor pe secții pînă în ziua de azi; cîte expozții a avut în Belgrad sau în provincie și în alte părți. Cite premii a acordat membrilor, cite indemnificații pentru participarea la expoziții, cite cataloage care azi prezintă o vastă bibliografie indisprensabilă oricărui istoric de la aceste instituții a editat pîna acum și, în fine, cum se prezintă ULUS azi, considerat prin prisma statisticii cu tabelale sale aride, dar totuși importante și substanțiale la fel ca și descrierile vechilor nostri cronicari: „... D. Vuk. Bran. (a întemeiat biserica)... în anul 1468...”, sau: „... în vara anului cutare, împăratul Memet a distrus orașul Ostrovița...” Si o astfel de istorie a ULUS-ului, alcătuită numai din cifre, se pare, ar vorbi mult. Exact ca și în proverb: pentru capul cuminte — ajunge. La noi sînt multe instituții care-și dezvoltă activitatea cu mare publicitate și încurajări. Si invers: sînt și altele, care muncesc liniștit și modest, așa cum consideră că e mai bine, fără a li se acorda recunoștiințe pentru merite.

Aceasta ar fi, pe scurt, istoria ULUS-ului din anul 1919 pînă în 1985.

Pavle Vasić

Здружене подобрових уметніоких Сербіи — Зпус — преславное свою шейдзешатпейчрочніцу. Од його снована 1919. року по нешка, ЗПУС пренивийвало рижни збуваня, добри и недобри. Мож повесц же то досц бурна история од Зединеня по злам Югослави и окупацию Сербіи, од революції и закончене войни по нешка, у коррей ше зменшовали напрями и похопеня, тренди и клими вше у даялентичним однодною, цо значи у змени процивносцох. История ЗПУС драматична по своей вецейністосци. У ствари, то история подобових уметносцох у одредзеной форми, вшеліян знатї, але досц виразеной за описоване важних ценох и артинулаційоох развою. У одним смислу, ЗПУС мало и ма винімкуву улогу, бо здабе на жем, на оцовщину котра шицно дава, а ніч не гледа. Треба ше здогаднуц його животног цену — його виставоох котри вицагли за анонимносци и афирмовали стотки людзоох, стотки уметніцки кариери, доприношаци їх цену и напредованю. Часто ше случуе же велі уметніки, котри барз вельо длужни ЗПУС-у за своєю початки, забуваю то и швидко ше видвоюю зоз ЗПУС-у, у ствари не викладаю на його виставоох. Вони тото робя пре вецей причини, але найваннейша тота же им їх терашні угляд и значносц не допушю участвовац на заедніцних виставоох, з уметніцним „плебсом“. Не лем же забуваю же з помоцу ЗПУС-ових виставоох вишли з анонимносци, але даваю негативни думаня о ЗПУС-ових виставоох и дискредитую Здружене зоз котрого походза.

Тераз, медзитим, кед ЗПУС слави шейдзешатпейчрочніцу, забудме тоти зявеня у складзе зоз народну присловку: кого нет — без того мож, и здогадніме ше гевтого цо позитивне и добре. Чи дакому пришло на розум же ЗПУС-ово вистави у одредзеним смислу здабу на Salon des independants, у котрим бул найвенши збир шицного цо уходзи до уметніцного живота, зоз чого лем настава доберане и класификоване. Розуми ше же ту не виоставаю поровнованя зоз другима нашима виставами, з Октоберским салонем, Триеналом и иншими специфичними манифестациями тей файти. При тим ше забува ше забува же ЗПУС една окремна институция котра прилапое и збера основни початни енергїи же би их унапрямела гу наступним ценом и їх дальшей судьби. У тим дестиливаню и предобераню ше велі видвоюю, але вельке число остава дзеліц Судьбу ЗПУС-ових виставоох. При остатнім ювілею 1975. року було их вельо ведей, тераз вельо меней, але кед их одбие поединцох зоз скорейших генераційоох, млади приходза у вше векшим числє. Не без интереса фант же гевтих цо викладали пред войну мож начисліц на пальци едней руки, дон число представніоких гевтих генераційоох котри вошли до уметніцного живота по войни вельо венше.

Патрачови приємно стретнуц велі мена котри по правилу заступени на потерашних виставоох ПУС-а, а не зневєрели го ані у терашнім винітковим преволованю. Так любители нашей сучасней уметносци, Београдскей школи — годни проводици найновши усиловносци Даници Античовой, Милоша Баїча, Милети Виторовича, Здравка Вагича, Ксенїи Дивянової, Оливери Грбичовой, Дьордя Илича, Бори Ильовского, Милана Кеичича, Александра Луковича, Муслима Муличича, Милуна Митровача, Стевана Максимовича, Миливоя Николовича, Милиї Нешича Анничи Опрешникової, Божидача Продановича, Лепосави Ст. Павловичовой, Любици Сокичовой, Федора Соретича, Хилмиї Четовича, Милана Цмелича, Живна Дяка, Емила Костица, Слободана Михайловича, Миодрага Нагорного, Милана Станоева, Златани Чоковой, Моми Марковича, Даници Масниновичевой лована Крстича, Йована Кратохвила, Милорада Ступовског, Татяни Зарин Стефановичовой, Михаила Пауновича Елисавети Шоверовой и доаена нашего скульпторства Михаила Томича. Найше ми не венке за зле же сом не мог спомнуц числених младих виладачоох на терашней вистави, котри ей даваю едно доминантне означене — означене младосци. То неумитни закон, природни закон знеми и ми ше лем можеме радовац же нешка тота плеяда младих ноши заставу ЗПУС-а.

За вистави ЗПУС,а вше було характеристичне то же ше на ніх уназовали шицки активни рушаня и збуваня, шицки напрями и смисли. ЗПУС нігда не огранічовал поедини намаганя котри „медзитим, виоставаю на даедних виставоох. Тота духовна и идейна рижнородносц постала правило. То сущносц нашого уметніцного живота и шицки тоти похопеня, гоч яки процивни або праве прето, маю на виставоох ЗПУС-а право гранданства. Тото мерадло широного дияпазону у котрим ест места за шицки процивсловносци найлєпше мож оцєніц на одним историйним розстояню, дистанци чия длужина потвердзуе сигурносц оцєни. Треба ше лем здогаднуц вельочислених ретроспективных виставоох у остатних деценийоох, у Културним центре Београду, у Музею сучасней уметносци дзе час прилял шицки процивносци шицки зраженя, и визначел до першого плану едино твор, без текстоох и коментароох. Теди твори починаю бешедовац сами за себе, влючно на одним язину — подобовим. Ніяки пояшненя, хвален або ганєна, не можу вименіц гевто цо твор сам, видвоєни од шицного, дава патрачови и историй. Окрем того, после одредзеного часу, а поготов кед прейдзе вецей рони, у одним паралелним контексту постава ирелевантне котрому на пряму твор припада. Една епоха то не зявєне едноставней структури котру мож приказац зоз едним напрямом або зоз едну струю. То поправили диялентични ентитет у котрим ше зрачуню теза и антитеза и взаєм-

но преобраную до нових структуроох. Нет ніч зложенше од духовного швета, способу думаня або одраженя процивносцох котри прєнікаю канду епоху. Анатол Франс гварел раз же канде ма своєю правду. Тото думанє важи окреме за швет уметносци котри ше состої зоз веліх процивсловносцох. Спрам потерашнього иснуства у Истории ЗПУС-а, випатра же тога установка була найвигоднейши рамин за коєзистенцию шицких тих правдох. Прето и швет ЗПУС-а, його вистави, то найобсяжнейши и наиподполнейши регистар похопеней и збуваней котри ше зявели у нашей уметносци, особліво после 1950. року, кед прокламована шлебода уметніцней творчосци. Тоти вистави були значни и прето же на ніх достали место перши висітки нового у нашим уметніцким живоце. Без огяду на тото яке було одношенє поединцох гу ньюмо, ЗПУС од гевтей административно-организаторскей улоги, котру децениями окончовало, преросло до основного центру уметніцних зявєньох.

Але ані тоту першобутну улогу не треба подцєніц. После одредзеного часу ше вироотно даєднє нови „Пимен Аналист“ прилапи данус допитей але хасновитей роботи анализовац ЗПУС през призму числох: кельо мало членоох и покля ше сцигло нешка зоз їх числом у поединих секційоох, кельо мало вистави у Београдзе або нукашносци и индзей, кельо награди додзелєне членом, кельо и кеди ше давало компензацию за учасц на виставоох, кельо каталоги видати, а котри уж нешка представляю шумну библиографию неабходну за канждо историчара тей установи и, конечно, як ЗПУС випатра патрене през призму статистини котру зоз рижними таблічними мож тримац и як сухопарну, але ніч меней змистову и важну од записоох наших старих аналистоох кед гваря „П. Вук Бранк. (справел церкву) 1468.“ або „того лета цар Мемет розвалял город Островицу . . .“ И така ланонска история ЗПУС-а, шиуна у числох, виузи ше ми, гуторєла би вельо, спрам гавтей народней прислови: мудрому досц. У нас ест досц установи котри оончуню своєю роботу зоз вельким публицитетом и охрабренєм. И обратно: ест их котри тото оончї и можу, без окремих припознаньох. У двох слохох, то би була история ЗПУС-а од 1919. до 1985. року.

Павле Васиї